

1987-01-01, torsdag, nyårsdagen.

- x) Tenorgränd, Lund. Kl 1200 kom 4 + 6 + 16 + 4 sädgäss i härligt vinterväder rakt över huset mot SV. Men de 16 + 4 gässen svängde skarpt mot SO - O. De 16 flög i krokig kurs, ovisst var de blev av, torde dock ha fortsatt mot S eller SV. Flocken på 4 vände däremot rätt klart och försvann i östlig riktning. Det rådde intensiv sol, och landskapet var vitt. x)

1987-01-04, söndag.

Temp. kl 1000 var minus 11° C. Grått molntäcke lättade på f m, himlen blev delvis blå. Slöjor. Lugnt.

Jag gick ett kort ärende till affären, såg då sparvhök 3 ggr på 25 minuter, men ~~ingen~~ högst sannolikt var det samma ex hela tiden. Skrämd på avstånd bl a upp mycket snöskator. Sista obsen: då blev höken länge mobbad av en ~~en~~ kråka.

Gick kl 1150-1220 en bit på Hardebergaspåret och åter. Studerade bl a förekomsten av koltrast i relation till hagtorsbuskarna och fann på utvägen:

- a) sträcka 200 m, mycket rikligt med Crataegus, gott om bär, summa koltrastar 9, därtill 1 snöskata.
- b) sträcka 200 m, inga Crataegus-buskar. En koltrast.
- c) " 200 m, på ett ställe ett par tättstående Crataegus-buskar med bär; i den största busken satt 5 koltrastar. Inga andra Crataegus-buskar på denna sträcka, *ej heller flera koltrastar.*
- d) På återvägen kontrollerades en sträcka på 500 m, mest kantad med Crataegus, men även omfattande en bit på c 100 m utan sådana buskar. Här summa 17 koltrastar och 1 snöskata.

Därtill på denna korta vandring:

sidensvans 1 ex överflyg.

stenknäck 1 ex "

domherre 1 hona och 1 hanne överflygande, inte i sällskap

gulsparv 1 ex sittande.

Dessutom sågs grönfink, pilfink, gråsparv, skata, talgoxe, blåmes, alla i helt ringa antal. Råka ~~kom~~ kom över flera ggr men alltid i enstaka ex. Några skrattmåsar ad, några fiskmåsar ad och 1 dito juv överflygande, alltid ensamma. Flock 35-40 snöskator flygande på håll.

I trädgården bl a en rödhake.

1987-01-05.

Rödhaken återsedd i trädgården. Massor av snö hade fallit på natten, jag skottade undan den, vilade en stund, gick till Ekologihuset, såg 2 glador sakta och makligt flygande över Tunaområdet, delvis nästan rakt över Ekologihuset. - Temp. steg på morgonen till nära noll, snön blev kram och tung. På e m blev det frostgrader igen.

1987-01-06.

Rödhaken återsedd i trädgården på middagen. Ytterligare litet snö hade fallit, och temp. var c minus 8° C. Rödhaken åt på den upphängda fettbollen men förstod inte att sitta på den utan höll sig fladdrande i luften några ögonblick och pickade på den; detta upprepades flera ggr.

- x) Min första fågelobservation är 1987 skedde klockan 0005. Då hade en koltrast fällt på snön i trädgården, uppskrämd av ~~det~~ livliga fyrverkeriet och smällandet på nyårsnatten. Trasten flög bort efter någon minut. - Nästa fågelobs skedde klockan 0810. Då lyfte en rödhake utanför terrassdörren när jag kom dit och skådade ut över vinterlandskapet.

1987-01-08, torsdag.

Mycket kall dag. Temp. på morgonen ej antecknad, men det var rätt många minusgrader. Massor med snö! Rödhaken sedd i trädgården.

På e m, när jag gick från Ekologihuset till bostaden, satt en tornfalk i en hög trädtopp i Östra Torns by, strax ö om motorvägen. Den satt länge, reagerade inte för folk och bilar som passerade nedanför. Några minuter senare såg jag hemma vid Tenorgränden 8 en sparvhök, som steg upp i brant sväng precis bakom huset. I klorna höll den en koltrast!

1987-01-09, fredag.

På morgonen minus 17° C i Lund, och rätt frisk vind omkring NO. Rödhaken sedd vid fågelbordet. Kl 1045 kom en flock på 16 siden-svansar alldeles över huset, de "sirrade" hela tiden. Även på kvällen, när skymningen började falla, sågs rödhaken. ~~Östra Torn~~ ~~Östra Torn~~ F ö sågs idag grönfinkar, råkor, kajor, ett fåtal koltrastar och en snöskata. Av dessa dock bara någon koltrast vid fågelbordet, egendomligt nog.

1987-01-10.

Temp. på morgonen minus 22° C. Rödhaken kvar, sågs på e m ivrigt picka på en nyutlagd talgboll. F ö föga fågel på matplatsen, bara någon enda pilfink och någon koltrast. På e m även 2 blåmesar i trädgården, den ena normalfärgad, den andra hade det tydliga vita strecket på den hoplagda vingen, och på utbredd vinge sågs mycket vitt, dock knappast mer än 3-4 handpennor; men detta är ungefärligt. Säkert är däremot, att de yttersta handpennorna inte var vita. Blåmesarna kom inte fram till fågelbordet.

Över Östra Torn idag, som alla dagar, fiskmåsar och skratmåsar lågflygande och spanande, ensamma eller 2-3-4 ex samtidigt synliga. Mest ad, men icke utfärgade ex av båda arterna sedda.

Hos Dahms, där vi åt middag, fanns också en rödhake i trädgården. Den blev utfodrad där. Nästan säkert inte samma ex som hos oss.

Jag var nere i staden på f m och handlade en skinnmössa. Gick hem, bl a genom Botaniska Trädgården i hopp att se någon fågel. Här dock intet att se, men jag hörde gråsiska flyga över. - Kråka, råka, kaja, skata sedda som alla dagar men i ringa antal. Koltrast finns också alltid i villakvarteren. Snöskator sedda, men nu är de ensamma eller vid något tillfälle 2-3 flygande med hundratals meters mellanrum. Inga flockar.

1987-01-11, söndag.

Lika extremt kallt! Och massor av snö. Rödhaken sedd, den var framme vid fågelbordet. Där även en pilfink och kortvarigt besök av en talgoxe, samt då och då någon koltrast; av denna art fanns dock bevisligen ett par tre olika ex. Måsar etc. som vanligt.

Märkvärdigt att småfåglar kommer i så ringa antal till fågelbordet, där rikligt med gott foder finns utlagt. Snötäcket, där det inte ~~var~~ rubbats av människor, är flera decimeter tjockt, och temp. ligger runt 22 minusgrader på morgonen och c 16-18 på dagen.

1987-01-12.

Temp. på morgonen bara c 16 minusgrader, ~~steg~~ steg ett par grader på dagen, men den NO vinden hade ökat, så att kylan kändes fullt ut lika bister som tidigare. Rödhaken och en pilfink och en talgoxe och två koltrastar sedda vid fågelbordet. En gång 3 talgoxar samtidigt i trädgården men kom inte fram. F ö inga ~~småfåglar~~ småfåglar alls i trädgården! Vid kort vandring till posten sågs enstaka snöskator och de vanliga kråkfåglarna och måsarna men därutöver intet.

1987-01-13.

Temp. på morgonen c -17° C, senare ett par grader högre. - Rödhaken sedd vid fågelbordet flera ggr. Vid kort vandring i villakvarteren på Östra Torn fann jag att snöskatorna förekom i antal men glest spridda, vanligen ensamma ex i trädgårdarna, med 100 meter eller mer till nästa ex. I något fall 2 ex nära varandra. Bärtillgång ej närmare studerad, men jag såg att ett rikt fruktbarande bestånd av Pyracantha på en söder-exponerad vägg hade blivit mycket ätet. Tidigare vintrar har jag sett att trastar, d v s koltrast och snöskata, går på Pyracantha först när det mesta andra är konsumerat.

1987-01-14.

Temp. på morgonen c -12° C, senare c -10° C. Dessutom idag mycket svag vind, varför vädret föreföll helt annorlunda än förut. Rödhaken åt flitigt vid fågelbordet, mest av nyutlagd talgboll. Dessutom sågs där minst 3 koltrastar, 2 grönfinkar, 3 gråsparvar och 1 pilfink, men sällan var mer än 3-4 fågelindivider närvarande samtidigt, ofta bara 1-2. Talgoxe och blåmes gjorde kortvariga besök, och på e.m. satt en kaja och åt av talgbollen. Arten ej sedd av mig vid fågelbordet på årtal. - En glada kom sakta och lågt förbi neråt Vipeholm. Enstaka skratt- och fiskmåsar etc. som vanligt, ibland lågt över husen, men de faller inte på ~~matplatsen~~ fågelbord.

1987-01-15.

Mycket mildare väder, morgontemp. bara c -5° C. Vind rätt svag. Rödhaken flera ggr på matplatsen. Övriga arter ungefär som igår, aldrig mer än 3-4 eller högst 5 individer på en gång. En kaja sågs även idag på fågelbordet, flög när jag visade mig vid fönstret och återsågs ej. Kajor finns nog dagligen över Ö Torn i flera ~~ex~~ och flyger ofta över men, som sagt, de faller nästan aldrig på utfodringsplatser vid fönster etc.

En tornfalk, gammal hanne med blågrå stjärt med mörkt spetsband, satt i samma träd som häromdagen vid Ö Torns by, (men då kunde jag inte avgöra kön eller ålder).

1987-01-16.

Vid fågelbordet kl 13 en råka; skrämde av mig men fällde 35 m bort i äppelträdet, satt där ett par minuter, kom närmare, fällde då i körsbärsträdet c 12 m bort, flyttade sig sedan till fågelmatplatsen, satte sig då på tvärsån över själva matplattan, hoppade i två etapper ner dit, tog några småsaker och fick sedan grepp om en halväten talgboll, tog den med sig några meter till taket över cykelstället, satt sedan här mycket länge i snön och hackade i sig småbitar, fick säkert ett ordentligt skrovsmål. När talgbollen blivit liten, ungefär som en valnöt, togs den i näbben, och råkan flög bort med den. - Talgoxe, blåmes, rödhake, koltrast, gråsparv, grönfink framme, men vanligen bara 1-2 individer åt gången. Bordet ofta helt tomt. Blåmes minst 2 ex sedda, båda normalfärgade. Måsar och snöskator som vanligt, en snöskata i kanten av trädgården men ingen kom till fågelbordet.

1987-01-17, lördag.

Lena och jag gjorde rundtur, se särskilt protokoll.

1987-01-18, söndag.

Lena och jag gick på Hardebergaspåret österut och samma väg tillbaka, start 1155, återkomst 1255. Grått, men god sikt. Svag vind och bara ett par minusgrader. Inalles sågs 8-10 snöskator, nästan alltid ensamma. De ~~blev~~ tog Crataegus-bär, som nu mestadels är sparsamma eller på långa sträckor m 1 m helt borta. Bara ett par stora buskar med rik frukt, olikt alla de andra. Koltrast bara 3 sedda på vandringen. Vid annat fågelbord föga fågel, men på snön under bordet 3 domherrar, 1 ♂ 2 ♀♀. - Vid vårt fågelbord mycket litet fågel, allra oftast tomt, men ensamma talgoxar, blåmesar, grönfinkar och någon koltrast kom med långa mellanrum. På e m kl 1615 kom rödhaken och åt flitigt. Tre talgoxar lät idag höra sin vår-strof, en av dem i trädgården. - En sparvhök sedd på promenaden, kom my. lågt.

1987-01-17, lördag.

4

Rundtur med Lena. Start från Lund 0945. Väder: mulet, nästan lugnt, temp. minus 3° C. Sikt: flera km. På stora avstånd märks ett lätt eller måttligt dis, men på avstånd upp till 1 km eller mer är både sikt och belysning fullt tillräckliga. Mycket snö! Vi far ut via Ö Torn som vanligt. Innan vi nått Sandbyvägen ses en flock på 5 raphhöns långt ute på åker. Enstaka kråkor, råkor och någon skata. Några fiskmåsar flyger lågt mot Ö. Vid Skatteberga två välsamlade flockar kråkfågel på vägen och/eller i vägkanten: först c 25 kråkor, 5 kajor + några obest., sedan c 20 kråkor, 10 kajor och minst 10 obest. Lyfte för oss förstås men återvände genast till vägen/väggkanten. Vid Revingeby några råkor. Vid Revingehed 1 skata på kadaver på vägen. Många långa sträckor utan en fågel! Harlösa: flera par kajor sittande, även några oparade ex. Även några råkor här. Kl. är 1012, vi stannar inte. Vid Vikens gård ligger en stor raphhönsflock, minst 20 ex. Hjälmared: 2 fasantuppar och 20 kajor. Därefter enstaka kråkor och kajor. Svansjö: 1 nötskrika flyger över vägen. Några kråkor. Folk ses långt ute på Vombsjöns is. Vi stannar kl 1022-1025 nära Övedskloster för rundspaning men ser bara 1 nötskrika, några kajor och några obestämbara småfåglar. Ej en enda rovfågel sedd hittills!

Vid Övedsklosters slott i träden några kajor och på vägen c 65 kajor. En vråk, säker ormvråk, i högt träd vid vägskälet, men vi stannade inte, letade alltså inte efter fågel i bäcken, som bara tycktes ha smärre partier öppna. En entita sitter på snön precis i väggkanten, kort därefter ses 1 talgoxe. Vi far via Torps gård mot Sjöbo. Ännu 1 nötskrika. Flock c 20 ringduvor flyger över!

Nära ~~väggskälet~~ före S Åsums kyrka flock 10 raphhöns, mycket nära håll. Enstaka kråkor. Råkor glest men flerstädes och i större antal än kråkorna. Vi stannar inte; passerar kl 1036 väster och söder om Sjöbo, fortsätter till Spjälla vägskäl, svänger in till Ilstorps gård, fortsätter mot S längs flygfältet. Här 3 raphhöns och 1 kråka. På överkörd hare sitter 2 skator.

Skogsområdet vid Sövde-Sövdeborg: flock 4 nötskriker, därutöver intet. Nära Snogeholm först 6, sedan ytterl. 12 nötskriker! Lyfter vid väggkanten. Några mesar skymtar förbi, kort därpå några till. Snogeholmssjön islagd naturligtvis, folk på isen. Ännu en flock på 7 nötskriker.

Kl 1056 far vi uppför backen mot Bellinga, väster om Ellestasjön. Jag avsåg att stanna, men snön och trafiken omöjliggjorde detta, varför vi fortsatte mot S utan uppehåll. Ännu 1 nötskrika + 4 till! På fälten nära Amalielunds gård 3 rådjur. Mycket snö överallt, ställvis meterdjupa drivor, och ännu större naturligtvis där det plogats. Ny flock 7 raphhöns. 2 kajor. Flock 20 gråsparvar i träd vid gård. En enkelrad på 5 gråtrutar, varav en juv, flyger mot Ö på kanske 150 m höjd. Långt ute på snösluttning flock c 6 raphhöns, egentligen nog flera.

Vid Skårby by lyfter en tät flock kråkfågel, minst 150 ex, trol. flera, kommer upp bakom kyrkan, sprider sig litet, det är en blandning av råka och kaja, men alla ex kunde ej granskas. I väster över snötäckt kullarna flyger en ungsvan norrut, art omöjlig. 1 vråk sittande vid gård, art oklar, vi kunde ej stanna på grund av besvärlig vägbana. Här 9 kråkor.

Kl 1107: vi har svängt in mot Krageholmssjön, alltså vägen mot Sövestad. Stannar nu på vanliga platsen S om sjön, står här till kl 1117. 1 + 1 kråkor mot NV över sjön. Kajor hörs, gulspurv hörs flera ggr, och minst 2 nötväckor och några andra småfåglar lyfter i väggkanten. Nötväcka hörs också. Sjön frusen, inte ett liv att se på isen, varken människor eller djur. Noggrann rundspaning. Ön Lybeck framträder endast matt i diset, eventuella fåglar där i träden kunde ej ses. Vi forts. förbi Krageholm. Massor av snö! Passerar Sövestad kl 1124, far mot Ystad. Flock 35 kråkfåglar. En glada flyger lågt västerut, en kaja ses. På snö nära norra infarten till

1987-01-17 forts.

Ystad ses minst 20 gråtrutar och 1 havstrut ad liggande. Detta är nära Hedeskoga och nära stadens avstjälpningsplats, eller "kvittblivningscentral", som det numera heter, av lätt insedda skäl.

Vi far genom Ystads centrum, mycket folk i rörelse, jag hinna inte göra noggranna obsar, men rätt mycket fågel är i rörelse över själva staden: kajor, andra kråkfåglar, tamduvor i flockar, skratmåsar, några trutar.

Vi far ner till hamnen, stannar vid stora silon, där det brukat rasta så mycket turkdovor. Spanar över vattnet väster om hamnen: stort öppet område, massor av fågel. Mera sydväst ut och utanför hamninloppet samt på de höga vågbrytarna: också mycket rikligt med fågel. I hamnbassängen delvis is, delvis öppet, Mycket fågel. Över hamnen, över silon, på gator och ytor vid hamnmagasinen: också mängder av fågel. Se särskild lista härneda, efter renskriften av rundfärden.

Vi stod vid hamnen 1135-1200. Det var bara svag vind, men här kändes mycket kallare än i inlandet, förmodligen p g av luftfuktigheten. Ispansar på stenar och vågbrytare etc.

Vi fortsatte västerut på kullsvägen. Jag var frestad att föreslå hemfärd via Tomelilla - Fyledalen men ångrade mig. - Väster om staden 1 fjällvråk i träd nära vägen och kort därpå 1 normalfärgad ormvråk på renbläst fält, tycktes riva i kadaver. Måsar och kråkfågel sågs men ej rikligt.

Svarte kl 1207. Vi stannar på P-plats med sikt över havet och dricker vårt heta kaffe + tilltugg. OBS issituationen: strandstenar med tjockt ispansar. Utanför stranden ett bälte av c 250-400 m bredd som är mörkt och på avstånd ser ut som m 1 m öppet vatten, men det är inte öppet vatten, det är tät och troligen hopfrysande issörja. Detta bälte har varit välutbildat ända från Ystad. Det är nästan tomt på fågel. Kanske en eller två måsar med kilometerlånga avstånd stående där, och på en plats låg c 15-20 gräsänder, annars noll.

Utanför detta bälte ett brett bälte av vit is; bredden svår att uppskatta men flera hundra meter är det. Därutänför, långt ute, är isfritt och mörkblått vatten, mycket för långt bort för att se efter fågel.

Efter pausen fortsatte vi västerut men svängde norrut på vägen mot Charlottenlund. 1 ormvråk över snöfältet, kretsande. 1 kråka. Korsar E 14 nära Marsvinsholm kl 1238. 2 kråkor. Far raka vägen till Skårby, där minst 300 kråkfåglar står spridda på snön, mest råka men c 50 kajor sågs, rätt mycket hann jag ej bestämma. OBS att vi passerade här på nervägen också. 1 större hackspett faller i träd inne i byn. Vi fortsätter mot Blentarp på väg 102. Erikslund enstaka kråkor och kajor, därefter c 8 kajor 4 kråkor och 1 råka. 1 fasanhöna. Vid Knickarp c 25 blandade svartfåglar, och 1 glada flyger över. Ytterl. litet kråkfågel + litet obest. småfågel + 6 kajor + 1 nötskrika på vägen + ännu en dylik på vägen.

Vi tar in till höger, vägen till Bellinga Lagård, stannar som vi ofta gjort på höga punkten med sikt över Sövdesjön och skogsmarkerna etc bort mot Sjöbo och Eriksdal. Noggrann rundspaning: summa en domherre flyger norrut, annars inte ett liv! Forts. till Bellinga Lagård, ank. dit kl 1310. Nu norrut på samma väg som vi for söderut tidigare. Nära Snogeholm 1 + 1 + 3 + 1 + 6 + 2 nötskrikor! Mesar invid bilen, det ser ut som om även dessa idag gärna vistas precis i vägkanten. - Norrut längs Sövde flygfält: bara 1 + 1 kråkor. Passerar Ilstorps gård kl 1322, stannar vid Ilstorps by 1325, går ner och skådar ut över Klingavälsåns dalgång. 1 havsörn juv flyger stadigt mot SO. 8 raphöns lyfter vid byn, strax därpå lyfter 28 raphöns på annat ställe och flyger ett stycke. Ovanligt stor flock enligt min erfarenhet, men jag går ju aldrig efter raphöns på höstarna. Liten mängd svartfågel, c 10 ex, det är kråka och kaja. Vid gård lyfter gles flock på 70 gulsparvar, faller i trädtopp, ytterligare c 10 ex kommer dit. Ovanligt stor flock. 2 + 2 ringduvor faller.

1987-01-17 forts.

i hög ensamstående gran, och kort därpå kommer 21 ringduvor i flock, flyger runt där, fällde nästan säkert i närheten. Några fasaner i buskmark i byns utkant. Här lyfter 6 rapphöns, som dock kan ha ingått i nyssnämnda flock på 8 ex. Koltrast. På långt håll 2 rådjur på snöfält. Inga översvämnningar syns utefter Klingavälsån; åns fåra syns inte heller. Snötillgång riklig. Vägen förbi byn plöjd, här ligger en driva på 3 m höjd, liksom tidigare snörika vintrar.

lämnar
Ilst-p
1350.

Vi far ner på vägen mot Everlöv, ser 1 tornfalk sittande i trädtopp, fortsätter ner till bron över Klingavälsån men ej längre. Rundspaning: ingen fågel på marken. Ån syns ej alls, intet öppet vatten ens i fåran, hela loppet fruset och översnöat. En havsörn juv kommer med rak kurs mot NV, kanske samma ex som nyss. Vi vänder tillbaka till Ilstorp, ser på vägen dit 7 fasaner. Forts. mot väg 12: på öppna marken 25-30 svartfåglar, mest kaja, enstaka kråkor. I tallskogen vid Sjöbo sommarby 1 nötskrika. Vi korsar väg 12, passerar Björka by utan att se något. Vid "Stannys affär" 3-4 skator, och ute över Vombsjön en havsörn juv, inte samma som ovan, mycket mörkare på över-

Passerar bron över Björkaån och Kaj Nilssons (fiskarens) bostad, här 2 + 2 + 2 + 1 kajor. Förbi Övedsklosters slott, stannar ej förrän vid Färs härads hembygdsgård. Jag gör rundtitt och går ner till sjön men ser bara 1 kråka på 10 minuter. Folk långt ute på isen, fiskar tydligen. Vi fortsätter. Över skogen strax N Svansjö ännu 1 havsörn juv! Kretsar lågt. På stort öppet fält ligger 5 rådjur på snön.

kl 1420.

Vombsjöns V sida: is, intet liv. Åns utlopp öppet bara en my. kort sträcka nedanför dämmet, här ingen fågel. Vattenföringen i ån mycket mycket mindre än sist, och vattennivån nedanför dämmet har sjunkit med uppskattningsvis 6-7 dm. Relativt lätt att uppskatta eftersom pålar i ån har "kransar" av is på två nivåer, en stor krans på c 4-5 dm ovanför nuvarande vattenyta och en liten krans c 2 dm högre upp. Se enkla skisser här:

Den stora kransen har en totaldiameter på c 5 - 7 dm. Även is på åns sidor skjuter ut som stora plattformar och vittnar om mycket högre vattennivå nyligen. Förvånande att ingen fågel ses här. Jag letade förgäves även efter strömstare etc.

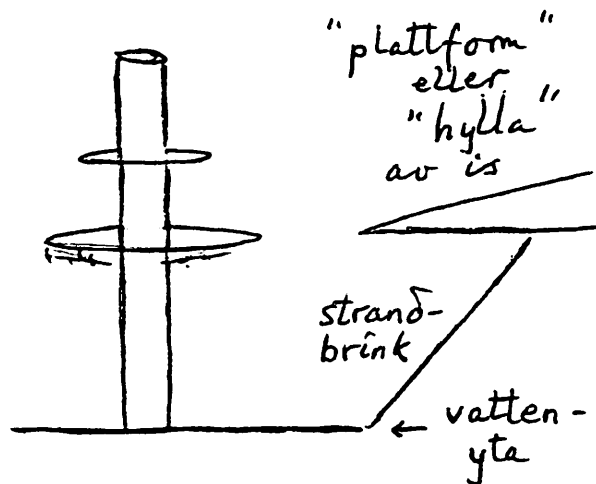
Vi fortsätter mot S. På isen rätt nära land alldeles vid "Furets hörna" sitter en havsörn juv och sliter i något byte. Bredvid den 4 kråkor, men just nu kommer ytterl. 7 och fäller där. 2 av dem precis framför örnen!

Vombs by: ej stopp, men jag ser mesar, koltrast, litet svartfågel; och obestämbara småfåglar på avstånd, inte många. Vid stukorna utanför Södergård sitter svartfågel i betydande antal, säkert 100 inalles, blandat av de 3 vanl. arterna. Här på stukorna regelbundet rikligt med kråkfågel vintertid. Kl 1450.

Vi stannar på Vombs ängar: 1 fjällvråk på påle, lyfter, är ovanligt mörk. Korp hörs många ggr, jag ser tydligen 1 ex långt bort. Kråkor på ängarna flerstädes men glest, skattat 18-20 ex. Forts.

Silvåkra by 1 ljus ormvråk och en del kajor. Silvåkra allé stopp:

1 normalfärgad ormvråk fäller på marken nere vid kärret. 1 havsörn juv sitter långt bort på snö, 1 kråka intill! Stensoffa intet, men nära S Sandby 1 lågflyg. ormvråk, flock 13 rapphöns, c 40 kråkfåglar varav my. råka. 1 mörk ormvråk i trädtopp vid Lilla Abusa och 10 rapphöns ett par km från föreg. flock. Nära Hardeberga sitter dagens andra tornfalk i träd! - Vi lämnade Silv. allé kl 1512 och kom hem kl 1542. Se nästa sida för vissa kommentarer m m.

följande sidor)

FORTS

1987-01-17. forts.

7

Komplett artlista

art	Ystad	andra platser		art	Ystad	andra platser
storskarv	ja	-	X	havstrut	ja	-
obest. svan	-	ja	X	tamduva	ja	-
gräsand	ja	-	X	ringduva	-	ja
vigg	ja	-	X	turkduva	ja	-
knipa	ja	-	X	st. hackspett	-	ja
ejder	ja	-	X	entita	-	ja
altfågel	ja	-	X	talgöxe	-	ja
storskrak	ja	-	X	obest. mesar	-	ja
salskrak	ja	-	X	nötväcka	-	ja
ormvråk	-	ja	X	koltrast	-	ja
hjällvråk	-	ja	X	nötskrika	-	ja
obest. vråk	-	ja	X	skata	ja	ja
glada	-	ja	X	kaja	ja	ja
havsörn	-	ja	X	råka	ja	ja
Tornfalk	-	ja	X	kråka	ja	ja
fasan	-	ja	X	korp	-	ja
rapphöna	-	ja	X	gråsparv	-	ja
skrattnäs	ja	-	X	domherre	-	ja
fiskmå	-	ja	X	gulspurv	-	ja
gråtrut	ja	ja	X	obest. småfågel	ja	ja

Summa 40 rader här, men bara 36 bestämde arter.

1987-01-17 - forts.

8

Art	Lund - Harlösa	Harl. - Öved - Sjöbo	Sjöbo-Snogeh - Skärby	Skärby - Krag. - Ystad ^{utkant}	Ystad; se särskild Tabell	X-Svarte - Charloft.-l.	Ch.-Knickarp - Bellinga	Bell. - Håtorps gård	Håtorps by - Klinga- värån - Håtorps by	Håst. - Öved - Vomb	Vombs ångar	Silvåkra - Lund	Summa	kommentarer
ormvråk	1				2							4	7	
fjällvråk					1						1		2	
oberst. vråk				1									1	
glada				1			1						2	
havsörn									≥ 1	3		1	≥ 5	juv
Tornfalk								1				1	2	
fasan	2					1	12						15	
rapphöna ^{flork} ex	1 2 3						2					2	[10A]	
	5 30 16						36					23	110	
gråtrutt			5										5	
ringduva		20						25					45	
nötskrika		3 34					2 14		1				54	ja
korp											hörd		1	
gulsparrv				hörd				80					>80	

- OBS:
- (1) för fåglar i Ystad se särskild Tabell.
 - (2) för många arter, vare sig de är upptagna i Tabeller eller ej, se kommentarer sist i protokollet.
 - (3) för övr. arter + primäruppgifter, se protokollet över rundfärden.

1987-01-17 forts.

9

Fågel i Ystads hamn med närmaste omgivningar,
incl. landfåglar vid silon etc.

art	hamn- bassängen	utanför hamnen	på land	kommentarer
storskarv	-	6	-	därav <u>en</u> ljusbukad
gräsand	50	c 200	-	
vigg	50	1200 - 1600	-	
knipa	-	20	-	
ejder	-	2	-	mörka fåglar
alfågel	-	1	-	hanne ad
storskrak	100	1000 - 1200	-	
salskrak	1	-		hanne ad
skrattmå	5	10	överflyg.	ad
gråtrut	ej många	100	-	mest ad
havstrut	-	50 - 60		ad
tamduva	-	-	c 150	tät flock
turkduva	-	-	6	vid/på silon
skata	-	-	1	
kaja	-	-	100	
råka	-	-	c 10	
kråka	några på isen	spridda på is etc	c 15	15 = totalsiffra

OBS: Hamnbassängen kunde överskådas bara delvis. Den var till stor del täckt med is. Utanför hamnen var ett stort isfritt område väster om V hamnpiren. Även mot SV delvis öppet vatten. På längre håll mot V blev det nästan helt istäckt, dock ett par öppna fält på några hundra meters avstånd. Här mycket fågel, allra mest vigg och storskrak, men avstånd för långt bort för räkningar och detaljstudier. Huvudmassan av fågel låg i det öppna vattnet omedelbart V om hamnpiren, som ovan sagts. Dessa fåglar låg rätt nära, delvis mycket nära. Jag gjorde två snabbräkningar av all synlig fågel och fick c 3000 ex., varvid skall sägas att jag glömde att studera den stora vågbrytaren, den som inte är landfast. Troligen fanns här myckettrut, kanske även kråka. Siffrorna i tabellen är approximativa men nästan genomgående minimisiffror. De höga siffrorna på vigg och storskrak inkluderar flockarna på rätt långt håll i väster. - Jag gjorde ett stickprov på storskrakarna och räknade en mindre del av en flock; det gav 40 hannar och 15 honor och/eller icke utfärgade hannar. Detta stämde väl med allmänintrycket att hannarna övervägde starkt. De hade en kraftig, nästan orangeröd laxfärg. - Även betr. vigg tycktes utfärgade hannar dominera starkt, men på håll syns ju sådana ex bättre än exemplar i anspråkslös dräkt. - Landfåglar starkt konc. till silon och marken där i närheten; gatan tycktes vara täckt av något som såg ut som spannmål. Viktigt att veta att totala siffror för många arter kan ha varit mycket högre; vi granskade exempelvis inte hamnens östra delar. OBS att kusten längre västerut, till och bortom Svarte, saknade vakar och därmed andfågel nästan helt.

FORTS

1987-01-17 forts.

De kommentarer, som på föregående sidor utlovats beträffande vissa arter, har tyvärr förkommit. Jag minns att de blev skrivna. De handlade bland annat om kråkfågel. Men renskrivna och kopierade i sedvanligt antal exemplar blev de aldrig.

Denna sida sattes därför endast för att pagineringen skall bli korrekt. GRck 1989-10-28.

Dagarna 20-23 januari sågs rödhaken dagligen vid fågelbordet. Även visade sig där: koltrast, säkert minst 3 ex varav en hanne ad med apelsinfärgad näbb, vidare gråsparv högst 3 samtidigt, grönfink oftast bara ensamma ex men ibland 2-3, talgoxe kom ~~2~~ och då men bara ensamma ex, likaså blåmes. I trädgården kunde man se 3 talgoxar samtidigt, och 2 blåmesar. Den 22 och 23 jan. kom även 2 domherrhonor. Antalet besökande individer var dock genomgående lågt; om man tittade ut var det oftast noll, ofta någon ensam fågel, ibland 2-3, sällan 4, nästan aldrig högre antal.

23 januari såg jag vid middagstiden en gles flock på c 15-18 snöskator flyga över Lund mot SV-SSV.

24 jan. vistades 3 domherrhonor samtidigt vid fågelbordet, och en stund dessförinnan satt 1 bofink, 3 bergfinkar och c 6 grönfinkar i buskarna i trädgården, men de kom inte till fågelbordet, och antalet besökande där var lika lågt som vanligt.

Temp. 24 jan. och närmast föregående dagar var nära noll, det var lugnt och behagligt väder. 23 jan. vid middagstiden föll snö i praktiskt taget vindstilla väder, det blev några cm, och jag var ute och skottade på trottoaren.

24 jan. kl 1545 hörde jag ett främmande småfågelläte, det lät som ett skräckläte, sannolikt från en mes. Tittade ut - och i den sekunden kom en sparvhök förbi, mycket snabbt, sänkte sig i skarp sväng runt Oxelii villahörn och försvann lika snabbt, bara några decimeter över buskarna. Nu hördes ett helt annat läte, ett tre-stavigt, högt, ljust, mycket hastigt "tititi tititi tititi....". Många ggr upprepat. Även detta kunde vara ett mesläte, snarast av blåmes kanske, men det var ~~nytt~~ nytt för mig, och ingen småfågel kunde ses.

Haken sågs mest bakifrån, men mycket nära, och nästan säkert bar den intet byte i klorna.

25 januari, söndag.

Temp. på morgonen ett par tre plusgrader. Snön hade smält bort förvånande fort. Jag hade ärende till Ekologihuset kl 0920-0940, tillbaka kl 1015-1035. Vind NV, frisk när jag gick hemifrån, hård och utpräglad byig när jag vandrade tillbaka. Ytterst litet fågel att se. Vid fågelbordet nästan helt tomt, två gånger med långt mellanrum sågs där en grönfink, och en gång på middagen satt rödhaken där, annars ej en fågel där, trots talrika kontroller.

Omkring kl 1330-1430 fler måsar än vanligt över Östra Torn, både skrott- och fiskmåsar, dussintals sedda, både ad och juv. Även kom, på större höjd, några trutar förbi, bland dem en havstrut ad.

OBS att de vanligaste arterna icke ens observerades idag: gråsparv, mesar, koltrast, snöskata uteblev helt. Råka och kaja sedda i ringa antal, även skator på tomten några ggr.

Man kan ~~se~~ undra varför småfåglarna är så fåtaliga, och varför de besöker matplatsen i så ringa antal. Många matplatser? Ovanligt litet antal småfåglar? Lättare att finna mat än vad vi är benägna att tro, även på områden där ingen matning sker? Skulle dagens tö, som faktiskt orsakat att barmark framträder på en del platser, ha denna effekt? Inte sannolikt, eftersom fåglarna uteblivit från matplatsen även under den långa och kalla perioden med massor av snö. Och visst ligger det fortfarande ~~mycket~~ mycket snö; tövädret kom ju inte förrän i natt.

1987-02-07, Lördag.

Gick kl. 1210-1320 på Hårdebergaspåret österut och i stort sett samma väg tillbaka. Efter flera dagars dånligt väder med lätt dimma, regn, stark tö etc. var det denna morgon ännu mulet, och det kom ett par lätta byar med snö, snarast pudersnö. Temp. någon grad över noll, men det blev sakta kallare. Dikt först mättlig, sedan mycket god.

Kl. 1210 mest molnfritt, men ett flackt "segment" av himlen i norr, kanske upp till c 10 grader över horisonten, var alldeles klar. Det klarnade nu snabbt norrifrån. Kl. 1245 var himlen bli utom ett "segment" i sektorn SO-SV, högst 10 grader upp från horisonten, och dessa fjärran moln sjönk undan alltså. Sol och gransk. Kl. 1210 råde svag vind, sedan frisk vind omkring N-NV.

Regnet hade orsakat våldsam snösmältning. Landskapet var delvis nästan snöfritt, delvis "spräckligt" av den tunna nysnön, men i låg av gårdar och alléer etc. låg stora drivor, och vid vägkanter drivor på 1-2 meter. På avstjälpningsplatser ännu mera. Mycket vatten på åkarna; djup tjäle naturligtvis.

Jag hade hoppats att siste videns mildväder skulle ha medfört ankomst av någon tidig flyttare; kanske också att det granna uppklämandet skulle stimulerat storfåglar att kretsa och visa sig, men av detta blev inget. Fågellivet var tvärtom alldeles orantligt fattigt. Inalles såg jag

Forts.

1987-02-07 forts.

bara följande:

1. fiskmåsar 1 ex ad, lågt flygande över villa-
kvarteren. Möb slutet även 2 ex ad på
avstånd, säkerligen andra ex.
2. Valgoxe: ett ex, som låt höra sin värvisa
3. skata: flera ex, delvis i par. ett ex bygg-
de på sitt bo, det var ännu föga mer än en
bas lagt. Men i samma träd fanns ett
gammalt skatbo, tillsynes i gott skick.
4. kaja: enstaka par vidande och flygande,
högt 4 par sedda
5. råka: vanligt på sedda. ett par på
lyktskölpe vid affären, några på andra
ex flygande, totalt högt 6-7 ex.
6. kråka: ett ex sått i högt träd vid den gård
som har hästar. Detta ex brakade i deligen
i serier på 4-7 "krak". Dessutom
1+1 ex långt ute på fält. Fler ej sedda.
7. gräspann: c 6+8 ex i solexponerade
bushar, vidande livligt
8. pilfink: ett ex i ena gräspannflocken
9. vofink: en ♂ ensam i bushage.
10. bergfink: minst 3 ex m. l. m. tillsammans
med gräspannar och någon grönfink
11. grönfink: flerbädes, men ej många ex; oftast
bara 2-3 ex i träd eller bushar, delvis tills. m.
gräspannar. ett ex "kväkte". Totalt c 15 ex.
12. gulspann: hörd överflygande 3 ggr på ut-
vägen.

Forts.

1987-02-07 forts.

Kommentarer:

A. Obs. att ej en enda krås sågs! Crataegus-
buskarna nu alltså ofrånkomligt utan krås, m. l. m.
fullständigt dock. Vissa buskar hade en
del krås, men dessa var mörka eller grön-
bleka, och innehållet var brunt och torrt
och snarast mjöligt. Säg osannolikt ut,
var kanske helt oinjakt. - Enstaka krås
fortfarande röda. - Många nyponbuskar,
även större snår, hade däremot fortfarande
riktigt med frukt som såg frisk och fin ut.
Hade ätit nyligen på ett par ställen, så
att rester låg på snön. Troligen åt man
av grönpink.

B. Obs att omkring kl. 0930 sågs 7 grönpinkar + en bergpink samtidigt på vårt
fågelbord, och på marken därmedanför sågs
2 gräspåsar och någon grönpink. Överligt
stort antal på fågelbordet!

C. Kolkrås och rödhake ej sedda på fågel-
bordet idag. Kolkrås dock sedd i går, li-
ksom även en domherrhona. Rödhaken,
som var vägen gäst i januari, ej sedd av
mig efter 1 februari, då jag återkom från
Stockholm.

Tillägg: i går 6 febr. en spanntrösk sågta
flygande emot vinden över Eleologihuset.

1987-02-08, söndag.

Jag var inomhus hela dagen, trots rätt bra väder och klar sikte.

Omkring kl 0830 såg en koltrast (ej ♂ ad) på fågelbordet tillsammans med 2 grönfinnar. Någon timme senare kom ej mindre än 9 grönfinnar och 2 bergfinnar, varav en mycket mätt färgad, nästan samtidigt till fågelbordet.

Alla var sedan närvarande på en päp.

Senare på dagen kom enstaka Valgökar och blåmesar och hämtade frön, och jag såg 2 domherrhonor i Trädgården.

Överflygande sågs bl. a en icke utfärgad skrämmis och en utfärgad fiskmås.

1987-02-10, Visdag.

En fasantupp vistades i Trädgården åtminstone fr kl 1040 till 1330, kanske längre. Bevakades oavbrutet 1040-1130, gick mycket säkert omkring, plockade, skannade flera gror, stod länge stilla.

Många gror (säger 15 gror före 1130) strötte den huvudet framåt - uppåt, öppnade den benöta näbben och slöt den åter. Förloppet tog cirka par sekunder. Intet läte. En gång hörde den sig samtidigt på två, blev mycket högröst, och lyfte vingarna högt. Återspik snabbt till normalställning. Intet vingfladder. Många "förstadier" till vårens typiska kacklande och bullrande vingfladder?

Forts.

1987-02-10 forts.

Tidigare denna dag, c. kl. 0930, kom plötsligt minst 11 grönfinkar och 2 gräsparv till fågelbordet. Alla var där samtidigt, så det blev riktig strängsel. Även en Valgök var där kortvarigt. Efter en rätt kort stund försvann allihopa. Mitt intryck är annars att fågelbordet besöks bara sparsamt.

1987-02-12.

Omkring kl. 0900 plötsligt mycket fågel på fågelbordet: 5 pilfinkar, c. 6-7 grönfinkar och 5 gräsislor. Jag har aldrig haft denna art på fågelbordet i Lund tidigare. Alla de nämnda exemplaren av dessa arter, alltså minst 16 ex, var samtidigt framme även om de m. l. m. körde bort varandra ibland.

Alla fem gräsislorna var av den "normala" färgen. Inget ljus exemplar. Mycket brötlig observation. - Efter en stund var alla fåglarna försvunna. Senare sågs bl.a. kolbrast och Valgök vid fågelbordet. Ett slag röbades minst 6 Valgökar samtidigt i trädgården.

1987-02-14.

(17)

Mulet och delvis disigt, trots att prognosen utlovat sol. Någon plusgrad. Jag gick kl 1130-1248 österut på Hardebergaspåret till golfbanans gräns, och tillbaka samma väg.

På utvägen kl 1130-1140, i villakvarteren eller överflygande där, sågs:

domherre ♂ i buskage, och flock på 9 domherrar överflygande mot V.
grönfink några få ex

gulspurv 1 + 1 sedda, därtill flera ggr hörd överflygande
talgoxe några få

blåmes 1 ex

koltrast 2 + 1

skata: 2 i sällskap, därefter 1 ex på mycket stort bo och sedan
1 ex på litet platt bo; därtill enstaka flygande ex.

På övriga delen av utvägen kl 1140-1205 sågs intet utom enstaka
kråkor; denna sträcka gick alltså över ren slätt, kulturmark,
låt vara att själva "spåret" kantas av en eller två enkelrader
av träd, mest små, eller av en rad buskar ac Crataegus m m.

På återvandringen över slätten kl 1205-1235 såg jag summa 2 + 1 +
1 + 1 + 2 + 1 kråkor på fälten, med långa inbördes avstånd. Totalt
alltså 8 ex. Sistnämnda kråka lustig att studera. Den lyfte och
steg mycket brant uppåt till c 7 - 10 meters höjd, släppte så ett
föremål, gick ned och började bearbeta föremålet med näbben.
Lyfte så på nytt med föremålet i näbben, det var vitaktigt och
rätt stort. Släppte det ännu en gång, fällde, hackade ivrigt på
det. Lyfte en tredje gång på samma sätt, släppte föremålet, som
nu föll på en våt men slät is-yta på fältet. Föremålet var en
golfboll; den rullade eller gled många meter på isen. Blev på
nytt "hårdhänt" hackad. Kråkan lyfte slutligen ännu en gång. När
den nu gick ner, höll den golfbollen i ena foten och släppte den
ej förrän den just skulle landa. Fortsatte hackandet. Flög upp,
släppte bollen. Flög upp med bollen i näbben, men på c 5-6-7 meters
höjd flyttade den över bollen till ena foten och höll den kvar
där tills den fällde. Rimligen släppte den bollen precis när den
skulle taga mark, men inte förr! Nytt hackande på bollen. Men nu
hade kråkan kommit längre bort och doldes delvis i en ringa ojäm-
het i marken, varför jag avbröt observationen.

Resten av återvandringen, kl 1235-1248, alltså i villakvarteren,
gav endast skator, en flock gråsparvar, flera talgoxar, en blåmes
och några grönfinkar. Kul obsar!

1987-02-16, måndag.

Vid fågelbordet 10 grönfinkar, en domherre-hona samt 2 bergfinkar.
Vid vandring i staden såg jag en sparvhök, f ö bara några talgoxar.

1987-02-17, tisdag.

Fågelbordet tomt till c kl 1430. Då kom 17 grönfinkar och 6 berg-
finkar till trädgården. Maximalt var 13 grönfinkar och 4 bergfinkar
framme på fågelbordet samtidigt

1987-02-18, onsdag.

Jag for till Farsterbo och gick en sträcka vid sydkusten och på golfbanan för att vara beredd till mötet om söndag i Vellinge, då den begärda sandrugningen på sandflyddan SV Måklåppen skall debatteras. Beträffande landskap, vider etc. se nedan. Här artlista:

knölsvan: utanför sydkusten 3 ad + 5 ad

gräsand: utanför Nabben låg 2 + 4 + några få därtill, och på is några hundra meter söderut stod en flock på minst 10 ex

knipa: utanför sydkusten, nästan alltid några hundra meter ut, låg flockar på 8 - 25 ex. Därtill några m. l. m.

ensamma ex. Flockarna rörde ofta uppe och flöp. Totalt knappast över 100 ex

ejder: utanför sydkusten ett par ♂♀ och en ensam mörk fågel

oberstända andfåglar i någa antal sågs långt ute

våtrall: när jag följde ett rävspår på golfbanan fann jag en fågelvinge något uppsvickande ur snön. Blöt och svårbestämbar, men såg ut som om den tillhörde en rallfågel. Tog hem den, mätte den, tokade den, fann några små mörka fjäder, smalt bandade med vitt som tydligen sultit i armhålan eller som undre vingfickare. Rall! Vinterfjynd

1987-02-18 forts.

inte så märkvärdiga, men för mig högst
oväntat att en rall kunnat klara sig
ända till in i februari månad en sådan
vinter som denna. OBS: ryggen var
ganska färsk, litet kött sått kvar på
benet, luktrade sopp skämt.

- gråtrut: flygande över havet i ringa antal
ad + juv. Sittande på is söder om Nabbön
högst 75-80 ex. Men långt nere,
på den is som täckte Mäklappen,
stod stora massor av trut, säkert sågs
c 1000 ex, varav alla mest gråtrut.

Detaljgranskning kunde ej ske.

havstrut: i luften minst lika många som
gråtrutarna. Bara ad sedda. På isen
stod på rimligt håll högst 10.
Havstrutar fanns också i den stora
havsdmassan på Mäklappen. -

I det stilla vädret kom eurfbas
trutar på stor höjd, och en fång kom
c 12-15 trutar bara eller nästan
bara havstrutar ad, i flock norr-
ifrån och började kretsa och ropa,
rätt högt uppe.

sångläska: ett enda ex på golfbanan,
synligt på 200 m avstånd på snön.
Gick eller sprang länge; och jag kunde
följa dess spår och konstatera att
den rört sig många många hundra
meter på golfbanan inom ett område
på c 50 x 120 meter, kanske mer.

1987-02-18 forts.

snöskata: ett ensamt ek flög förbi vid golfklubben hus, mot NO. Tydligt uppskrämt (och inte inkommande utifrån SV).

Valgare: i villakvarten minst 1+1+1 = summa 3 ek sedda, ej i sällskap. Ett ek låt höra en avvikande skrop, det låt som tzi-tzi-chirrrrl tzi-tzi-chirrrrl; sluttonen hade klangfärg ungefär som sånglärka. Jag trorde det var en sånglärka, som "anslöt", tills jag såg Valgaren och såg den öppna näbben.

skata: sedd och/eller hörd i fyrträdgården och i villakvarten, ett fåtal ek.

kaja: i toppen av högt träd i Falsterbo flok på 10 ek, sadt åtminstone delvis fördelade i par.

kräka: enstaka på isen söder om Nabben och på isen på eller nära Kläppen, men bara få ek, högst 10 inalles. Ett ek kom rätt högt mot SV-VSV men föllde brant ute på isen.

snöspen: tre ek, varav ett mycket vitt, kom och vände över Nabben när jag stod där c kl 1145. ↗

Vidare: spår av kanin rikliga, speciellt på golfbanan, spår av hare sett, och spår av räv sågs och följdes flera ggr (men antalet individer naturligtvis orisat).

FORTS.

1987-02-18 forts.

(21)

Bussens ändhållplats hade flyttats en god bit mot SO, alldeles vid den s. k. Dansbane-shoppen i Vålsterbo. Jag gick av där kl 1025 och vandrade sedan längs S kusten till Nabben, med ett par svängar över golfbanan, vidare från Nabben upp förbi Fyren och in genom samhället med en ny sväng ner öster om Golfklubbers hus (här fann jag resterna av vattendrallen). Sedan upp till den lilla restaurangen i det hus, som förr hyste Karin Mäussons välserverade speceri- och diverschaudel (allmänt kallad "Karin Mäussdotters butik"), mit emot f.d. järnvägsstationen. Fick en kaffe och ett par smörgåsar här, tog buss till baka, avgång 1310.

Beträffande åtgärder för att hindra erosion se skisser härnäst.

Situation: havet i söder var öppet, helt och hållet; endast längs stranden m. l. m. höpfarna gick till 15-20 m bred (höfs). Måkläppen ytterst flack, täckt av is (inte isberg men grovt ~~is~~ och ojämnt istäck).

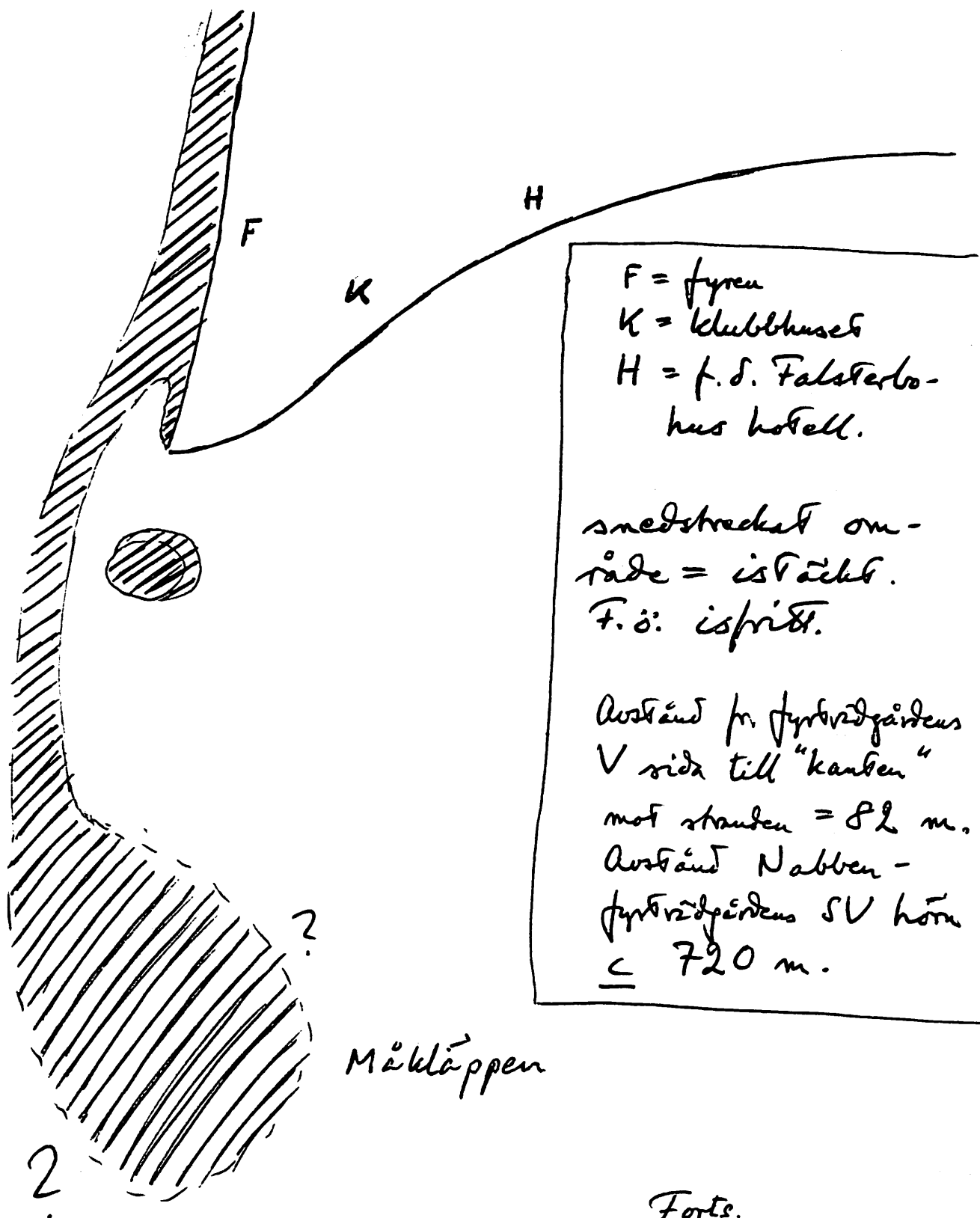
Vattnet mellan Måkläppen och Nabben istäckts enligt skiss följande sida och istäckets fortsatte längs västra stranden men bara något hundratal meter ut.

Vädret var mulet men rätt ljus, det var praktiskt taget vindstilla och mycket

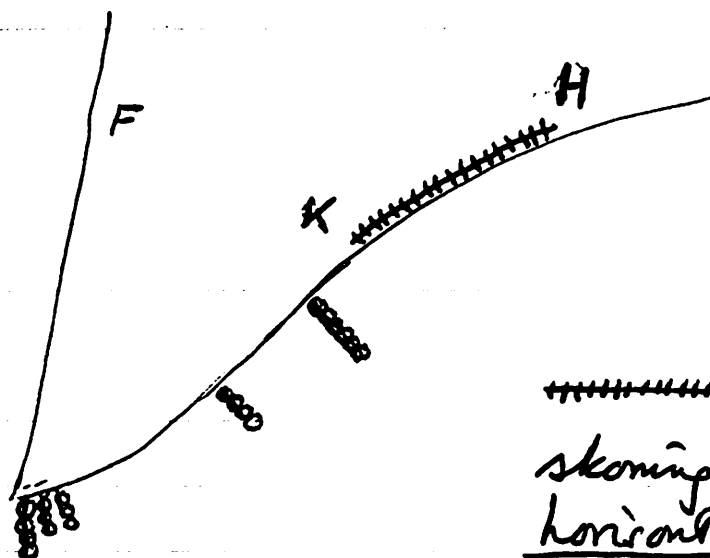
1987-02-18 forts.

god sikt, fjällans synes bra. Temperatur
ej långt från noll grader.

Vädret ändrade sig senare, se nedan.

1987-02-18 forts.

+++++ =

skoning av grova
horisontella gjallar
i dyneus ydre kant

oooo = Ståls stående
påbrader av vertikalt
stående slipers,
delvis trasiga.

Dessa arrangemang av grova pålar resp.
gjallar har funnits i ett par decennier
och är uppenbart uppsatta för att
hindra erosionen. Man undrar om
de haft någon effekt. Påbrader vinkel-
räts ut från stranden har funnits i
mycket större antal men förstörts av
is eller på annat sätt. Påbraderna
nära Nabben är p.n. delvis
förstörda.

Forts.

1987-02-18 forts.

Ömkerup kl. 1300 lättade molnen my.
hastigt, det blev snabbt klar himmel och
skarp sol.

På hemvägen såg jag från bussen i Skanör
en skrämmis ad, en hel del smetpigel,
minst 40 + 8, de 8 var kanke starar.

Över Høllvikens kom en spanhök helt
nära kl 1335, och några minuter senare
sågs en ornvirk sittande i träd, också
nära. Vidare bejor flerbådes; i Vellinge
säkert $c 28 + c 35$, delvis höll de
tydligt ihop parvis. Vid Høköpinge sågs
minst 4 Turkduvor flygande och kort
därefter flera fasaner vid en gård.

Landskapet var vitt, men snötäcket
(av nysnö) mycket tunt. Därunder
rester, ofta i form av stora drivor,
av det tjocka snötäcket från januari.
Høllviken var islagd så långt ut man
kunde se.

Kanalen hade en del öppet vatten,
här låg flera tiotal knölsvamar
även tunjor och viggas och på avstånd
en mycket stor andflock, sannolikt
av ~~ving~~ vigg.

Resan gjord för att jag ville vara för-
beredd inför mötet om hotande sand-
sugning från "Sandflyttan" väntar Måkläggen.
Mötet äger rum söndag 22 febr. i Vellinge.
Jag skall representera Skånes Naturvårdsförbund.

1987-02-20.

25

På natten till denna dag var det minus 12° C i Lund och minus 16° C vid Sturup. Men strålände vinterväder. Klockan 0900 kom en ringduva i parningsflykt över Östra Torn, rätt högt uppe!

1987-02-21, lördag.

Mycket mildare väder, minus 3° C på morgonen. Fortfarande stilla. En ringduva flög lågt, i uthållig parningsflykt. Kl. 0815 hörde jag ett okänt småfågelläte, såg ingen småfågel men fann att en sparvhök hade fällt på TY-antennen på grannvillan (Oxelius). Den satt i upprätt ställning; flög bort efter mindre än en minut, var säkerligen inte skrämmd.

Lena och jag startade exkursion kl 1010, for som vanligt ut via S Sandby - Revinge till Silvåkratornet vid Krankesjön, ankom dit 1035. På vägen 1 ormvårk och 1 fjällvråk sittande i trädtoppar c 500 m från varandra väster om Revingeby; f.ö. litet kråka och råka. Pudersnö, någon minusgrad, lätt dis, stilla väder. Ännu en sittande ormvårk, my. nära, hade bröstband, och jag såg att buken var tvärfläckad.

Tornet 1035-1045. 1 kråka på telefontråden, därefter gick sex minuter utan att jag såg ett levande väsen. Sedan: blåmes först hörd, därpå sedd, satt i trädtopp. Korp hörd på långt håll, kråka också hörd.

1045-1050 kvar vid tornet. Hör sångsvan långt i fjärran, ser 2 ~~skator~~ skator flyga förbi, 1 kråka också. Krankesjön är hundra procentigt frusen med snö på isen. 2 kråkor.

Silvåkra by: 10 kajor, håller mest ihop parvis. 1 skata. Vi fortsätter. Vid Öbacken 3 + 1 kråkor samt på vägen 2 skogsduvor. Klingavälsån öppen, har tämligen mycket vatten. På Vombs ängar ett fåtal kråkor. Vid stukorna invid vägen nära Södergård summa c 45 kajor, 10-12 kråkor och 8-10 råkor. Landskapet vitt. Stilla väder. Ytterligare 6 kajor i allétråden vid Södergård.

1105 Vombs by: skata, några kajor, 1 råka, mesar. Vi träffar Berith Cavallin, hon rapporterar ~~ett~~ en observation av flock på 200 gråsiskor!

Furets hörna: 1 kretsande ormvårk. Vombsjöns avlopp: sjön är öppen c 100 meter ut, ån är öppen flera hundra meter nedströms från utloppet. Ingen fågel i vattnet, men 1 storskrak flyger över, och 3 sångsvanar ad ligger på isen. Skata sedd.

1140 vi fortsätter. Mycket folk på isen. Vid Svansjö kajor. Raden av ekar längs sjöstranden innehåller delvis träd som är döende (vi har sett detta redan tidigare). Stora allén av almar (kanske några andra träd också) har kapats!! Stannar ej vid Övedskloster. Vid sjöns östra strand 2 skator och c 10 kråkor, troligen flera kråkor.

Björkaån frusen. Björka by 1155. Koltrast flyger över vägen. Vi fortsätter, korsar väg 12, svänger till höger före Ilstorps kyrkby, stannar vid bron över Klingavälsån (på vägen mot Kumlatofta - Everlöv, alltså). Rundspaning här kl 1205. Ån är öppen och vattenståndet tämligen högt, men inga översvämningar längs ån. Jag finner 1 ljus och 1 mörk ormvårk, båda sittande, och 1 fjällvråk som flyttar sig från en staketstolpe till en annan och därefter går upp och ryttlar. En knipa och 2 gräsänder lyfte från ån. 1 kråka sedd. Eljest noll: alltså synnerligen fattigt!! Vi tar kafferast här.

1230 start, far en sträcka samma väg tillbaka. Just då faller c 15 gräsänder i ån ett stycke neråt sydost. Ensam kråka sedd.

Stopp 1235-1245 vid Ilstorps kyrka, spanar noggrant runt. Utbyte noll! Helt stilla väder, vitt dis, men sikten är dock c 2 km. Vi fortsätter norrut, ser 1 fjällvråk och 1 ormvårk, båda lågt kretsande, inbördes avstånd 300 m. Vi fortsätter via Björka by, sedan upp till vanliga rastplatsen vid Vombsjöns SO hörn. På sjön is is is. I skogen 1 nötskrika, eljes intet. Vi far den s.k. Norra Vombvägen genom Furet, passerar Vombs by på nytt, ser stukorna med svartfågel ungefär som på utvägen, men nu är antalet råkor större. Obestämbara småfåglar sedda mellan byn och gården (Södergård). Fortsätter 1310, i Silvåkra by ses

FORTS

1987-02-21 forts.

26

en ormvråk, den är ljus och har (snarast) orangefärgad undersida; den flyger på nära håll.

Spanar över Silvåkrakärret från allén: noll! Stannar och gör rundspaning även vid Stensoffa vägskäl: noll! På hemfärden vidare ses hundratal utegångskossor; över dem en stor flock svartfågel som flyger västerut. Vid Måryd går svinen ute. Litet småfågel.

S Sandby: blandflock svartfågel, c 50 ex, ungefär lika delar kaja och råka. Mellan S Sandby och Lund ses också svartfågel: kråkor och råkor.

Hem till Lund 1350. Relativt snabb tur, ganska få uppehåll.

Väder: se ovan. Disigt, men obs-möjligheter på små och måttliga avstånd tämligen goda. Det var "lågt i taket": jag såg att Frualids högre parti var osynligt! Vägar inte hala. Åkrar och ängsmarker var "spräckliga" i vitt, alltså tunt med snö. Stora drivor från den snörika perioden i januari låg kvar, mest vid vissa vägsträckor. Isläge också noterat härövan. Krankesjöns is var snötäckt, med mycket skidspår, men bara ett par personer långt ute. Vombsjöns is också snötäckt, och mycket folk fanns på isen, särskilt m l m nära norra stranden. Södra hälften och östra delen däremot helt tomma på folk så när som på tre personer utanför utsiktspunkten i SO. - Kävlinge-åns vattenstånd har nyligen varit flera decimeter högre, det syntes på isformationer etc. längs stränderna.

OBS det ringa antalet fågelindivider som setts på denna tur:

sångsvan	3, därtill hörd	nötskrika	1	
gräsand	17	skata	8 - 10 ungefär	
knipa	1	kaja	betydligt över 100	} <u>därtill</u> <u>obestämda</u> <u>svartfåglar,</u>
storskrak	1	råka	kanske 30 - 40	
ormvråk	7	kråka	några tiotal	
fjällvråk	3	obest. svartfågel	skattat ett par tre	
skogsduva	2	hundratal		
koltrast	1			
blåmes	1	corp	bara hörd	

(delvis) obest. småfåglar högst ett par tiotal

Ovanstående summasiffror approximativa, men de flesta är riktiga eller nära riktiga. Några mera beroende på skattningar, som det nästan alltid måste bli när man ser flockar på håll och ej stannar för noggrann genomgång.

1987-02-25.

På fågelbordet på eftermiddagen c 12-14 grönfinkar, 2 pilfinkar och 1 bergfink. Även visade sig koltrast och blåmes vid fågelbordet på e.m., ehuru ej samtidigt med de andra arterna.

1987-02-26, torsdag.

(27)

Lena och jag startade rundtur 0910. For Lund - S Sandby - Tvedöra - Silvåkra by - Vombs ängar (rundspaning) - Vombs by - den s.k. Norra Vombvägen genom Furet till vanliga utsiktsplatsen i SO (grundlig rundspaning kl 0950-0958) - Björka - S om Sjöbo - Spjällakorset - Tågra - Sövdeborgs f d station (rundspaning 1011-1025) - åter upp till Spjällakorset - Ilstorps gård - Sövde flygfält, ej stopp, - Snogeholm strax före ankomsten till slottet. Här blev det stopp 1030-1055 eftersom några skogsarbetare just höll på att fälla en ovanligt stor och grann bok. Även grundlig rundspaning förstås. Sedan till Bellinga lagård (kort stopp) och upp till krönet på den långa backen med fin utsikt över Ellestasjön (rundspaning 1105-1118) - Krageholmssjön S sida via Skårby. Stopp och förtäring av medförd matsäck vid Krageholmssjön, även grundlig spaning förstås, kl 1130-1155. Fortsatte, men ej till Sövestad utan via Bjersjöholm till Ystad, där vi for ner till hamnen och skådade ut över havet, som var allra mest isfritt, och hamnbassängen, som var islagd ehuru med vakar. Från Ystad 1230, norrut via Sövestad ~~Snogeholmssjön~~ (rundspaning 1240-1250 ett par km norr Sövestad). Sedan via Eneborg - till höger ungefär tvärs för Snogarps gård - ~~Vombsvägen genom Furet~~ - Ållskog (ej stopp) - Högestad - ner i Fyledalen söderifrån - Lyckås (ej stopp), sedan stopp på vanliga platsen i backen med fri sikt mot den branta, icke trädbevuxna norra dalsidan. Stod här 1312-1335, fortsatte kort bit, nytt stopp 1340, föga utbyte, fortsatte upp ur dalen till väg 12, följde denna några hundra meter, sedan ner i dalen igen förbi Röddinge 1355 - Eriksdal 1400 - Vasen - enskilda vägen mellan Snogeholmssjön och Ellestasjön - åter till Bellinga lagård, stopp 1410-1420. Fortsatte upp till utsiktspunkten med god sikt över hela Sövdetrakten, platsen där vi brukar stanna ligger nära Knickarp, stopp här också. Fortsatte på vägen mot Blentarp men vek av via Hylla - Rydsgård, hit 1445, sedan via Slimminge - väg 102 - Sångletorp - norra vägen mot Håckeberga, stopp för rundspaning där vägen tar av mot Dörröd men vi fortsatte till Håckebergasjön (ej stopp, klockan nu 1510) - Genarp - Dalby 1525 - Röggle 1533 - Lund, ankomst hem 1545.

- x) Väder etc.: mest molntäckt vid starten, men god sikt och svag vind. Det lättade, först sakta, sedan snabbt, och från kl 1000 var det klar sol och mycket fint väder. Vinden förblev svag. Frostgrader, men det var skönt i solskenet. Alla sjöar frusna, ingen vak synlig, varken på Vombsjön, Ellestasjön, Snogeholmssjön, Krageholmssjön eller Håckebergasjön (men alla dessa sjöar överskådades inte helt). På Vombsjön sågs en enda man långt ute, övriga sjöar helt folktomma. Klingavälsån vid Vombs ängar öppen, likaså åarna resp. diken vid Sövdeborg, stora diken i skogen söder om Snogeholm etc. var öppna. Beträffande isläget vid Ystad se ovan. Snötäcket var osammanhängande eller obefintligt från Lund ungefär till ~~Snogeholmssjön~~ Vomb, därefter mera snö. Se närmare nedan vid diskussionen om kråkfåglarnas fördelning.
- xx)

Jag antecknade inte småfågel idag, gjorde heller inga försök att anteckna individantalet av de vanliga kråkfåglarna men fann i alla fall något att nämna om dem; se nedan. Mitt huvudintresse var att leta upp och anteckna rovfågel jämte eventuell förekomst av gäss och andra andfåglar. För rovfågel och korp se särskild tabell med kommentarer, sidorna . Övriga iakttagelser: se nästa sida.

- x) uppklärnandet skedde från öster och var ej fullbordat förrän omkring kl 1030. Vinden var svag, från öster.
- xx) även kanalen från Snogeholmssjön till Sövesjön, som vi korsade vid den klassiska mellanspettlokalen, var öppen.

FORTS

1987-02-26 forts.

Härnadan följer artlistan, dock med undantag av rovfågel och korp.

A. Hela rundturen utom Ystads hamn och angränsande vatten:

sångsvan: på odlat fält, säkerligen höstsäd, i Fyledalen nära nära den vanliga rastplatsen NV Lyckås "slott", låg 2 ad och 1 juv + 2 ad och 3 juv + 1 ad och 2 juv = summa 11 ex varav 5 ad och 6 juv. De låg nära varandra, dock tydligt fördelade enligt ovan. Rimligen tre familjer. De låg stilla hela tiden. Detta var de enda andfåglar jag såg i inlandet. Alltså icke en gräsand, icke en gås sedd där idag.

fasan: en tupp gick i vägkanten vid Högestad. Enda fasan idag!

ringduva: två ex flög över och fällde i boktopp vid Krageholms-sjöns södra sida.

kråkfågel: jag gjorde inga räkningar idag. Men det var påfallande hur kråkfåglarna, alltså kråka, råka och kaja, var fördelade. På sträckan Lund - Vomb var de allmänna på fälten, som nästan helt var snöfria. De gick nästan alltid spridda, ej samlade i stora flockar. Även vid Tågra-Sövdeborgs f d station gott om kråkfågel; men på sträckan Bellinga - Krageholm - Bjärsjöholm, där landskapet var mest snötäckt, sågs bara några få ex, och fälten var tomma på kråkfågel. Nära Ystad en del råkor etc i vägkanten. - Senare, i Fyledalen, spridda kråkor vid sångsvanarna etc., och rätt stor kråkfågel-flock på avstånd. Nära väg 12 öster om Röddinge åno rikligt med kråkfågel på fälten, där snön smälte i det skarpa solskenet. En sträcka vid Eriksdal nästan helt utan kråkfågel, likaså vid Bellinga lagård och väster därom, men vid Hylla stora flockar. Därefter inga noggranna anteckningar, utom att marken var till 99 procent snöfri vid Dalby. Tillägg: även norr om Ystad, längs väg 13 till Sövestad, rätt mycket kråkfågel på fält där snön smälte i solen.

B. Fågel vid Ystads hamn, huvudsakligen utanför västra kajen, alltså väster om stora silon (förkortat V härnadan) men även i hamnbassängen (förkortat H):

knölsvan: 4 ad V

gräsand: c 600 - 800 V, troligen flera på långt håll

vigg: minst 700 - 900 V, högst 50 sedda H

brunand: en ensam hanne i flock på c 200 viggar V

knipa: fåtalig V, knappt mer än 10 sedda

storskrak: låg, mest spridd, bland andra andfåglar V; jag såg nog högst 50 ex, men nästan säkert var antalet högre.

skrattnås: över andflockarna V bara ett tiotal skrattnåsar, men på isen i H stod täta flockar, och en del flög däröver, c 350 ex sedda där

fiskmå: bara sedd H: 2-3-4 ad och 1 eller 2 icke utfärgade ex.

gråtrut: flygande över havet V i måttligt antal, även några tiotal stående på isblock etc, men i motljus över havet, stående på vågbrytarna och/eller rundflygande, sågs som vanligt massor av trut.

sparvhök: 1 ex sittande på silon. Se följande art.

tamduva: ovanligt stor och tät flock länge rundflygande oroligt över silon; orsaken blev klar när jag fick syn på sparvhöken.

OBS: icke en enda turkduva sedd här!! Det brukade vara en bergsäker lokal, ibland upp till 40 - 100 ex sedda vid silon.

FORTS

Rovfågel och korp 1987-02-26

	Lund-Silvåkra	Vombs ängar	Vombsjön SO	Björka-Tågra	Sövdeborg f.d. station	Ilstorps gård	Snogeholm nära slottet	Bellinga Lagård och backen	Krageholm	Ystad + omgivn.	Sövestad-Snogarp	Baldringe-Högestad	Fyledalen från Lyckås till uppfarten mot väg 12	Röddinge-Eriksdal-Åsmåla-Snogeholm	Bellinga Lagård	Utsiktspunkten nära Knickarp	Hylla-Rydsgård-Sångletorp	nära Håckeberga	nära Björnstorp	Björnstorp-Dalby	Rögle	Summa
ormvråk			1		1		1	1	2		2		2				1	2			2	15
fjällvråk		1																	1			2
oberst. vråk					1			1														2
sparvhök										1												1
glada	1	1					≥2	1		1	1	1	1				2					11
havsörn							1 juv.	2		1 juv.					3 juv.	(2)						7
oberst. rovf. utom vråk						1							1									2
korp								1			1											2
summa	1	2	1	0	2	1	4	6	2	3	4	1	4	0	3	(2)	3	2	1	0	2	42

1987-02-26 forts.

29

För kommentarer se anslutande sidor!

1987-02-26 forts.

30

Härtill följande kommentarer:

1. Vid Ilstorps gård stod fågelskrämmor på fälten, men inga gäss sågs på hela dagen.
2. Nästan alla rovfåglar sågs flyga, . Jag har uttryckligen noterat att ingen sittande ormvråk sågs. Havsörnen vid Snogeholm kretsade först rätt lågt, steg sakta, gled därefter mot norr. Även övriga örnar iakttogs i flykten. De två ormvråkarna vid Krageholm höll nära ihopa, likaså de två vid Häckeberga, men inte de övriga, åtminstone inte tydligt.
3. De två havsörnar, som sågs från utsiktspunkten nära Knickarp, har satts inom parentes i tabellen, eftersom dessa exemplar så gott som säkert hade observerats strax innan från Bellinga Lagård.
4. Omfattande avverkningar hade skett, och pågick fortfarande, i skogarna m l m nära Snogeholms slott.

1987-03-01, söndag.

Kort rundtur med Anders och Karin Dahm kl. 1150-1515 i strålände vinterväder. Molnfritt; intensivt ljus, utmärkt sikt, svag vind omkring NO. Vi for Lund - S Sandby - Stensoffa-Silvåkra-Vombs ängar (stopp) - ~~.....~~ = Vombs by (stopp hos Berith) - Vombsjöns V sida - dess N sida - Färs härads hembygdsgård, där vi gick ner till stranden och vandrade sakta c 500-800 meter på gamla järnvägsbanken och åter. Sedan via Övedskloster (stopp) - Vombsjöns Ö sida - sydosthörnet, stopp här på vanliga platsen - genom Furet - Vombs by - ängarna - Silvåkra by - Stensoffa vägsbål - Lund. Fågel:

häger: 1 flyg. ex ängarna, hemvägen.

sångsvan: 11 ex varav 9 ad 2 juv på Vombsjöns is nära östra kanten; de låg orörliga.

sädgås: ängarna utvägen: c 180 ex flög bort mot S. Därefter c 600 ex uppskrämda av kungsörnen. På hemvägen ej en gås ängarna, men flock c 70 ex på fält c 500 m norr om Abusa-Måryd. Detaljgranskning dock ej möjlig här.

ormvråk: 3 dansande ex nära Silvåkra-kärret, 1 kretsande över ängarna högt. På hemvägen 1 sittande Silvåkrakärret. Summa alltså 4 eller (troligare) 5 ex.

fjällvråk: 1 ex över ängarna, flög ~~.....~~ mot OSO eller SO.

kungsörn: 1 juv kretsande ängarna, rörde sig sakta mot V, skrämde upp de 600 gässen. (över

duvhök: 1 ex i parningsflykt) Vombs Furet! Mycket fint.

glada: 3 ex: 1 kretsande över Vombs by, 1 dito vid Svansjö, och 1 sakta glidande längs Vombsjöns Ö sida norr om "Stannys affär".

rapphöna: flock på c 8-9 ex på snöfritt fält nära Hardeberga. Upptäcktes av en slump, mycket svåra att se.

ringduva: 1 + 1 överflygande vid Vombsjön nära Övedskloster.

större hackspett: 1 ex ♂ i tallar i skogen nära hembygdsgården.

spillkråka: 1 ex Övedskloster vid "strömstare-lokalen".

strömstare: ej mindre än tre ex på den vanliga lokalen vid Övedskloster (som alltså inte bort stå inom citations-tecken!).

koltrast sedd vid Öved, 1 ex

talgoxe } i skogen nära hembygdsgården
entita } hördes en mesflock länge, men den var svår att se. Troligen rätt många exemplar, och troligen mer än två arter. Men de båda nämnda hördes absolut.

nötväcka också hörd på sistnämnda plats

skata sedd

kaja: 30-40 ex i stukorna vid Vombs Södergård, vidare flock c 30 ex i trädtopp nära Kaj Nilssons (fiskarens) hus vid Vombsjöns Ö sida. Dessa 30 satt delvis i par. Även flera andra flockar, ej alltid närmare studerade men rimligen ofta uppblandade med råkor och i viss grad med kråkor.

råka: bland annat en mycket stor flock, över 200 ex, på markerna öster om Silvåkrakärret. Även flera andra platser.

kråka: ofta sedd, i i råkflockar och på Vombs ängar, på markerna runt Vombsjön etc.

OBS:

a) ej en vipa, ej en lärka, ej en bofink sedd!

b) i Vombsjön vid dess avflöde fanns ett litet område med öppet vatten, men det var tomt på fågel.

c) för övrigt var alla sjöar frusna till hundra procent.

1987-03-06, fredag.

Idag i Lund minus 14° C. På matplatsen 6 bergfinkar, grönfink, gråsparv, pilfink, koltrast, blåmes. På morgonen vid -14° C kom en ringduva i parningsflykt över huset!

1987-03-07, lördag.

Idag vid fågelbordet (=matplatsen) 5 domherrar varav 2 hannar och 3 honor, vidare 5 bergfinkar, 2 gråsparvar, högst 5 grönfinkar, 2 koltrastar och 1 ringduva; sistnämnda art en nyhet på fågelbordet, fast den ofta syns överflygande etc etc.

Jag gick utåt öster på det s.k. Hardebergaspåret och samma väg tillbaka; tid för hela vandringen 1130-1245. Därvid sågs:

art	utvägen:		hemvägen:		
	villakvarter	åker	åker	villakvarter	
skrattmå	-	-	-	1 ad, svarthuvad!	
fiskmå	-	-	-	1 ad	
koltrast	1	-	-	-	
snöskata	-	-	1 mot NO	-	
talgoxe	2 i sällskap	hörd	-	2 i sällskap	plus 1 el. 2.
blåmes	-	-	-	1	
skata	-	-	1 flyg.	1	
råka	2 överflyg.	-	c 2 "	2 sittande	
kråka	-	-	-	-	1 i trädtopp Kungsmarkens golfbana
gråsparv	sedd	-	-	några sedda	
pilfink	-	-	-	1 överflyg.	
gulsparv	-	-	-	1 hörd överflygande	

OBS att ingen grönfink eller lärka sågs på vandringen.

Crataegus-bär och nypon (fanns?).

Väder: på morgonen minus 13° C, klart, ganska lugnt. Klockan 1145 drar högt molntäcke upp från S-SO. Klockan 1250 är temp. minus 5° C. Klockan 1330 blir det sol ett slag, men det är mest molntäckt.

Klockan 1740 kom en blåmes till fågelbordet, den satt ett slag men blev sedan bortjagad av en domherre hona. Inga andra fåglar fanns där då. Blåmesen hade en vit fläck på den hoplagda vingen, inte knivskarpt avsatt men stor och mycket tydlig. Se enkel skiss:

Fågeln flög bort; de utbredda vingarna blev därvid övervägande vita, dock icke de yttersta handpennorna och troligen inte heller de inre armpennorna. - Ryggen inte vit men verkade spräcklig och tydligt ljusare än normalt. Fågeln fällde i träd i närheten, avstånd c 15 - 18 meter, och kunde studeras på nytt. Ej sedd sedan (men se i fortsättningen!).

1987-03-14, Lördag

På morgonen kom en Valgoxe till fågelbordet, köb därefter 2 blämesar samtidigt, båda normalfärgade. Senare p. f. m. sågs där 2 bergfinnar, varav den skadade ♂ (saknar ett par tre mellanta stjärt pennor, varför stjärten ter sig mycket djupt kliven; och har bort ett ben). Sats på marken eller ~~marken~~ brädläggningen, ej i fågelbordet. Senare på dagen åter-sågs fågeln; då låg den på brädläggningen och såg nervös ut, åt frön men såg sig om hela tiden. Troiken blir den inte långlivad. - Även en bojink ♂ i mycket gammal dräkt kortvarigt vid fågelbordet, det var förte ex. på flera veckor. - Senare på dagen även en kol-grast på matplatsen, men i det stora hela sågs där mycket litet fågel. Allra oftast var där helt tomt.

Morgonen mulen, senare uppklarnande, och dagen blev solig och varm, svag vind, - men fortfarande ren vinterprigel, även om dagsmejan naturligtvis tar på snön.

Kl. 1510 - 1610 gick jag ner till järnvägsstationen för att posta några brev. Strilande vintervärder. Gick längs vägen mot Botaniska Trädgården. Här vistades 2 krikor, Valgoxar flade och ytterligare något mestade hördes

1987-03-14 forts.

ett par ggr. Men för övrigt var Boban
tom på fjärl; icke en kolbrast sågs
eller hördes, icke en fiuk, icke ens
en gräspäv. Dock: vid ett tillfälle
kl 1535 kom 4 glesb fördelade
skrämmåsar över mot öster; sannolikt
var detta verkligen en strökrörelse,
innebärande att skrämmåsar börjar
söka sig inåt landet (fast mycket
liten öppen väsen borde finnas där;
alla sjöar är säkert helt frusna
ännu).

I Botanikum på solexponerat
sluttning även några vitala plantor
av *Eranthis* (= vintergäck); de var
bara några centimeter höga, och spetsen
var djupt nedåtböjd, men de var
äbminstone synliga.

Över staden f. ö. kajor och några
skata, och tre fiskmåsar ad skrek
och sågs på en skorsten på ett
flervåningshus vid Sandpaten. Två
ringduvor sedde överflygande vid Östra
Torn när jag kom tillbaka; den ene
sjorde parningsflykt.

1987-04-11, Lördag.

Vaknade i mitt hotellrum i Tel Aviv kl. 0345, ville inte somna om eftersom det gällde att till varje pris vara på ~~Ben Gurion~~ Ben Gurion-flygplatsen senast kl. 0715. Packade sakta och nog, duschade, gjorde allting klart, läste i mina vanliga fjärrböcker (eftersom jag föregående kväll misslyckats i mina försök att komma över engelsk-språkiga tidningar). Klockan blev äntligen 0600, jag gick ner till rummet vid receptionen, där en anställd man reste sig från en soffa. ~~Detta var~~ Jag hade inte sett honom förr, men han kunde till att hotellet föregående kväll berättat en taxi åt mig till kl. 0630.

Taxin kom redan 0615, jag packade för god service, gav mannen några shekel och anförde mig åt taxi-föraren. Det var en trevlig prick, och färdan till flygplatsen gick fort på de folktomma gatorna och därefter på motorvägen. Chauffören ville ha 20 dollars för färden, vilket var mindre än jag förutsett, särskilt som jag inte talat med honom om priset i förväg - jag har alltid varit duktig på att ~~pruta~~ pruta och köpslå, Han fick 20 dollars + 5 shekel och såg stort tack för god hjälp; och han blev uppenbart glad.

Det skulle vara för långt att här

1987-04-11 forts.

redogörelse för incheckning och kontroll,
fast den proceduren var mycket in-
bressant och gick väldigt smidigt.

Allt nog, jag väntade, tog en kopp
kaffe, köpte en liten flaska Johnnie
Walker Black Label (12 years old,
extra special), köpte också lite choklad,
fortsätte att vänta. ~~Det var~~ Kände mig

nu högst harmonisk och glad efter att
ha haft att göra med så trevliga männi-
sker denna sista morgon i Israel.

Omkring kl 0845 blev vi utstärpta
till bussen, som tog oss till flyg-
planet. Hela ~~flyg~~ turistklassen full-
besatt, men den dyrare klassen "SAS
Euroclass" var mycket gäst besatt.

Jag hade förstaplats i turistklassen,
enligt egen önskan; det var bara att
följa anvisningarna för dem som ville
mig komma i god tid.

Planet startade i 0920 och flög
nästan hela tiden över ett m l m
saumanhängande molntäcke. Kaptenen
upplyste att flyghöjden var 10700 m.
Endast en kortare sträcka över norra
Östtyskland ~~och~~ och angreivande
hav var det i huvudsak molnfrött.

Vi landade på Kastrup under låga
moln kl ~~13~~ 1350, och det tog inte
lång tid att hämta bagaget och komma
ut, men jag fick vänta ändå till

1987-04-11 forts.

kl 1520 innan en buss gick ner till flygplatsarna vid Havnepade. Kort efter kl 1400 lätade molnen hastigt, och det blev ~~mycket~~ mycket fint och soligt.

Flygbilen gick kl 1600, skulle ta 45 minuter, fick vi veta, men det stämde inte. Vi precis när vi ~~kom~~ kommit utanför hamninloppet kom vi in i fåbän dimma och måste färdas långsamt i 20 minuter. Himlen var hela tiden m. l. m. blå, dimman låg alltså bara lågt, men väl där den. Omkring 1625 lätade den bort, solen kom fram, sikten överblicks blev åtminstone 2-3 km, och havet var nästan som spegelblankt. Ankomst ~~flygplatsen~~ Malmö i 1655; jag gick till Centralen, ringde Lena och ~~anmälde~~ anmälde min återkomst, till Sverige och min förväntade ankomsttid till Lenz i kl 1730. Lena mötte med bilen. Det var härligt att vara hemma igen; jag har verkligen lämnat hem de sista 4-5 dagarna.

Önskat många roliga observationer av fågel, mest flygande fågel. Blev det från flygbilen och senare, närmare bestämt silunda, i kronolapisk ordning:

1987-04-11 forts.

(37)

- Tid Arb
- 1630 flock 24 eller 25 fräxor ute över Sundet, högst högst 75 m, i lugn flykt norrut, i plog, en "arm" c 7 ex, andra c 17 ex. Alltså just över vänet, i fint solsken men strax öster om det dimvälet, som båten just kommit igenom.
- 1648 naturligtvis letade jag efter söderflygande ejderflorhar, och nu, när vi var ~~all~~ helt nära inloppet till Malenö hamn, kom ock en flock på 31 ex söderut, jag hann se att det var 15 eller 16 ♂♂ och 15 eller 16 ♀♀.
- 1745 när vi stannat utanför brostaden på Tenorgränd och hälsade på vår granne, den alltså vänlige herr Mässon, kom en morkulla i slängande flykt precis förbi och försvann bakom en vilde 75 meter bort.
- c 1810 när vi satte och samtalande och tittade ut i det rika kvällsljuset, kom en helt magnifik flock på 23 somor högt mot öster, de bildade en något oregelbunden plog med en "förtäbning" på 4-5 ex. Arb oklar, jag begrep att jag inte skulle hinna ut i tid för bestämn-

1987-04-11 forts.

ning men jag hann se att flera ex.
i flocken inte var helt vita.

1840, när vi såg och åt sup jag råk
oväntas en större rödfipfel kretsa
i söder! Genast ut; det var en
fjällvärk som snart slutade
kretsa och kom rakt över huset
mot NO.

1905 till min förvåning ankom en liten
sande rödfipfel, beteende precis som
föregående: ny fjällvärk som fort-
satte i rakt kurs mot NO.

1920 letade jag efter ejderflockar
på deras vanliga kosa österut
över land och fann en stor flock
längs nere i söder, säkert ~~100~~

100 ex, kurs mot Ö, rakt högf.
Därefter ej på längd var sammank-
hängande obor, men

1925 såg jag flera glasa förband av
skrämsles flyga över mot Ö.

(Även före år 1920 hade jag
sett sådana smärre förband med
samma kurs)

1935 kom en flock andfipfel relativt
när med kurs mot Ö eller kanske
ONO; men det var inte ejder utan
16 gravänder, orolig syn här.

1940 kom även ett par små och
glasa pinkflockar liksom över huset

1987-04-11 forts.

mot NO! Sannolikt bopink, och
nästan säkert flöcker på sträck.
Vårsträck av bopink märks inte
mycket av på denna plats, men
jag har flera ggr sett sådana
flöcker passera förligare vägar
förlig sent på eftermiddagarna.

Desutom över Sundet enstaka
storskarvar och några par resp.
småflöcker av ejder, förutom
grönbak förstår.

Innehållsrik kväll, att lydligen
mycket stimulerande för fåglar på
sträck, något som jag också upplevde
när jag såg viderteleens utveckling.
OR: sommartid!

Allt stod br till med Lena, dessvärre.
Mitt första kort hade kommit fram;
det skrevs i Eilat 26 mars och
hade tagit tio dagar!

1987-04-14.

Klockan 1550-1555 kretsade 80 tranor över Lund, vid Gambros anläggningar, snarast på låg höjd. De fortsatte sedan mot norr, fortfarande lågt.

1987-04-17, långfredag.

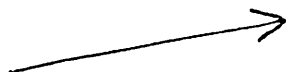
Rundtur med Lena, se särskilt protokoll.

1987-04-19, påskdagen.

Alla obsar gjorda i Lund.

Tid

- 1115 105 tranor kretsar lågt, fortsätter mot norr
- 1120 när nyssnämnda flock ännu var inom synhåll, sågs i sydväst ytterligare 46 tranor i krets; de fortsätter sedan norrut men passerar rätt långt väster om min obs-plats (som är bostaden vid Tenorgränden)
- 1145 68 tranor kommer mot norr. De flyger i plogform ungefär enligt övre skissen härinvid:
De stannar inte upp och kretsar inte, men plogen blir "trasig" och fåglarna omfördelas, ungefär enligt nedre skissen härinvid, men det är ovisst hur länge denna formation räckte.
- 1300 passning fortsätter till kl 1300, visserligen ej oavbrutet; men intet mer sågs.
- 1915 32 + 4 ejdrar kom rätt nära, höjd c 200 meter, kurs mellan ONO och O, ungefär som nedanstående skiss visar:

1987-04-17, längfredag.

Lena och jag gjorde rundtur, ganska kortvarig men ändå givande. Från Lund 1025; jag observerade från hornet vid Kånkerjön 1050-1105, sedan spaning över Vombs ängar 1115-1130. Forts. via Vombs by - Vombsjöns V sida - Dess N sida - Övedskloster - sjöns Ö sida - till vanliga obs-platsen i SO. Här beffapaus och därefter obsar över sjön 1200-1215, fortsatte sedan genom Furub - Vombs by - ängarna - Filvika by - Filvika allé - S Sandby - Lund, ankomst dit 1320. Stannade i Filvika allé, där många almar fällts (se nedan) och samlade ett bra förråd av bråsvirke.

Väder först molnigt och kyligt och frisk eller snarare hård vind, god sikte, men p.g. av vinden omöjligt att granska fåglarna ute på Kånkerjön ordentligt. Endast närmaste klarröden kunde studeras jämt snar på längre håll. Detta vider fortsatte till kl. 1200, då molnen lättnade och det delvis blev solskin och vänligare vider. Vinden avtog dock ej.

Synnerligen omfattande avverkningar hade skett när Övedskloster. Ett par gamla grova aln - alléer helt kapade (detta hade börjats redan i februari - mars, innan jag var utrikes). Det fina fridberändet vid korsvägen alldeles när slottet där man brukar se strömhare i bäcken, var helt borta, försvort.

Forts.

OBS: vind omkring NV.

1987-04-17 forts.

Även angränsande bestånd av fräs uppströms bäcken var nersigade. Till alla största delen hade man fällt aln, både friska och sjuka fräs. - På hemresan befunns det att även de sjuka och/eller döda alnarna i den fridlysta Riksvägen allé hade fällts. Kanske hade en del friska fräs också följt med, detta dock ej säkert.

Observera att rundturen gick rätt snabbt och att iakttagelserna både vid Krukenjön och Vombjörn blev kortvariga och ofullständiga; men det var faktiskt omöjligt att studera (och bestämma) exempelvis rådjursfälg på långt håll i denna vind.

En par positiva saker kan nämnas, t.ex. stenfalken och den i mitt tycke särskilt rikliga förekomsten av räka. Men flera negativa drag också:

Summa 1+1+1 vingar, ~~summa~~ summa en storpar, ingen enda rådjurs, ej heller någon grana, etc. Och därtill den försvårade lokalen vid Övedskloster. Förmodligen gjord för att bromsa alnsjukdom, varvid man "för säkerhets skull" säger ner även de friska fräsen / ~~der~~ kanske något fräs kunde visa sig resistent!).

Artlista med kommentarer se följande sidor, som är maskinskrivna.

Forts.

Artlista:

- skäggdopping: 1 eller 2 ex utanför Vombsjöns V strand, där det praktiskt taget alltid är mycket fattigt på fågel; och 3-4 glest liggande ex i sjöns SÖ del
- ? storskarv: på minimal dybank eller knappt uppstickande påle i Krankesjön så gott som säkert ett sittande ex
- häger: ett ex Kr
- knölsvan: på klarvattnet i Kr. 2 ad + 1 ad. På litet vatten på ången öster om Vombsjön, helt nära stora sjön, låg en flock på 5 ad
- obestämda svanar: i Krankesjön 2 ex långt ute, 5 andra ~~ex~~ ex längst bort i sjöns V ände, i vassruggar skymtade 1 + 1 ex, och längs norra stranden, utanför den smala och magra vassen, låg ej mindre än 42 + 3 ex. Summa alltså i Kr. 54 ex, vilket är en särdeles hög siffra.
- grågås: några få i vasskanter i Krankesjön
- gräsand: helt enstaka ex sedda i Krankesjön. Över Vombsjön sågs inalles några tiotal flygande ex. Ingen liggande flock sågs på Vombsjön!
- bläsand: i nyssnämnda invatten vid Vombsjöns Ö strand en fin flock på 32 ex
- vigg: på närmsta klarvatten i Kr. flock på c 15 ex
- brunand: på Vombsjön, ett gott stycke från stranden, låg en flock på c 12 ex
- storskrak: i Kr. sågs dels en ensam hanne, dels en liggande flock på 8 ex varav nästan säkert ingen var hanne ad; därtill några få flygande ex. I Vombsjöns NV hörn 2 ex, som inte var hannar ad
- gravand: ensamt ex överflygande vid Vombsjön NV.
- ormvråk: vid Silvåkra by på utvägen 1 ex, vid Vombsjöns Ö sida 1 ex, i Övedsskogen 1 sittande ex, i Vombs fure 1 ex, och nära Silvåkra by på hemvägen 3 eller troligen 4 ex nära varandra.

- fjällvråk: på Vombs ängar 1 ex, sågs båda gångerna när vi korsade ängarna
- brun kärrhök: vid Kr. 1 hona, och vid Vombsjön SÖ dels 1 hanne flygande sakta i trädhöjd längs den branta strandklinten, dels 1 hanne mycket lågt ute över vattnet, sakta mot V-VNV i motvinden
- glada: på hemvägen 1 ex vid Silvåkra by och 1 ex strax väster om S Sandby
- tornfalk: 1 ex ryttlande nära vägen öster om Vombsjön
- stenfalk: 1 ex kom med kurs mot N helt nära Öveds f d station!
- fasan: på utvägen 1 tupp nära Östra Torn, och på hemvägen 1 tupp vid Måryd och 1 hona nära S Sandby.
- sothöna: några få ex sedda Kr., högst 5-6 ex
- vipa: summa 3 ex sedda: 1 kom över Krankesjön mot V i blåsten, 1 sågs över betesmarken vid Vombsjöns Ö sida, och 1 ex ~~över~~ över betesmarken vid Tvedöra på hemvägen. Ej flera!!
- storspov: 1 ex sågs på Vombs ängar på utvägen, och på hemvägen hördes ett ex spela därstädes. Ej flera!
- skrattnås: vid Kr. i ringa antal på vattnet, och i kanten av Vombs ängar c 120-140 ex efter harv resp. på fält ~~över~~ som just harvats. Dessutom sedd ofta och rätt allmänt på eller över fälten, både på ut- och hemvägen. Bara ad sedda.
- fiskmås: i nyssnämnda skrattnåsflock på fältet vid Vombs ängar fanns också c 50-55 fiskmåsar ad samt en icke utfärgad fiskmås
- gråtrut: 1 ad Kr.. Över Vombs ängar och fältet därinvid sågs 4 ex, varav 2 ad, 1 ad eller vix ad samt 1 ungfågel. Dessutom 1 ad ~~över~~ över Vombsjön
- ringduva: my. ofta sedd, men mest ensamma ex eller 2-3 tillsammans. På hemvägen, nära Hardeberga, såg jag dock en välsamlad flock på c 80 ex på ett fält med svagt grågrön, låg vegetation. Vilken gröda det var vet jag ej, men duvornas färg stack bara av svagt mot grundfärgen.
- sånglärka hördes sjunga på utvägen och sågs flerstädes på Vombs ängar etc

sädesärla: sedd flerstädes på utvägen. På ett nyharvat fält vid Vombs Södergård gick en flock på c 30 ex, glest fördelade, mycket prydliga i sin svartvita dräkt med den mörkbruna jorden som bakgrund.

stare: över Vombs ängar en flock på 300-400 ex, och över markerna Ö om Vombsjön m fl ställen sågs småflockar

skata: ofta sedd

kaja: flockar flerstädes

råka: " " ; kolonin på avstånd S om vägen nära Hardeberga föreföll välfylld, likaså kolonin vid Eliselunds gård på hemvägen. Råkan sedd i större antal än jag skulle tro

kråka rätt allmän, sedd mycket ofta, men inga flockar

OBS: kråkfågel ej noga granskad men råka, som sagt, sedd i större antal än jag trodde.

stenskvätta: en hona på fält nära Vombs by

bofink sjöng i Vombs fure och Silvåkraskogen. En rastande flock på marken vid Södergård. Dessutom såg jag på utvägen två flockar på resp c 15 och 22 ex som flög mot N-NO lågt i sidovinden, samt ytterligare någon flock vid Vomb med likartat beteende; det var otvivelaktigt mest bofink, med någon inblandning av en mindre fink, säkerligen hämpling.

grönsiska: från fågeltornet sågs en stor flock passera på låg höjd (sträckriktning ej angiven, men ungefär mot N eller NO).

hämpling: se bofink.

Tillägg: OBS att hämplingar, enstaka eller parvis, inte antecknades idag! I trädgården vid Tenorgränden har jag däremot sett och hört hämpling parvis, dock utan att anteckna några exakta data.

OBS också, att sädgås icke iaktogs denna dag!

1987-04-24, fredag.

45

På morgonen omkring kl 0645 satt 4-5 grönsiskor och drack ur fågelbadet på tomten. Arten ses och hörs ibland på hösten över trädgården, men den faller mycket sällan, om det ens har hänt förut. Uppskrämda (oavsiktligt av mig) flög de bort, men 2 + 2 ex föll alldeles nära. De två ex jag hann granska noga var ♂ och ♀. Egendomligt nog hörde och såg jag grönsiska flera gånger denna dag, alla gånger precis hemmavid på Tenorgränden 8. Omkring kl 1000, när jag gick till Zootis, hördes den, och på e m både kl 1500 och 1600 när jag satt ute i det fina vårvädret hördes den också, och något ex sågs flyga över.

1987-04-26, söndag.

Lena och jag var bjudna till Båstad, att gästa vår goda vän Ingrid Björkman. Vi reste bil ditupp, avresa Lund 0925, ankomst Båstad 1105. Efter en stunds samtal med Ingrid och en lätt måltid for vi till stranden vid Ripagården och gick en fin runda. Det var det underbaraste väder, och stranden var förvisso av allra trevligaste sort: gräsmark med buskar av en och slån, och naturligtvis strandvallar av sten jämte sten i fast klyft. Hemvägen togs via golfbanan uppe på det högt belägna området och därefter via Troentorp.- Kattvik - längs stranden tillbaka till Båstad. Norrvikens trädgårdar var stängda men skulle öppna 1 maj enligt uppgift. - Klockan 16 bjöd Ingrid på en utsökt middag, och sedan var det snart tid för mig att fara tillbaka. Tåget gick 1722, och 1840 var jag i Lund. Lena skulle stanna även nästa dag.

Det blev några ganska trevliga fågelobsar denna dag, trots att ornitologin på intet vis var det primära. Uppresan skedde på motorvägen till Ängelholm och sedan längre västerut, via Förslöv - Nöttebackarna. Obsarna vid stranden (enligt ovan) skedde på en sträcka av c 1 km. Även på hemvägen, från tåget, fick jag ett par rätt oväntade iakttagelser.

H exc Observera det fina vädret, sol och grant och svag vind men några grader kyligare än igår. Sikten var ~~he~~ptionellt god, jag har sällan upplevt så klar luft i Skåne, åtminstone inte på sista decenniet.

(a) På uppvägen över slätten: rikligt med kaja, mest i småsällskap och m l m tydliga par. Och mycket rikligt med råka på många sträckor. Råkorna gick ofta i kanten av motorvägen, lyfte ej när bilar passerade på 2-4 m avstånd. Söder om Landskrona, där man har utsikt över Sundet, låg svanar, uppenbart knölsvanar över ett stort område men påfallande glest. Jag kunde räkna 140-150 ex, men totala antalet kan ha varit betydligt större; man kan ju inte stanna. En vipa över strandängen här, ej flera. Några minuter senare, klockan 1000, passerade vi högsta punkten vid Glumslöv. Fantastisk utsikt. Fortfarande mycket råkor i vägkanten. Ett par måsflockar, en tät och stor stående på fält på håll, troligen gråtrut; en annan, av skrattnås och fiskmås, efter en harv.

Där E 6 och E 4 korsas ryttlade en tornfalk. Nära Varalöv kom 2 nötskrikor över slätten, flög m l m tydligt österut, kom nästan rakt över bilen.

I Ängelholm stannade vi vid det bageri, som brukat saluhålla en sorts extra ~~små~~ läckra bullar, fyllda med härlig kräm, troligen fruktansvärt rika på kalorier. Men, ve och elände, de fanns inte längre att uppbringa i sinnevärlden, den gamle bagaren hade tröttnat, bageriet var i ny regi. Vi fick nöja oss med tre äppelknyten, inte alls dåliga, ingalunda att jämföra med de gamla kalasbullarna.

men Mycket kajor utefter vägen efter Ängelholm. På kort sträcka Förslöv - Grevie såg jag 1 + 1 + 2 kretsande ormvråkar. OBS: alla rovfåglar naturligtvis antecknade, obs också att endast en vipa sågs på hela sträckan, vilket jag bedömer som nära nog obegripligt! F ö icke räkning eller anteckning om sedda arter, bara ett par huvudintryck.

(b) Vandringen vid stranden vid Ripagården: härlig lokal, härlig vårdag. Arter: knölsvan låg längs stranden, på något ställe 12-15 ex nära varandra, annars m l m jämnt spridda. Jag såg c 50 ex på den ungefär kilometerlånga sträcka som jag kunde överskåda. På bekvämt håll låg summa 31 ex varav 22 var, eller tedde sig, helvita och de övriga 9 hade tydligt "brunvit" fjäderdräkt, rätt varierande i mörkhetsgraden. OBS att ljuset var mycket starkt och gynnsamt. gravand fanns i många ex, låg ej parvis; c 15-18 ex sedda ejder: ensamma eller i små ~~säll~~sällskap, mest c 150 - 300 m ute, gudingar dominerade stort, men även ådor fanns, och åtskilliga ~~små~~ fjolårshanar såg jag. Totalt sågs c 75 ejdrar inom hyggligt avstånd.

småskrak: bara c 4-5 ex sedda.

FORTS

1987-04-26 forts.

46

duvhök: en oväntad observation! En stor duvhök kom med sakta fart inifrån land och svängde över stranden, höjd c 15 meter, fortsatte ungefär mot NO, flög hela tiden påfallande sakta, så länge jag såg den, vilket var minst 700 m flygsträcka. Kom ensam, utan "uppvaktande" fåglar, men inom kort skrämde den upp en flock på 30-35 starar, samtidigt som sädesärlor och andra småfåglar for iväg och i något fall tycktes mobba höken, och även andra arter visade m l m oro, dock ej andfåglarna såvitt jag såg.

strandskata: några få ensamma ex resp. par.

vipa: summa ett exemplar på ängen, bredvid en strandskata!

större strandpipare: 2 ex i livlig parningsflykt intill varandra

skrattnås: några ex över stranden, enbart ad

gråtrut: inom synhåll hela tiden, flygande över vattnet och stranden, allra mest ad; men betydligt mindre antal än jag skulle tro

havstrut: några få ad sedda

ängspiplärka: sedd och hörd

sädesärsla: allmän på gräset, rätt spridd, säkert flera tiotal sedda

stenskvätta: 2 fina ♂♂ och 1 ♀ nära varandra

hämpling: ofta sedd och hörd

gulspurv hörd

stare: liten flock, se duvhök.

På hemvägen passerade vi förbi golfbanan, vackert belägen, men publiken föga tilldragande. På sista sträckan, mellan Kattvik och Båstad, ungefär nedanför Norrvikens trädgårdar, hade ett stort område av vacker och tät skog huggits ned, tydligen för att bereda P-platser åt framtida besökare vid trädgårdarna. Ingrid sade spontant när vi kom förbi här: en sådan skam att förstöra denna fina näktergalslund.

(c) Tågresan Båstad - Lund gav några kul obsar:

ormvråk: en utpräglad Börringevråk lyfte vid banan nära Billesholm och en normalfärgad fågel nära Kågeröd

tornfalk: 1 ex vid f d Källstorps station

fasan: en ♂ nära Förslöv, en dito nära Spannarp, 2 tuppar och minst 2-3 hönor nära Svalöv, vidare nära Kävlinge också minst 2 tuppar och 3 hönor, slutligen en tupp vid Gunnesbo kort före Lund. Oväntat många obsar.

rapphöns: 2 ex intill varandra nära Spannarp och 2 springande ex på fält nära Södervidinge f d station

vipa: ett ex flygande nära Ängelholm, ej flera.

övriga fågelarter ej antecknade, men även på denna sträcka var råka och kaja rikliga. Kråka inte mycket. Ringduvor ofta.

hare: oväntat många från tåget, inalles minst 18 sedda, ensamma eller 2 tillsammans, en gång 3 rätt nära ~~varandra~~ varandra.

Även på strandängen vid Ripagården skrämde vi upp en hare, föga skygg, stort ex.

En mycket fin dag. Bland negativa drag ifråga om fågel må nämnas att vi inte såg någon enda svala. Kolleger har berättat för mig att de såg de första ladusvalorna redan omkring 15 april, och Inga och Thomas hade haft rikligt med ladusvalor vid Björkesåkrasjön 26 april, enligt besked måndag 27 april. De hade också haft en formlig flock av lövsångare i en liten björkdunge nära Hjortalöpet vid Björkesåkrasjön: c 50 ex nära varandra, nästan säkert nyankomlingar.

Tillägg: i Båstads ~~samhälle~~ samhälle, i villaträdgård, såg jag 2 turkduvor intill varandra, därtill på annan plats i samhället ännu ett ex.

1987-04-30, torsdag.

Lena och jag gjorde rätt kort bilrunda: från Lund 1525, för som vanligt ut via S Sandby - Revinge, ankomst stugan/tornet vid Kranke-sjön 1552, jag genast upp i tornet. Väder: varmt, solsken dock något matt, sikt bra på måttliga avstånd, men dis försämrade sikten på längre håll än 2-3 km. Svag vind omkring SO.

Vid tornet sjöng flera lövsångare, även bofink sjöng. På närmsta klarvatten 1 + 1 knölsvanar, 2 grågäss, 4 skäggdoppingar glest liggande, vidare 8 viggas varav 5 hannar 3 honor; flocken ibland samlad, ibland låg ett par på avstånd från de övriga. På vassbank 2 gravänder, stod stilla hela tiden. Summa en sothöna också på vattnet här, och 2 skrattmåsar ad flög över. Längre ute låg 1 + 1 + 2 knölsvanar ad, dessutom kom 2 andra knölsvanar ad flygande utifrån sjön och fällde på närmsta klarvatten utan att de där liggande svanarna reagerade stort. Utanför närmsta klarvatten även 4 grågäss rätt nära varandra samt 2 flygande skrattmåsar ad, långt ute även en stor trut, ej utfärgad, troligen gråtrut, flygande. Långt borta i västra änden sågs 1 + 2 obestämbara svanar, men varken där eller annorstädes på öppna vattnet sågs en enda and eller sothöna utöver de nämnda! Oerhört fågelfattigt alltså.

Trädpiplärka sjunger, 2 bofinkhannar flyger förbi.

Kl 1605 ses 6 skäggdoppingar ypå närmsta klarvatten, de ligger fördelade 2 + 2 + 1 + 1, ~~parvis~~ de fåglar som ligger yparvis ligger nu "mot varandra". Ytterligare någon knölsvan skymtar bakom vassrugge rätt långt ute, men trots noggrann spaning finner jag inte en enda and eller sothöna på öppna vattnet!! Även den s k "tarmen" är tom på fågel, och vattnet utanför östra strandens vassar är som vanligt helt tomt på fågel. Svaga läten av grodor hörs, jag är osäker på arten. Kl 1609 hörs en sävsångare sjunga, inte nära, men den sjunger rätt flitigt ett slag. Jag finner 2 + 2 skäggdoppingar långt ute. Över vassen rätt nära kommer en ladusvala. Ny för mig för i år, liksom också sävsångaren. Grönfink sjunger helt nära.

Kl. 1615 lyfter 3 av de förut omtalade 4 grågässen och passerar förbi mot SO. Nu har de 6 skäggdoppingarna på närmsta klarvatten lagt sig parvis. Trädpiplärka, bofink och lövsångare sjunger. Fasantupp hörs. Men eljes mycket ~~stilla~~ tyst i sjön; nyss hördes skäggdoppingens skorrande, nu hörs en sothöna. En häger lyfter i vasskanten nedanför tornet, flyger lågt över närmsta klarvatten. Talgoxe sjunger, buskskvätta likaså. Ensam kråka lågt över sjön.

Kl. 1620 upptäcker jag långt borta i motljuset en brun kärrhök, rätt högt kretsande. Bortom den en annan kretsande rovfågel, som är svårbestämd, ter sig vråklik, men stjärten ser ut att ha skarpa hörn, dock är detta ytterst osäkert ~~på~~ p g av avståndet. Men fågeln börjar glida närmare, mycket sakta, jag har den i kikaren i nio minuter, kl 1621-1630: det är en brun glada, mycket kul, den försvinner sakta mot SO bakom de höga träden.

1632: ner från tornet efter 40 minuters passning. OBS fattigdomen på vattenfågel. Icke en gräsand sedd!!!

Buskskvättan sitter i hög buske på ängsmarken bakom stugan. 2 glador kretsar mycket sakta och makligt uppåt Ivans backe, höjd 100-150 m, inbördes avstånd c 200 m. Vi far via Vombs ängar: ej stopp, men egenomligt nog sågs inte en vadare trots att vatten stod i flera stora samlingar vid eller nära vägen. ~~En~~ Kaja och råka sedda i helt ringa antal. Besökte Berith Cavallin och hade en trevlig pratstund med henne och hennes dotter i Vombs by, satt ute i den goda värmen. Åter mot Lund kl 1740, för ånyo via ängarna. På naken, harvad åkermark mellan Södergård och ängarna c 10-12 ringduvor samt, rätt oväntat, minst 15-18 skogsduvor, fördelade parvis eller 3-4 tillsammans. - På utvägen vid Kvinnevad en kretsande ormvråk, på hemvägen vid Tvedöra vägskäl en vipa. Inga andra vipor sedda, vilket är högst anmärkningsvärt. Sånglärka på ängarna. Åter på Tenorgränden i Lund kl 1815.

En citronfjäril flög vid fågeltornet.

1987-05-08, fredag.

Omkring kl 13 for Lena och jag ner till folkhögskolan i Östra Greve för att se på konstutställningen. Eleverna på måleri-, keramik- och textillinjerna visar upp sina produkter. Lisen går på målerilinjerna. Stor och innehållsrik utställning och många vackra saker, ej minst keramik. Vi träffade Lisen och följde henne åt genom alla salarna. Lisen följde sedan med oss till Lund.

Nedfärden skedde på stora vägen 108 via Staffanstorp - Klågerup - Svedala - Alstad och sedan på väg 101. Härligt vårväder. Vid Yddingen en lågt kretsande glada. Återresan skedde på mindre vägar och i krokig kurs: Östra Greve - Västra Ingelstad - Västra Kärrstorp - öster om Törringe - Ljunggården - under E 14 - och sedan på den utmärkt trevliga sträckan förbi Torups slott till Hyby - Klågerup - Vismarlöv - Assartorp - Toppeladugård - Genarp - Björnstorps slott - Björnstorps by - stora vägen söder och väster om Dalby - mot Södra Sandby men vek av via Rögle - Hardeberga - Lund. En särdeles fin tur genom det vurfagra Skåne. Men endast en rovfågel sågs, nämligen en ormvråk, ofredad av kråkor nära Rögle Kloster. Och på hela färden bara en vipa, nära Björnstorp. Övriga fåglar ej antecknade.

Återkomst till Lund omkring kl 17.

1987-05-09.

En årtsångare sjöng i Trädgården vid
Tenorgränd; flög strax bort.

1987-05-10.

Sent på eftermiddagen kl. 1745 (sommartid!) drog en bioråk över Tenorgränd, rätt högt. Mulet och kyligt väder, men inte regn just då.

1987-05-14.

Kl. 2039 (sommartid) kom en Gornswala lågt över husen på Tenorgränd. Årets första. Vädret hade i flera dagar varit påfallande kyligt, middagstemp. oftast bara ungefär 8 - 11 grader C. Flitiga lågtrycksvandringar, nästan bara mulet och rätt mycket regn. Prognosen var ungefär densamma även för denna dag, men vädret blev faktiskt bättre än väntat: uppklärnande på middagen och sedan mest sol, svag vind och temp. ett par grader högre än förut. Likväl rätt överraskande att se Gornswalan idag.

1987-05-16, Lördag.

(50)

Rundtur med Monica Niklasson. Se vidare efter artlistan. Rekognoscering för kurs-exkursion som skall ske torsdag 19 maj.

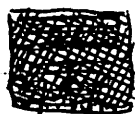
art	Kr. V	Kr. SO	VÅ	VS	Sörde	örrigt
skägghopping	1 eller 2 per	c 3 per	-	högst 4 sedda	-	-
käger	-	1	-	1	1	-
grågär	-	2 i sjön 4 flyg.	-	-	-	-
knölsvan	≥ 3	minst 8 sedda	-	-	-	-
gravand	-	-	-	2	-	-
gräsand	-	c. 4 ex	-	2 ♂♂	-	-
glada	-	1	-	-	3	-
ormvärk	-	-	-	-	-	1 sittande 50 bally
brun karrhök	-	2 par	-	-	-	-
gornfalk	-	1	-	-	-	-
fasan	minst 2 hörda	2 hörda	-	sedd	sedd och hört	några ♂ sedda
sotthöna	-	1	-	1	-	-
vipa	-	2	-	-	2	-
skrämmas	-	-	-	några öved	-	-
obest. vrut	1	-	-	-	-	-
fisktärna	1	-	-	-	-	-
svarttärna	-	2.	-	-	-	-
ringduva	sedd	sedd	2	sedd	flera sedda	sedd

FORTS

50

1987-05-16 forts.

(51)

art	Kr. V	Kr. SO	VÅ	VS	Sörde	örrigt
gök	hört	sedd + hört	-	-	hört	-
florsvala	-	många	-	räts många	några	-
sånglärka	-	-	sedd + sjönp	hört	hört	hört och sedd
ladusvala	-	enstaka	-	sedd	-	någon sedd?
obest. svalor	-	räts många	-	-	-	-
trädpiplärka	räts allmän	sjönp	-	sjönp	sedd och hört	-
gårdsmugg	1 sjönp	-	-	-	-	-
järnsparv	1 sjönp	1 sjönp	-	-	-	-
rörsångare	1 sjönp	trol. 2 ex sjönp	-	-	-	-
såvsångare	-	något ex sjönp	-	-	-	-
trädpiplarsångare	sjönp	sjönp	-	-	trol. hört	-
florsångare	sedd?	-	-	-	sjönp	-
lörsångare	sjönp räts allmän	sjönp	-	sjönp	räts många sjönp	-
grånsångare	1 sjönp	-	-	-	-	-
grönsångare	många sjönp	-	-	-	-?	-
kungsfågel	sjönp märk	-	-	-	-	-
svartört	1 sjönp	-	-	-	-	-
flugsnappare	1 sjönp	-	-	-	-	-
bushäbi		1 sedd, sjönp	-	-	-	-

FORTS

1987-05-16 forts.

52

art	Kr. V.	Kr. SO	VÄ	VS	Sörde	Öring
galfrast	flera sjöng	-	-	sedd	sjöng	-
galgoxe	-	-	-	sjöng	sjöng	-
blåmes	-	sedd	-	-	-	-
entita	sjöng	-	-	-	-	-
gulspann	sjöng	-	-	?	≥ 2 sjöng	-
sävspann	-	sjöng	-	-	-	-
bopink	{ flera sedda och hörda	sjöng	-	rätt ofta sedd + hörd	många sedda och hörda	sedd
steglits	-	3 överflyg	-	-	-	-
kämpslip	-	-	-	-	flera	-
sbare	några sedda	sedd	några sedda	-	sedd	fåtal sedda
nöbskräka	-	-	-	-	-	1 skarviched
kaja	-	-	> 20	-	sedd	många sedda
råka	-	-	> 20	-	-	många sedda
kräka	-	2-3	< 8-10	sedd	sedd	v. ofta sedd

Forts.

Nästa sida renskriven på maskin

Jag hade blivit ombedd att delta i en kursexkursion den 19 maj; den skulle ledas av Ragnar Hall och Monica Niklasson. Tyvärr måste jag avböja, eftersom jag just den dagen skulle fara med Bengt-Olof Landin till Oskarshamn (och därifrån vidare till Gotland och Fårö). Kom därför överens med Monica om denna rekognosceringstur. Gav henne också en skriftlig sammanfattning av häckfågelfaunan i Krankesjön förr och nu, eftersom detta skulle vara ett tema för kursexkursionen.

Förkortningar i tabellhuvudet:

- Kr.V. = Krankesjöns västra del, sedd från Almen-tornet, samt angränsande delar av Silvåkraskogen + Stensoffa fältstation.
- Kr.SO. = Krankesjön sedd från Silvåkratornet samt området vid tornet.
- VÄ = Vombs ängar, även betesmarken mellan Silvåkrakärret och Vombs ängar samt den odlade marken fram till Vombs Södergård. Kortvariga obsar.
- VS = Vombsjön. Färd längs västsidan, nordsidan och östsidan skedde utan uppehåll, frånsett fikapaus på Sjögården. Men vid utsiktspunkten i sydöstra hörnet av sjön ("Eskebeskan") noggrann spaning. Ytterst litet fågel på sjöns yta.
- Sövde = Sövde flygfält och skogen därifrån söderut förbi Saxeröd till kvarnruinen söder om Sövdesjön. De flesta obsarna gjordes vid kvarnruinen. OBS att Sövdesjön ej studerades: vi var aldrig nere vid sjön. Se även om vädret härnedan.
- "övrigt" = obsar på andra platser, mest på sträckan Vombsjön - Ilstorp - Sövde flygfält samt på hemvägen från kvarnruinen via Frihult - Hylla - Blentarp - Veberöd - Lund. Men nästan inga uppehåll gjordes på dessa sträckor, och antalet observationer blev obetydligt. På utvägen Lund - S Sandby - Tvedöra - Stensoffa inga obsar alls, på grund av ösregn och måttlig till dålig sikt.

Väder: kl 0900 - c 1030 regn, delvis ösregn. Alla iakttagelser vid Stensoffa och från Almen-tornet skedde alltså i regn. Därefter upphörde regnet, vinden blev svag och sikten bättre. Från Silvåkratornet faktiskt rätt bra obs-möjligheter över hela sjön utom de västligaste delarna; trots detta, som synes, mycket individfattig fauna i sjön! Under resten av färden alltmer lättande molntäcke, delvis sol. Vid Vombsjön nästan vindstilla och rätt god sikt, vid Sövde bra väder, men sikten över sjön nedsatt av dis.

Ungefärliga tider: från Lund 0900, Kr.V. 0930-1030, Kr.SO 1040-1115, VÄ 1120-1130, VS vid "Eskebeskan" 1220-1250, Sövde vid kvarnruinen 1315-1415, ankomst Lund 1510.

Kommentarer till några enskilda arter: knölsvan: de flesta låg m l m tydligt parvis. Ett ex på bo utanför Almen-tornet. Brun kärrhök: ena hannen extremt ljus, både på kroppens undersida och vingarnas oversida; stjärten var också mycket blek och dess bas tedde sig rent vit! Men ryggen och övre vingtäckarna bruna, förstås. Jag har sällan sett ett så ljust exemplar. Fasan: liksom på ett par tidigare exkursioner i år tyckte jag att antalet sedda ex var relativt högt, om man jämför med läget för 2-3-4 år sedan. Tornsvåla (=tornseglare): glesa förband lågt över Krankesjön; säkert sågs 35-40 ex på rimligt håll. Ansamling över sjön att vänta vid den kyliga och regniga väderlek som rått på sistone. Jag tror att tidigt kläckta chironomider då utgör viktig föda för tornsvalor (och svalor). - Även senare på dagen ganska många tornsvalor sedda, t ex vid Vombsjöns västra sida, och några vid Sövde.

Allmän kommentar: antalet vattenfåglar i Krankesjön oerhört lågt, se t.ex. gräsand, sothöna, skäggdopping. Även grågäsen, som på sista 10-15 åren ökat i sjön (i motsats till de flesta andra arter), visade sig idag bara sparsamt, och inga par med ungar sågs. Antalet småfåglar i skog och m l m öppen mark däremot inte lika lågt. Jag tyckte fågelkören exempelvis i Silvåkraskogen var rätt hygglig, se t ex grönsångare, lövsångare, bofink, trädpip-lärka. De till sjöar och våtmarker bundna småfågeln, främst rörsångare och sävsångare, däremot sparsamma, såsom fallet varit flera år. Vombs ängar utomordentligt fattiga på fågel: ej en vadare, ej en gulärta!

Vattenstånd: i Krankesjön högt, i Vombsjön mycket högt.

1987-05-20. s.o.m. - 05-31.

Jag var på Fårö tillsammans med Bengt-Olof Landin, som alltid en mycket trivsamt, trots att vädret denna gång var osedvanligt kallt. Mer därom på annan plats.

Jag återkom till Lund 31 maj på kvällen.

Takttagelser i slutet av maj, av andra observatörer.

1987-05-27 och 28: Sören Svensson meddelade mig att han dessa dagar sett några stora prutgäsflockar passera över Lund och / eller Torna Hällestad. Bland annat en flock på c. 700 ex. De flockar, han observerat, hade passerat på förmiddagarna och under middagstimmarna.

1987-05-29, fredag

Denna dag omkring kl. 16.30, kom en flock prutgäsar över Vombs by mot NO, enligt besked från Benith Cavallin den 2 juni. Stor flock, kanske c. 400 ex.

1987-06-01:

- 06-02:

}] båda dessa dagar observerade jag flitigt, men alls inte oavbrutet, kl. c. 1730 - 2130 från bostaden i Lund. Slappades få se prästgäsflockar. Bedömdes det som rimligt att de kunde komma nu, något senare än vanligt, på grund av det oväntat kalla vädret. Men inte en enda flock sågs. Hade då ännu ej fått besked från Lören Svensson (se föreg. sida), och fick först 2 juni besked från Berith Cavallin.

1987-06-03, onsdag.

Fortsatte observationerna hemifrån från kl. 1730 till c. kl. 2130, med vissa avbrott.

Klockan 2025 kom en fjärflock på måttligt avstånd med kurs mot öster.

Naturligtvis trodde jag på prästgäsar. Men

det var ejdrar, c. 95 ex varav

administrativa 30 rita ♂♂ !! Mycket

oväntat att sådana flockar kommer över Lund mot öster i juni månad. Nog aldrig sett av mig förut.

Rune Gerell berättade mig dagen därpå, att hans fru (^{ockrä}) såg en flock ejdrar flyga östvänt 3 juni, över Sjöbo Orat (där de bor) på eftermiddagen. Även denna flock innehöll ♂♂ och ♀♀ blandade !!

1987-06-05 fredag,

På e. m. färd till Vombs by för att gratulera Berth Cavallin på hennes 45-årsdag. Av mig fick hon en flaska Amadeus, av Lena ett antal plantor till brödpåden (som innehåller många trevliga växter). Även dottern Elin uppvaktades; hon hade haft skolaavslutning samma dag.

På utvägen kort stopp på Vombs ängar, som blommade rikligt av maskros och Cardamine. En utslött grann brun kinnhöke ♂ låg över ängarna, en raggande glada högt uppe. En spelande storspar nära bilen, en gulärla ♂ sydsvensk typ, några ripor varao 4 i flock och m. l. m. flydligt mot V. Sänglättor.

På hemvägen nästan intet på Vombs ängar. Men i Silvåkra allé stopp: en ornöräk helt lågt kretsande över betesmarken, en fiskgjuse länge kretsande över Klauksjön, mestadels högt uppe; samt på mycket stort avstånd en obestämbar vråk, dock förhoppningsvis ornnöräk mot väster på stor höjd.

Övrig fågel ej antecknad, dock skall nägas att tonsvälar förekom i rätt betydande antal, även över Vombs by.

Berth och Elin bjöd på kaffe och Vårta. Berth hade haft sommargylling både vid Vombs kyrka och i lördningen vid Heljesjön (= Helgasjön). - Lena och jag stannade från Lund 1838, återkom 1840.

1987-06-08, måndag, ⁽⁵⁷⁾ annandag - pingst

Lena och jag startade från Lund kl 1550
Kop bensin i S Sandby, ankom till Silvåkra-
tornet vid Krambjön kl 1625. Jag gick
genast upp i Tornet. Väder: grått och
kyligt, men god sikt. Det hade regnat åt-
skilligt tidigare på dagen. Fågel:

På närmsta klavatten (härnadan förkortat
NK) låg 2 + 1 + 1 knölsvanor ad. Även sågs
2-3 vårenfjalar, broljen gräsänder som
just försvann när jag kom upp i Tornet.

Ingenting annat!

Bland vassruggarna som avgränsar NK
utåt sjön sågs 2 ad gräpås med 4

~~svanar~~ Junungar, storlek ungefär som krickor.

Längst ute på klavatten på sjön
sågs ytterligare 1 + 2 + 2 svanar ad,
högst sannolikt knölsvanor

Mycket långt bort i västra änden av
sjön 1 + 1 oberämbra svanar.

En närmare granskning gav så små-
ningom ännu en vuxen gräpås i vassen
samt längst ute 1 + 1 skuggdoppingar och
1 oberämb and. Oerhört fylligt.

Nedanför Tornet sjöng en sävsparv och
en rörsångare. Nära Tornet sjöng en lopink
och bakom Tornet i råt höj örtvege-
tation en härrsångare. Det skall sägas
att vinden var stark nog att försvåra
lyssnandet.

Stare sedd; ett ee kom till Tornet, och
en tillsynes fullväxt unge stack ut

FORTS

1987-06-08 forts.

(58)

knutad ut en av "cylindrarna" och blev matad. Kräka 1+1 över njon; även 1+1 flygande hägrar ej i sällskap. - Lågt över vassen i SO-hörnet flöp badesvalor, först sågs i 20 men snart räknade jag 40-50 ex, därtill i 7-8 Tornvalor.

M. 1638 kom en brun korthöns ♂ adad från öster med rött ljust byte i de nedre behållningsströket fötterna; den rundflöp länge med bytet; antligen flöp ♀ bort utan att till synes reagera för ♂, som då snart föllde nära den plats där ♀ lyft.

♂ flög ej efter ♀, men efter ett par minuter sågs de korta lågt tillsammans. ♂ föllde i den sedan många år levande dolda busken. Han var så ljus undertill att han vedde sig som en vitaktig fläck när han rörde undersidan mot mig. - På långt håll en glada, mobbad av en kräka.

Över njon 2 eller kanske 3 fiskbärare, även sågs en grötad vix ad. Tornvalor ökar i antal; de är mycket glesk spridda mot den grå himlen men flera tiotal ses. Flyger lågt. En ensam skrämmis ad över njon!

På mitthögt håll nu 2 skaggdoppspränger tillsammans, annars knappt ett liv utom vanerna. Inte en and, inte en sothöns. Helt obegriplig fattigdom.

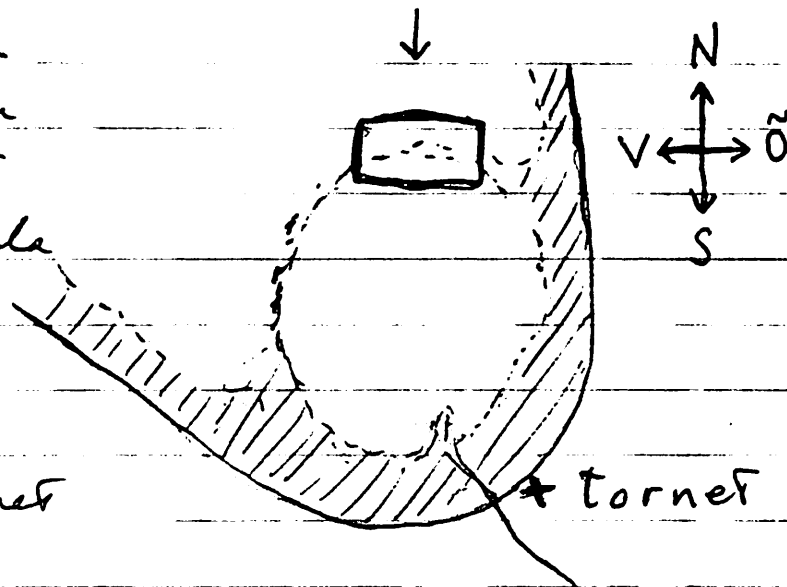
FORTS

1987-06-08 forts.

(59)

Jag observerade att den "ring" av vassruggar som sedan gammalt avgränsat närmsta klevatten mot resten av sjön, nu hade blivit mycket tunnare, och detta just där vassbältes vidare varit tjockast och bredast; med andra ord just där skrämskolonin legat innan den försurn. Se enkel skiss!

OBS att vassruggarna merz mot NV från Tornet räknat alltid varit tunna och smala och avbrutna på många platser!

Jag ~~lät~~ lämnade Tornet kl 1655. Då kom

en Tornfalk över sandmarken uppåt Jans backe. Lena och jag fór ner till Vombs ångar. Ytterst fattigt, bara några sång-lärkor, en gultärle, på till någon vipa. Ingen spår. Vi stannade här blott c 15 minuter, återvände sedan till Silvåkra kyrka där vi besökte en sommarkonsert av en grupp på 4 ungdomar, som kallade sig "Grupp 811". Religiösa sånger, delvis musik. Det mesta av god kvalitet, delvis mycket god.

OBS: skissen mycket ungefärlig.

1987-06-14, söndag.

Reste till Stockholm bl.a. för att hämta de böcker, som jag fått av Björn Löwendahl såsom ersättning för mitt arbete med den engelskspråkiga upplagan av Olof Rudbeck d.y.s FOGELBOK, på engelska kallad BOOK OF BIRDS.

1987-06-15.

Uruselt väder i Stockholm regn och blås och mycket kallt, c. 10°C . Vid Nationalmuseum, precis vid huset, flög vid 12-tiden c 20 Fornsvalor täts omkring. Inga andra Fornsvalor sågs över staden

1987-06-16, Vardag.

Vid Nationalmuseum i Stockholm omkring kl. 1200 ångs c 20-25 Fornsvalor täts svärmande alldeles vid och över den byggnaden. Jag besökte utställningarna där, en om grafikern Fridell en om kulturella kontakter mellan Sverige och Finland under 800 år. Mycket givande. Gick där länge. När jag kom ut, svärnade c 55-60 Fornsvalor alldeles bredvid och över musci-byggnaden! Jag gick sakta längs vägen mot Centralstationen. Då bekräfts att en mycket mindre, men mycket tydlig koncentration av Fornsvalor flög precis utanför Rosenbad. Det var c. 15 ex! Däröver ej sett. Även 60

1987-06-16, forts.

denna dag rådde mirakulöst väd, hårt regn, blåst och mycket låg temperatur, maximum på dagen var skattningsvis 11 eller 12 grader C.

1987-06-18, Vardag.

På förmiddagen hämtade jag mina fina böcker hos Björn Löwendahl; de fick plats i min ryggsäck och min axelväska. Tog T-banen till Centralen och för sedan till Sund, avgång Storkholmen 1405, ankomst Sund ~~1955~~ 2055, ungefär 20 minuter försenad. Lena mötte vid stationen. Denna dag var i Storkholmen på f.m. delvis solig men fortfarande oerhålligt kall för årstiden. Längre söderut delvis regn, som var, eller hade varit, starkt och ihållande. Mycket högt vatten i sjöar och åar; och många åkrar och lågt liggande marker var m. l. m. översvammade.

På grund av det myciska regnandet och den låga temperaturen på sista tiden var jag rätt intresserad av att se tornsvolar och deras beteende, även om jag inte på länge när höll oavbruten vakt. Så, faktiskt tornsvolar ofta, ~~men~~ delvis också flera ee i sällskap, ett par grupper 10-20 ex samtidigt. Sådana ansamlingar alltid mycket lågnyttande och över vassar 61

1987-06-18 forts.

eller växtenytter, exempelvis nära Kimstad - Norsholm, vid någon sjö längre söderut och - strax före Lund - över renningsdammarna omedelbart söder om Estor. Här flög bonuslarna högst någon meter över växnet och antalet kan ha varit rätt stort. I växnet låg gräsänder och förvunade mängder gräsänder, säkerligen 20-25 stycken, de lyfte svart- och vita i den kyliga kvällen. - Omöjligt att dra detaljerade slutsatser av dessa observationer, men en sak visar de faktiskt nämligen att bonuslar fortfarande finns kvar vid liv och i betydande antal i Syd-Sverige.

1987-06-19, fredag, midnattsafton.

Mulet och kallt liksom hela natta tiden, men föga regn. Mycket god sikt. Malmö syns fint från Tenorsgrunden i Lund. - På f.m. en sten-skvätta, ungfjäl, i Trädgården. Bonuslar sedda på dagen, men enstaka eller ibland 2 eller högst 3 m.h.m. i sällskap. Totala antalet sedda ex. mycket lågt. - Vi hade Anders Dahm hemma hos oss på middag, mycket trevligt. Hans fru Karin hade varit till stötkingar i Värmland. -

På kvällen ungefär vid solnedgången började molntäcket brytas upp, dock inte mycket.

1987-06-20, lördag, midsommardagen

På morgonen mulet och kallt: 10° C kl 0800 i Lund enligt radion. Helt grått, svag vind omkring ost, avsevärt sämre sikt än igår. Malmö syntes ej. Före kl 0900 inga observationer. Men sedan sågs följande från söderfönstren:

0902 en tornsvala lågt mot öster

0904-0908 femtiotvå (52) tornsvalor och en hussvala likaledes lågt mot öster, lågt, sällan högre än 15 meter. De kom mycket glest, aldrig mer än 6 ex sedda samtidigt, oftast bara 2 - 3 med kanske 25 - 75 meters inbördes avstånd. Deras rörelsemönster alltigenom mycket likartat, de flög livligt och under m 1 m tydliga kast men inte särskilt snabbt. Alla utan undantag åt samma håll.

0908-0918 ej helt oavbrutna obsar. Inga tornsvalor sedda

0918-0919 3 tornsvalor på samma sätt som ovan

0920-0930 inga observationer

0930-0940 en tornsvala sedd, m 1 m rundflygande

c 0945 en tornsvala sedd, flög snarast mot SV

1010-1020 tornsvalornas rörelse mot öster fortsätter, men de kommer mycket glest. Under dessa 10 minuter passerade 10 ex, lågt och sakta som förut.

1025 observationerna avbrytas. De har varit nästan oavbrutna sedan kl 0940.

- - - - -

Sedan blev det biltur med Lena och med Anders Dahm. Start från Lund 1040, återkomst 1535. For ut via S Sandby - Revinge - Kvinnevad till vanliga fågeltornet vid Krankesjön. Stod där 1115-1205, därefter kort rundvandring nära tornet och ner till kanalen från Silvåkra-kärret. Start härifrån 1230, gjorde ett par rätt korta uppehåll på Vombs ängar, fortsatte norrut längs Vombsjöns V sida och vidare fram till Sjögården, där Anders bjöd på kaffe med dopp. Vädret hade blivit något vänligare och varmare, eller åtminstone mindre kallt; och vi avnjöt kaffet utomhus. Tid här 1305-1335, for sedan via Svansjö - Övedskloster - Vombsjöns Ö sida till utsiktspunkten vid Vombsjöns SO hörn. Stopp här c 1400-1425, därefter färd genom Furet - över ängarna - Silvåkra by - Silvåkra allé, där vi stannade 1445-1505 och bl.a. letade efter skalbaggar under barken på några ännu kvarstående, m 1 m döende almar, mycket grova. Fann några små arter som ser trevliga ut. Sedan direkt till Lund via Tvedöra - S Sandby.

Vädrets utveckling blev intressant. På f m ännu grått och mulet; när vi stod i tornet föll några regnstänk men ingen mätbar nederbörd. Sjön låg spegelblank eller delvis med krusningar. Senare blev det sakta något ljusare. Vid Sjögården fortfarande grått men man anade att molntäcket skulle lätta. Nästan vindstilla. En stund senare, vid Vombsjöns SO hörn, hade vinden ökat från O eller SO men bara tillfälligt. Solen sågs delvis oskarpt bakom molnen. Från c 1430 svagt solsken, lugnt, varmare. Vid hemkomsten till Lund alltmer lättande, himmel till god del mattblå; dämpat solsken. Men det var härligt väder jämfört med den gångna veckan.

På e.m. och kvällen ungefär oförändrat väder, skönt; men inte klart solsken. Jag såg spridda tornsvalor men gjorde inga noggranna observationer.

Tillägg: Krankesjöns vattenstånd högt. Gul Iris blommade flerstädes i stora bestånd (men blomning troligen ännu ej maximal). Vombsjöns vattenstånd mycket högt, fiskepålarna stack upp ungefär en halv meter mindre än vanligt. Mycket vatten även i Klingavälsån. Ängarna våta trots att vatten icke föreföll att ledas ut från dämnet nere i söder.

Vegetationen på Vombs ängar tät och kraftig, dominerades nu av Rumex och ett gräs som jag tror är Alopecurus pratensis. Maskros i fruktställning; Cardamine osynlig och helt överblommad. Ett par ex Anthocaris cardamines sedda.

FORTS

Artlista med kommentarer härnedan. Förkortningar:

Kr = Krankesjön, sedd från vanliga tornet, samt närmaste omgivningar

VS = Vombsjön

VÅ = Vombs ängar

Väderstrecken och/eller delen av visst område anges som vanligt med förkortningarna N NO NV O S SO SV V.

skäggdopping Kr 1 på närmsta klarvatten, 2 längre ute nära vassruggarna, någon därtill. Inga ungar sedda
storskarv VS 1 länge sittande på fiskepåle
häger Kr 1 + 1 flygande; VS c 3 ex, sittande på fiskepålar och/eller lågt flygande
knölsvan Kr: 4 ad glest liggande på närmsta klarvatten, 1 ad nära kanalens utlopp i SO hörnet. Nära vassruggarna som avgränsar närmsta klarvatten låg 2 ad med 4 rätt små ungar, ej större än gräsänder. Anders Dahm sade senare att antalet ungar var 5. - Längre ute på sjön ännu 1 ad, och stillaliggande i vegetationen nära blommande Iris-bestånd ännu 1 ad, som troligen låg på bo.
obestämd svan: mycket långt bort i andra änden på sjön 1 eller kanske 2 sedda
gravand: 2 ex i kanten av närmsta klarvatten, och 2 ex i den s.k. Tarmen (där det sällan brukar ligga några fåglar alls)
gräsand: 2 ex fällde i sjön, båda var troligen ♂♂. Ännu en ♂ på annat ställe i sjön.
brunand: Kr utanför vassen i östra kanten, alltså norrut från tornet, låg först 3, senare 6 brunänder; allra mest eller enbart ♂♂. Anmärkningsvärt eftersom denna del av sjön nästan konstant varit utan fågel
obestämda änder: m 1 m långt ute på Kr sågs inalles 4 -5 ex, därtill 2 som skymtade bland vass. OBS det ringa antalet!
ormvråk: på utvägen 1 ex lågt flygande söderut nära Revingeby. Blev dagens enda!!
bivråk: 1 ex kretsande rätt lågt över Ivans backe vid vår ankomst till Kr.
duvhök: VS SO 1 ex kom norrifrån över sjön, kretsade några varv och fortsatte in över Furet. Öväntat.

glada: 1 kretsade lågt vid Svansjö, 1 dito nära Övedskloster, och 1 nära Björkaåns inflöde i Vombsjön. Alla alltså sedda på en kort stund och en begränsad sträcka.
brun kärrhök Kr summa 5 exemplar sålunda: långt nere i SO vassen en medelmåttigt utfärgad ♂ och en dito ♀. Norrut från tornet, på vanliga platsen i vassen nära torrbusken den oerhört ljusa hannen, som jag nämnt tidigare, och en påfallande enfärgad fågel utan ljus på övre vingtäckarna. Även huvudet mörkt. Bedömer den som yngre hona. Därtill sågs en synnerligen ljus hona, med gulvitt huvud och mycket framträdande, nästan gulvita fält på främre delen av vingarna, på översidan. Gammal hona rimligen, men jag vet inte hur stor den individuella variationen är.
En kort stund senare en väl utfärgad hanne flygande lågt västerut över VÅ (men inte tillnärmelsevis så ljus som den extrema hannen i Kr). Och slutligen, vid uppehåll i Silvåkra allé på hemvägen, sågs en likaledes väl utfärgad hanne komma med kurs från SV mot Krankesjön. DE båda sista obsarna kan ha gällt samma individ.
fasan: en tupp med mycket vitt på halsen nära Tvedöra på hemvägen. Inga andra.
sothöna Kr först inte en enda sedd; senare 1 ex på håll och 1 på närmsta klarvatten. Därtill hörd en enstaka gång. Ej mera!
strandskata: en kuriös observation på utvägen nära gården Revingeby 8, den gamla häckplatsen för stork. Här var ett stort fält täckt av långa, parallella, ungefär meterbreda plastband, skilda åt av kanske 15 cm breda Bälten av naken jord. På en liten ojämnhet i ett sådant bälte stod strandskatan! Anders sade vad vi nog alla tänkte, nämligen att strandskatan fällt där "för att den trodde sig ha kommit till havet", eller åtminstone till vatten.

FORTS

vipa: på VÄ först inte en enda att se. Men slutligen sågs på håll i söder en vipflock som gjorde utfall mot någonting på marken. Det var 10-12 ex mot 2 kråkor. Senare någon vipa sedd vid VS östra sida, och på hemvägen 1 ex på betesmarken S om Kr men norr om allén.

skrattmå: kl 1205, just när jag steg ner från tornet vid Kr, kom 1 ex ad mot Ö rätt högt.

Därefter sedd VS flera ställen och flera ex, men mycket glest och på sin höjd ett par tiotal inalles. Alla hade svarta huvuden, men ett par av dessa hade någon "oren dräkt", tydligt synlig särskilt på vingarnas ovansida. Något ex hade också kvarstående mörkt band på stjärten.

fiskmå: något ex sågs VS

gråtrut: 1 ad flög förbi vid VS SO

havstrut: 1 vix ad, med inte fullt ren dräkt på manteln, flög förbi vid Sjögården vid VS nordsida.

obestämda trutar: några ex, dock högst 5 stycken, sågs på långa håll över VS. Troligen både havs- och gråtrut

fisktärna: Kr 1 ex rätt nära ringduva sedd flerstädes men i ringa antal. Bland annat 2 ex på stängselstolpar på VÄ

turkduva: 1 ex flög förbi tornet vid Kr kl 1220. Kom mot NO.

Arten ses - åtminstone numera - sällan i denna trakt,.

gök bara Kr men här flera ex. Först hördes ♀, edan flög 1 ex förbi, det var absolut inte rödbrunt men hade en mera brunaktig grundfärg än jag brukar se, något som vi kunde konfirmera när fågeln strax efteråt visade sig på nytt, nu i sällskap med en gråare fågel. Båda flög lågt och "lekte" länge i luften över sjön. Samtidigt flög ett tredje ex förbi på närmare håll. Senare hördes gök gala, och ytterligare 1 ex sågs.

tornsvala: beträffande morgoniakttagelser i Lund se ovan, sid. 63.

På exkursionen sågs tornsvalar över Kr, de flög oftast mycket

lågt och glest, och antalet sedda ex var nog högst 30. Vid något tillfälle samlades 6-8 ex över tornet, men vanligen flög de över sjön. Något eller några få ex sågs även på medelhöjd mot den grå himlen. Klockan 1145 var alla tornsvalor borta. - Vid Vombsjöns V sida enstaka tornsvalor sedda.

Vid Vombsjöns SO del, från utsiktspunkten, gjorde jag noggranna undersökningar i förhoppning att se tornsvalor över sjön. Mycket magert resultat, några ex sågs, men bara kanske 5-6-7, och det var flera hundra meter mellan varje. Vid Sjögården vid sjöns N sida c kl 1320 sågs tornsvalor högt uppe, svärmande mot del likaledes grå himlen så högt att de var svåra att se med blotta ögat. Antal sedda c 25 ex i tillsynes rätt väl avgränsad flock.

Jag hade trott att tornsvalor skulle samlas i stort antal över vatten i detta dåliga väder, eftersom det tydligen ofta händer att små insekter, mest diptera, flyger lågt över vattnet i sådana lägen, kanske delvis i samband med kläckning. Men idag fann jag då rakt inga massuppträdanden av tornsvalor. Det skall sägas, att det dåliga vädret varat mycket länge och att tidningarna rapporterat om massförekomster av utmattade tornsvalor just nyligen från östra Skåne.

sånglärka på VÄ flera ex både sedda och hörda sjungande. Även annorstädes vid flera tillfällen

ladusvala: vid Kr något enda ex sett från tornet, även 1 ex Silvåkra by och i fortsättningen sedd vid Tvedöra och Hardeberga, men bara en samma ex. Totalantal sedda alltså synnerligen lågt

hussvala: I Lund ett ex, se ovan.

På exkursionen bara 1 ex, det sågs vid Sjögården

backsvala: bara Kr. Flög lågt över sjöns SO del utanför tornet, men i my. måttligt antal knappast mer än 10 ex inom det område jag kunde överblicka.

sädesärta: mycket ofta sedd under färden, på vägarna som vanligt. Allra mest ad, men vid Vombs Södergård en utflugen ungfågel tillsammans med ad.

gulärta: VÄ vid vägen ♀♂, och vid Södergård ett par ex lyftande för bilen.

näktergal Kr: sjöng på något avstånd från tornet; och på hemvägen hördes åtminstone 2 ex när vi stannade i Silvåkra allé.

buskskvätta Kr: de sista c 200 metrarna före P-platsen vid tornet var det ett hav av blommande Anthriscus silvestris, särskilt till vänster om (d v s söder om) vägen. Här sågs flera buskskvättor. Även sedd vid Sjögården och på VÄ.

koltrast: ♂ sedd Silvåkra allé.

kärrsångare Kr: flera ex hördes i nyssnämnda stora fält av Anthriscus (se buskskvättan!).

Även i höga örter och buskmark vid kanalen från Silvåkrakärret. Sång-aktivitet inte hög; det blev ibland bara korta strofer, föga underligt på grund av vädret. Men jag hörde faktiskt åtskilliga ex och demonstrerade sången för de andra (fast jag tror att Anders Dahm redan var bekant med den).

rörsångare Kr: ett ex sjöng rätt ihållande. Kanske fanns ännu ett ex på håll, men absolut inte flera.

härmsångare Kr: sjöng några ggr nära tornet.

lövångare sjöng vid Kr nära tornet, även vid Sjögården och vid Vombsjön SO

törnsångare sjöng vid Sjögården och hördes även på något annat ställe.

talgoxe sedd Kr nära tornet, även vid Sjögården och Vombsjön SO samt från bilen på ett par ställen. Också hörd naturligtvis. Högst sannolikt hörde jag även ett par andra allmänna mesarter, men låtena kan vara förrädiska och m l m otypiska, och inga andra arter uppförs därför här som säkra

trädkrypare VS SO 1 ex helt nära på tallstammar.

skata sedd flera ggr Silvåkra, Vombs by, Sjögården etc

kaja } på utvägen flera ggr flockar
råka } på fälten, bl a vid Kungsmarken, S Sandby, betesmarken före Revingeby (söder

om vägen), det utbrutna sandtaget nära Kvinnevad samt det motsvarande området vid Ivans backe. Inga särskilt stora flockar, kanske maximum 25-30 ex på någon plats, men dock ett avsevärt individantal

inalles. Granskade inte flockarna närmare men såg tydligt att antalet unga råkor var obetydligt. När kajor och råkor lyfte, sågs också att många ex var i ruggning i vingarna. - Naturligtvis sågs dessa arter även annorstädes, men inga räkningar gjordes.

kråka var i regel inte närvarande i flockarna av föreg. arter. Där- emot ofta sedd för övrigt, ehuru inte flockvis, och antalet sedda individer var inte tillnärmelsevis så högt som för kaja och råka. stare sedd flerstädes, letade mat etc. Men inga flockar sågs, och inga utflugna ungfåglar. Inte många ex sedda.

gråsparv vid Sjögården

pilfink " "

bofink sedd och hörd sjunga Kr,

Vomb, Vombsjön SO m fl ställen

grönfink ♂ sedda Vombs Södergård.

hämpling ♂ lyfte vid " "

gulsparv sjöng vid Kr, vid Vombsjön

SO, i Silvåkra allé etc, och

flera ex sågs även lyfta för bilen

däribland en särdeles starkt gul

♂ i Vombs fure. Sedd och hörd

oftare än jag trott.

sävsparv Kr: 1 ex sjöng rätt nära

nedanför tornet. En ♂ sågs just

här också. Men bara ett ex, och

ej sedd eller hörd annorstädes!

Tillägg och kommentarer:

1. En vipa kom även lågt över Kran- kesjön och attackerade en brun kärrhökhona, dock bara kort- varigt.
2. OBS även idag det särdeles indi- vidfattiga fågellivet i Kranke- sjön. Särskilt anmärkningsvärt att sävsångare och grågås helt uteblev. Och Vombs ängar förstås både art- och individfattiga. Ingen storspov, ingen enkelbecka- sin etc.
3. OBS dock, dels att vädret inte var gynnsamt för alla arter, dels att en rundfärd med bil med korta uppehåll på några (m l m bra) ställen ger ett sämre re- sultat än exempelvis en lång fot- vandring. Detta rubbar dock på intet sätt mitt omdöme om Kran- kesjön. Hela ytan är ju praktiskt taget fågeltom; funnes inte sva- narna vore man tvungen att leta för att se någon fågel alls. Anders Dahm tror på extrem fattig- dom på näring, m l m korrelerad med sänkningen av sjön för unge- fär 100 år sedan.

SLUT

1987-06-25, torsdag.

Från Ekologihuset, där jag vistades c kl 1030 - 1530, såg jag högst 3 tornsvalor samtidigt. Mycket ofta blev resultatet av rundspaningarna lika med noll. En gång sågs 3 ex på mycket stor höjd, endast med svårighet synliga för blotta ögat mot det grå molntäcket.

OBSERVERA att antalet sedda tornsvalor under tiden närmast före 14 juni brukade ligga mellan 4-5 och 13-15 ex.

Idag 25 juni ostadigt väder, ibland mycket mörkt och en del regn, ibland sol. Kyligt för årstiden, såsom det varit praktiskt taget utan avbrott sista veckorna.

1987-06-26, fredag.

Djupt mulet och regn hela dagen. Omkring kl. 1830-1900 slutade dock regnet, men det förblev helt mulet. Mycket kyligt. - Från bostaden såg jag vid middagstiden en ung stenskvätta och en ung blåmes. Några ungfåglar har alltså överlevt regnet och kylan. Ja, det låter väl pessimistiskt i överkant, men det måste varit en ovanligt besvärlig säsong speciellt för insektätande småfåglar.

Klockan 1900, när jag av en slump skådade ut, kom tornsvalor glest och lågt över huset och omgivningarna. De flög snarast mot SV. Öväntat, men kanske var de på väg mot det område med lättande molntäcke, som enligt väderleksrapporterna fanns rätt nära i SV-V. Inalles såg jag ett tiotal tornsvalor, men de flög mycket glest. Obsarna var kortvariga. Mycket flera tornsvalor kan ha varit i rörelse.

Klockan 2000 ljusnade det plötsligt och snabbt i V-NV!! Några få tornsvalor sedda även nu. Det lättade sedan än mera, och kl 2045 var himlen nära nog molnfri, dock var den mattblå till färgen. Glesa tornsvalor fortfarande. Efter kl. 2100 ljus himmel, men fortsatt matt färg, och sikten blev inte klar på större avstånd.

1987-06-27, lördag.

Inga tidiga morgonobsar. Men kl 0730 var det ~~ännu~~ mulet och temp. bara 9-10 grader C, och nytt regn hade kommit i natt! Framåt kl 0930 blev himlen ljusare ehuru fortfarande molntäckt. Då, och senare på förmiddagen, kom tornsvalor glest och lågt, ofta bara 10 - 25 m högt, med kurs sakta mot V eller SV.

Det blev god sikt, och ett par timmar omkring kl 1300-1400 var det sol, varvid skuggtemperaturen steg till c 16 grader C; men därefter mulnade det ånyo. Mycket få tornsvalor sedda, de rörde sig sakta mot V - SV.

Senare på e.m. och kvällen mycket mörkgrå himmel och litet regn. Tornsvalor sparsamt; en gång 6 ex samtidigt, rundflygande: annars noll eller 1-2 ex bara. Framåt kl 20-21 ljusnade det dock vid horisonten i väster. Men dagen har i stort sett varit mera mulen och kylig än prognosen angav.

1987-06-28, söndag.

Soligt och rätt varmt väder, äntligen.
Lena och jag gjorde biltur, besökte Rosjö-
kloster, Röngrön vid Sjöholmen, Trolleholm
och Trollehäls. Start 1030, återkomst 1705.
För färdslog etc. se efter nedanstående
Tabell. Artlistan är fullständig, men
endast vissa arter är kommenterade.
Nästan alla observationer av någon art
gjordes vid Rosjökloster, Sjöholmen och
Trolleholm.

Art	Rosjö- kloster	Sjöholmen vid sjön	Trolle- holm	Anmärks- nader + kommentarer ⊕
mäger	-	1 kyg.	-	-
bivrak	-	-	2 krets.	⊕
ornvrak	-	-	1 krets.	1 stekap
glada	-	1 krets.	1 krets.	⊕
storsparv	-	1	-	attrackerade gladan länge länge. ⊕
skrämmis	fåtalig	fåtalig	sedd	sedd i ringa antal
fiskmås	sedd	sedd	-	något ex. sågs
gråtrub	1 vix ad	-	-	-
ringduva	sedd	sedd	sedd	sedd, fåtaligt
hornsvala	10-18	sedd	10-15	sedd ⊕
sånglärka	-	sedd	sedd	sedd + hört
ladusvala	2	sedd	-	my. få sedda ⊕
hussvala	10-12	-	10-12	sedd ⊕
<u>Forts.</u>				<u>Forts.</u>

1987-06-28 forts.

69

Art	Bosjö-kloster	Sjöholmen vid sjön	Trolleholm	Amnestiädes + kommentarer ⊕
sädesärta	många	ja	t. många	mycket ofta sedd ⊕
gulärta	-	ja	-	någon sedd ⊕
måbgerzal	-	sjönp	-	⊕
kollkrast	sedd	-	sedd	sedd
snöskata	ja	-	-	⊕
rörsångare	-	sjönp	-	⊕
svartkatta	sjönp	-	sjönp	
skata	sedd	-	sedd	rätt ofta sedd
kaja	stark	-	många	ofta! ⊕
råka	sedd	-	sedd	sedd
kråka	sedd	sedd	sedd	sedd
stare	liten flock	flock 40	sedd	sedd ⊕
böfink	sedd	-	sedd	-
grönfink	sjönp	-	-	-
sävspar	-	♂ sedd, sjönp	-	-

Kommentarer om fågellivet:

biöräk: ett utsvävt kretsande par vid Trolleholm, kom slutligen på stor höjd över mot S.

storspar: dagens enda ex flögade och varade och mövade glada mycket länge, högt uppe i luften.

1987-06-28 forts.

Tornsvale: i det fina solskenet flög Tornsvalar både vid Bosjökloster och Trollholm, alldeles vid slösen.

Flög in mot vippor och Torn; visades uppenbart på häckplatserna. Detta är av visst intresse, eftersom vid det andra T.o.m. i går varit så miserabelt!
- För övrigt sedd i ringa antal.

Ladusvala sedd på ett fåtal ställen och bara i my. ringa antal.

Hussvala: beteende och uppträdande erinrade i hög grad om Tornsvalornas. Flög helt klart vid sina häckplatser.

Sädesåla avgjort allmän, i delvisen sedd, vilket visserligen till en del kan bero på att de gärna vistas på njätors vägbanorna.

Gulärta: en högst ~~stör~~ orolig fågel med mat i näbben vid Sjöholmen. Vi hade tydligen stannat helt nära dess bo. Flyttade oss därför snart. - Där utöver var något enstaka ex. sedd.

Målbjergal: ett ex sjönp vid Sjöholmen, först korta stropor, sedan flitigt och rätts långa.

Snöskata: minst 2 högljudda ex i Bosjöklosters park.

1987-06-28 forts.

rörsäpare: en en sjönp flukt vid Sjöholmen.
Inget ex dämböver!

kaja: mycket påfallande hur allmän
den var i Boosjöklösters park
och Vrolleholms park, på gräs-
mattorna. Ofta sågs 10-20
ex nära varandra. De gräs, delvis
mycket grova träden erbjöd tyd-
ligen goda häckningsmöjligheter.

stare: antal sedda var inte högt;
nästan säkert lägre än det
brukat vara.

glada: båda sddr ex ruffade tydligt
i vingarna.

allmänt: jag följde med ut som hände,
både när vi påbörjades fram och
när vi stannade, men jag gjorde
inga noggrannare anteckningar och
inga räkningar utöver det angivna.
Men nog är det konstigt att icke
en and, icke en sothona, icke
en skuggdopping sågs i Ringsjön,
varken vid Boosjöklöster eller
vid Sjöholmen!

9 gs

Forts.

1987-06-28 forts.

Vi fördes Lund - Sandby - Flyinge - Skarhult
 - Kungshult - enskild väg ungefär mot NV -
 - Stöchaps samhälle - Stöchaps kyrkby - Sjöholmen
 - norr om Rungsjön - Bosjökloster. Återvägen
 togs till att börja med samma väg till -
 baka: - Sjöholmen - Stöchap - Öslöv -
 Trolleholm - Trolleås - Örtöfta - Lund.

Vistelse vid Bosjökloster c 1120-1330,
 vid Sjöholmen nära stranden invid våta
 ängar och sumpvegetation c 1350-1420,
 i Trolleholms park c 1445-1515, och
 vid Trolleås c 1530-1630.

Bosjökloster hade fin utställning av
 Brusewitz och Gillsäter; och på
 Trolleås var massor av saker utställda,
 bl. a. raffinerad batik av svensk konst-
 närmna, vidare folkdräkter, dräktsilver,
 vävnader och mycket annat.

Det var en härlig sommardag, sol,
 lagom vind, lagom varmt; framåt efter-
 middagen ökad molnigheten men fort-
 farande rätt varmt.

Lund på kvällen: Torusvålar sparsamt.

Klockan 2055 kom tre hägrar mycket nära varandra
 och höft uppe, c 300 m; de flög mot väster men
 svängde rätt vänt mot norr, hela tiden alldeles
 in på varandra. SLUT

1987-06-29, måndag.

Idag åter mulet och delvis regn. Men en mycket stor olikhet gentemot sista tidens mulna och nederbördsrika väder: idag var det ljumt, i Lund omkring 17 eller 18 grader C på dagen.

Jag kom till Ekologihuset kl c 1010. Helmulet, rätt mörkt. Men till min överraskning flög tornsvalor rikligt över ett begränsat område just vid gamla Zootis (=Helgonavägen 3) och ännu mer över eller bredvid stora lasaretsblocket därintill. Antalet låg länge omkring 20-30 lättsynliga exemplar, men rätt många flög lågt; och var inte synliga samtidigt. Ett par gånger kunde jag räkna (alla ex) 35 ex på en gång. Efter någon timme (högst!) försämrades sikten avsevärt, det blev nästan dimma eller rättare sagt ett molntäcke som låg på bara några tiotal meters höjd. Marksikt ~~mycket dålig~~ dålig, men vertikalsikt ännu sämre, bara 50-100 m. Icke desto mindre förblev tornsvalorna livliga, och ännu kl. c 1200 flög (eller rättare: syntes) c 20 ex från mitt fönster. De flög livligt omkring. Vid ett tillfälle 3 ex tillhopa tätt och lågt, skriande som de brukar göra längre fram på sommaren.

1987-06-30, tisdag.

Plötsligt stark värme: upp till c 25-27 grader C i Lund på middagen. Till stor del sol, men växlande molnighet, föga regn. Från Ekologihuset, där jag vistades c 1100-1515, sågs tornsvalor i förvånande ringa antal, vanligen bara 1-3, rätt ofta noll, en gång 5 samtidigt.

1987-07-17, fredag.

Dagen mulen, och det rådde hård vind omkring ost. Väderrapporten gav besked, att Sturup på middagen hade 16 meter/sekunden med byar till 23 m/s. Tämmligen varmt, omkring 21° C på middagen.

Lena och jag for med tåg till Ängelholm, ankom dit kl 1615, en stund försenade. Ändamål: vi skulle uppvakta Lenas f.d. make; Manne, som fyller 70 år idag. Båda barnen, Anders och Kristina, var också där, Anders medförande sin hustru Ulrika. Även Mannes andra fru, Inga, var förstås närvarande, så ock hennes son i ett tidigare äktenskap och hennes mycket åldriga moder. Det blev en mycket trivsamt födelsedagsfest i villan i Skepparkroken.

Hela eftermiddagen och kvällen kom tornsvalor över villan mot vinden med kurs ungefär mot sydost. Detta såg jag från c kl 1630 fram till åtminstone kl. 21. Men som vanligt var det svårt att veta "Omsättningen". Ofta sågs 10 - 30 ex samtidigt, ofta var det också tomt på dem. Spridda hussvalor sågs och hördes också. Trutar sågs ideligen, praktiskt taget alla kom mot vinden liksom tornsvalorna. Ofta 2-4 trutar samtidigt synliga, ibland ensamma ex, ibland tomt, stundom mer än 4-5 samtidigt. Bara gråtrut sågs. Även för denna art svårt eller omöjligt att avgöra, om det hela tiden var nya ex eller om fåglarna gick tillbaka utom synhåll och sedan på nytt kom förbi ungefär mot SO.

Flyghöjd för tornsvalorna 20 - 50 m, för trutarna mest c 50 - 75 m, stundom c 100 m.

Observera att vädret varit vackert några dagar närmast före 17.7!

1987-07-18, lördag.

Vi, och alla andra födelsedagsgäster, bodde i villan på natten. Villan heter Havsgården. På natten till lördagen blev det kortvarigt regn men ej åska. Vädret under lördagen f.ö.: nästan lika stark vind som igår, vindriktning ungefär oförändrad; mullet; och kyligt, flera grader svalare än igår. Dock intet regn på morgonen och förmiddagen. Regn började c kl 1330, det var lätt men höll på ett par timmar.

Lena och jag samt Anders och Ulrika gjorde en rundvandring c kl 1215-1320, skönt, men inte mycket att se utöver tornsvalor, som kom på samma sätt som igår; detta höll på åtminstone kl 1000 - 1500. Iakttagelser under rundvandringen och en extra sväng fram till järnvägen, där Lena och jag gick en stund, visade att tornsvalorna nästan säkert var rätt väl koncentrerade längs ett stråk nära kusten, med andra ord att de rörde sig på smalfront.

När Anders körde oss in till Ängelholm, såg jag c kl 1545 en tät flock på minst 40-50 tornsvalor över en skogsdunge nära F 10. På några ställen såg jag också ~~huss~~ hussvalor flyga lågt och flyga in i sina bon under takutsprången på husen i samhället. (Skepparkroken).

Från tåget Ängelholm - Lund via Åstorp kl 1620-1715 såg jag tornsvalor flerstädes, dock glest; men över en av reningsdammarna strax söder om Eslöv flög tornsvalor i antal helt lågt. I samma damm även flera gravänder och en svankull med 2 gamla och 5 stora dun-ungar; arten hann jag inte se men knölsvan ligger förstås närmast till hands även om detta inte ter sig lika självklart som i gamla tider.

I Lund på kvällen c kl 1830 en del tornsvalor på låg höjd över vår bostad och angränsande delar av Östra Torn.

Vinden hade avtagit snabbt redan från ungefär kl 1500. I Lund på kvällen snarast svag vind. Det blev avgjort kyligt. Rapporten sade: temp. i Malmö och Lund kl ~~17~~ bara 13° C. Då hade Sturup vind ost, 9 meter/sek med byar till 13 meter /sek. Regnet väntades upphöra, men på söndagen kunde det bli regn på nytt och eftermiddagstemperatur bara omkring 14° C!!

1987-07-25, lördag.

På morgonen c kl 0900 sågs en tydlig ansamling av småfågel på gatan utanför huset, Tenorgränden 8. Här fanns 2 sädesärlor, 2 gråsparvar, 3 - 4 stenskvättor varav en kanske var adult, 3 - 4 rödstjärtar, alla juv med fläckigt bröst, samt 1 talgoxe. Alla plockade ivrigt på gatans asfalt och/eller på trottoarerna, som delvis är asfaltbelagda, delvis har gräs (som alldeles nyss slagits med maskin). Alla fåglarna på en yta på c 20 x 35 meter. Förmodligen tog de småinsekter, men jag kunde inte se detta säkert. Vädret var ostadigt, mest molntäckt, svalt, vind måttlig omkring SV. Det var alls inte sådant väder att man kunde tro på svärmning av myror eller andra insekter. En kallfront passerade igår.

Kl c 1230 såg jag fortfarande flera stenskvättor och rödstjärtar på gatan, därtill 3 unga blåmesar, mycket bleka och grönaktiga i grundfärgen. Dessa tre höll alldeles tätt ihopa.

Kl 1330 startade Lena och jag en biltur. Berith Cavallins dotter Elin fyller 10 år idag, och vi skulle ut och gratulera och överlämna en liten gåva: en låda för kortregister med ledkort, eftersom hon enligt Lena samlar på kort (vykort) av olika slag och förmodligen vill ordna dem efter eget huvud. ~~men~~ blev tydligen uppskattad.)

Vi fort alltså ut till Vombs by och överlämnade gåvan. Den Huset var fullt av barn, därtill fanns förutom Berith hennes f d make, Christian Cavallin, som medförde sin son i första äktenskapet, Magnus; och ytterligare någon vuxen person deltog. Vi fick kaffe och utsökta kakor och ett glas dansk Solbaerrom (eller möjligen Solbaer-vin), mycket gott. Mycket trivsamt stund.

Lena och jag tackade för oss relativt snart och gav oss ner till Bysjön, alldeles vid byn alltså, för att plocka fläderblom. Det gick fint. Klockan 1545 var detta klart, och vi for runt Vombsjön och där- efter hem, ankomst Tenorgränd 1655.

Utvägen togs som vanligt via S Sandby - Revinge - Kvinnevad - Silvåkra - Vombs ängar. Återfärden alltså via Vombsjöns V sida - dess N sida - dess Ö sida med kort uppehåll vid Stannys affär - genom Vombs Fure utan stopp - Vombs by - ängarna - Silvåkra - allén - Tvedöra - S Sandby. Vädret på middag och e.m. högst ostadigt, delvis sol, delvis skurar, mycket vackra molnformationer ~~men~~ med utpräglade "städ"; måttlig eller frisk vind och rätt svalt. Fågelobsar endast följande:

Vid Revingeby på utvägen: 1 ormvråk överflygande med byte. Vid Bysjön vid Vombs by: en gjuse kretsande rätt högt. Vid Vombsjöns V sida en brun kärrhök ♂ ad lågt mot V, kort där- efter en röd glada österifrån lågt över sjön, my. nära. Vid Vombsjöns Ö sida en högt kretsande gjuse. Vid passagen genom Silvåkra by på hem- vägen en brun kärrhök ♂ ad lågt över vägen med byte, med kurs på Silvåkrakärret (kan ha varit samma ♂ som ovan). Vid stopp i Silvåkra allé och utblick över Silvåkrakärret dels en brun kärrhök ♂ ad, inte samma ex som tidigare, dels en brun kärrhök ungfågel, mycket mörk med orangebrun hätta. Härmed samtliga rovfåglar nämnda.

På Vombs ängar på utvägen sågs 2 + 3 fällande grågäss; av de tre var ett ex mycket grant färgat, de två andra mycket mattare. Vidare

sågs här 15 + 26 flygande vipor och på något avstånd en tredje vip- flock på c 22 ex. På återvägen ock- så kort stopp på ängarna, men intet utom kråkfågel sågs då.

Vid Vombsjöns V sida 2 skrattmåsar ad, någon fiskmås ad och på avstånd på eller över vattnet några få grå- trutar och några obestämda måsar. Även 1 + 1 fisktärnor ad sedda, flygande resp. på påle. Vattenstånd my. högt.

På odlat fält med kort vegetation (gröda oviss) vid Vombsjöns Ö sida stod en stor måsflock: c 300 ex tätt ihopa, varav några tiotal gråtrutar ad, resten fiskmås och (i ovisst an- tal) skrattmås, allra mest ad av båda slagen.

Därutöver kråkfågel allmänt. På liten flotte mitt i Bysjön summa 7 gräsänder. I strandsnåren, täta och mörka och blöta och trevliga, en del småfågel, bl a näktergal sedd.

En drillsnäppa lyfte vid stranden.

1987-07-31, fredag.

76

Rundtur med Lena, besök vid Krankesjön, därefter via Vombs ängar till Vombs by, där vi gästade Inga och fick kaffe med särdeles rikligt dopp. Vi tre gick sedan ner genom Furet till Vombsjöns strand; kom fram till en punkt några få hundratal meter öster om (eller snarare sydost om) "Furets hörna". Återgick till byn, tog farväl av Inga, med stort tack för kalaset; sedan for Lena och jag runt Vombsjön via västra stranden - norra stranden på väg 104 - östra sidan sedan västerut genom Vombs fure inte på Norra utan på Södra Vombvägen; den är lätt att färdas på men mycket smalare och mycket gle sare trafikerad än den norra. Därefter ånyo via Vombs ängar - Silvåkra by - Silvåkra allé - Stensoffa vägsål - Tvedöra - S Sandby - Lund. Start från Lund 1215, obsar från Silvåkratornet vid Krankesjön 1300-1335, kortvarigt stopp på Vombs ängar, ankomst byn 1400, kvar där till 1500, gick ner till Vombsjön och åter ~~1500-1530~~ for runt Vombsjön enligt ovan med kort stopp på ett par ställen, men efter passagen över Vombs ängar körde vi norrut på första vägen väster om Klingavälsån och såg en del saker av intresse på norra delen av ängarna, den del alltså som är svåröverskådlig från den vanliga vägen. En stund stopp här, därefter via byn och hem, ankomst Lund 1830.

Ganska intressant ur fågelsynpunkt, och mycket trevligt att träffa Inga ~~inom~~ i den stuga, som hon och Thomas har hyrt ett par somrar. Jag hade aldrig besökt dem där tidigare.

Förkortningar härnadan:

Kr = Krankesjön från Silvåkra-tornet

VÄ ut = Vombs ängar på utvägen

VS = Vombsjön, vid stranden där vi kom ner från byn

VSVN = Vombsjön, färden längs västra och norra sidan

VF = Vombs Fure, södra Vombvägen

VÄ hem = Vombs ängar på hemvägen samt obsarna från backarna väster om ängarna också på hemvägen

övr = obsar på andra platser.

Förkortningarna och lokalangivelserna gäller även de närmaste omgivningarna vid resp. plats.

art	Kr	VÄut	VS	VSVN	VF	VÄhem	övr	kommentarer
skäggdopping	8-9		13+					ja
häger	1 ad							
knölsvan	ja							ja
grågås	noll!	5 +ng				40-50		ja
gravand	1 ex							flygande
gräsand	25-35							ja
bivråk						1 krets		ja
obest. vråk				1				vid Svansjö
glada	2	1	2-3	3-4		1	1-2 Silvåkr.	ja
brun kärrhök	2-3					2		ja
fiskgjuse	1		2					ja
vattenrall	hörd							ja
sothöna	11-12							ja
vipa		1						OBS: ett ex!
storspov		2 juv						överflygan- de my. lågt.
skrattmås	1 ex!		enst.	många		20 mot V		ja
fiskmås	noll			sedd		sedd	sedd	ja
gråtrut	1 juv		flera	ja				ja
havstrut			ja					ja

1 ad.

Fort.

art	Kr	VÄut	VS	VSVN	VF	VÄhem	övr	kommentarer
obestämda måsar							t. mycket	ja
fisktärna	1 ex ad							
ringduva								ja
tornsvala	enst							
sånglärka				några sedd		några få		
ladusvala							flerstädes	ja
backsvala		några					flerstädes	ja
sädesärta								ja
gulärta						flera ex		ja
rödstjärt							Vombs by	ja
buskskvätta				1 väst- sidan				
rörsångare	1 ex							ja
lövsångare							Vombs by, sedd	ja
kråka	1-2	25-28				sedd	sedd	ja
råka						sedd	allmän	ja
kaja						sedd	allmän	ja
obestämda kråkfåglar						sedda	sedda	ja
skata							sedd	ja
stare						flockar		ja
pilfink							Öved	ja
bofink?	se→							ja

Kommentarer:

skäggdopping: i Vombsjön flock 13 ex samt enstaka ex. - Bland exemplaren sedda i Krankesjön fanns ingen ungfågel att se

knölsvan: i Krankesjön långt ute 4 ad rätt nära varandra, på annat ställe en ensam ad. Senare upptäcktes relativt nära

grågås: ej ett spår av sådana vid Krankesjön! Över VÄut 5 flygande och fällande ex, därtill c 5 andra på långt håll. På hemvägen sågs från markerna V om Klingavälsån ett stort antal betande ex på norra ängarna, ungefär utanför Norregården och rätt nära ån. Grön ängs- eller betesmark med stora "rullar" kvarliggande av den första höskörden. Här gick minst 40-50 ex, troligen flera, delvis i flockar, delvis mera glest fördelade.

gräsand: i Kr några ex i "tarmen" och några få på närmsta klarvatten, därtill några m 1 m tydliga par i vasskanter samt 2 eller 3 småflockar på 6-7-8 ex vardera. Totalt kanske drygt 35 ex. Ej sedd på andra platser!

bivråken kom my. fint, först kretsande lågt nära en kärrhök, sedan högre, över oss, både form och färg syntes utmärkt

brun kärrhök: vid Kr. 1 hona ad och 1 årsung fågel, den sistnämnda satt länge i död buske i vassen. Därtill ett ex lågt över ängen neråt Silvåkra by, högst sannolikt ett treje ex. - På hemvägen 2 kretsande samtidigt över Vombs ängar, dräkt kunde ej ses närmare.

glada: OBS den rikliga förekomsten. Åtminstone 1 ex vid Kr och ytterligare 1-2 ex var i kraftig ruggning i stjärt och vingar.

fiskgjuse: möjligen 2 ex vid Kr. Vid VS sågs 2 ex samtidigt ehuru ej nära varandra. Alla sedda bra eller rätt bra; jag tror inte att något ex var årsunge.

vattenrall hördes en gång skrika i Kr

sothöna: liten flock på närmsta klarvatten i Kr. Därtill något ex.

vipa: OBS: summa ett ex iakttaget!!

storspov: de två exemplaren kom mycket lågt över ängarna och över vår bil. Båda hade rätt kort och mycket flackt böjd näbb: juv!!

skrattmå: över Vombsjön och på betesmarker etc. nära sjön rätt mycket mås, hundratal sedda, därav mycket skrattmå. På hemvägen över ängarna sågs bl.a. en samlad flock på drygt 20 ex flyga lågt mot V-VSV. Se även obestämd mås.

fiskmå: ofta sedd överflygande, visserligen ej i nämnvärda flockar, men bland ~~fl~~ flockarna av obestämda måsar kan arten ha ~~fl~~ funnits i betydande antal.

gråtrut: över Vombsjön sedd i antal, troligen många tiotal ehuru måsar-
na långt ut voro svåra att bestämma. Glesa ex, åtminstone allra mest ad, låg också på sjön, t ex utanför västra stranden, nära NV hörnet etc. Se obestämda måsar.

obestämda måsar: vid Vombsjöns N sida, på vattnet men rätt nära stranden. låg stora måsflockar; jag skattade (delvis) totalantalet ex till c 250-350. Långt ute rätt mycket flygande mås. Säkert ingick både skratt- och fiskmå och gråtrut, men proportioner ovissa. - Dessutom sågs flockar på flera fält under rundturen.

ringduva: rätt ofta sedd, enstaka eller parvis. Inga flockar sedda.

ladusvala flerstädes men i ringa antal

backsva: några få ex kom lågt över ängarna, när vi var på väg ut.

sådesär: i Vombs by, på gräsmattan vid Ingas och Thomas' stuga, matades utflugna ungfåglar av ad. Även sedd på flera andra platser, Vombs ängar etc, men ej närmare bokförda.

gulär: inte många, men några ex sedda, alla lyfte för bilen när vi korsade ängarna. Detta har setts på alldeles samma ställen flera ggr förut i sommar.

rödstj: Inga sade att rödstjärten häckat i byn

rörsångare: ett ex hördes kortvarigt från tornet vid Krankesjön. Annars alldeles tyst från vassen och våtmarken. Inte en sävsångare, inte en sävsparv hörd!

kråka

råka

kaja

obest. kråkf.

OBS den rena kråkflocken på Vombs ängar. Därutöver sågs på ängarna, mest på avstånd, rätt stora kråkfågelflockar, och på fält och öppna marker flerstädes längs färdvägen stora kråkfågelflockar, bland annat blandflockar av råka och kaja på 100-200 ex/flock, t.ex. vid Revingeby och nära Eliselund etc.

stare: på ängarna på hemvägen några smärre och (knappt) medelstora flockar, flygande och/eller gående i gräset vid betande kreatur. En flock på c 40 ex lyfte för bivråken. 18 av dessa fällde på staket 10 m från bilen, satt länge. Alla var "gråstarar", alltså årsungar. De hade börjat ~~fl~~ rugga till den

svarta dräkten med vita fläckar. Små områden med sådana fjädrar sågs på kroppssidorna på flera ex, i ett par fall även på undersidan. Mycket instruktivt.

Pilfink: vi for inom en villa vid Öved, där det annonserades honung till salu. Här på staketet flock c 30 ex, ren pilfinkflock. Vi köpte 8 burkar honung här, pris inalles 160 kr. Varje burk 700 gram. Ej rapshonung! - Bofink kanske hörd vid Krankesjön, f.ö. ej sedd el. hörd! OBS: stor fattigdom på änder i Kr.: icke en dykand sedd. Inga vattenfåglar alls att se i västra delen av sjön!!

OBS också att ett my. stort fält av vassen rakt nedanför tornet ej alls tycktes komma upp i år: den torra fjolårsvassen stod kvar här, ingen grön skiftnig! Även annorstädes flera sådana fält. Och de vassfält som var gröna visade ingen eller nästan ingen tendens att blomma!! Vassens utseende givetvis av betydelse t.ex. för rörsångaren. - Väder ostadigt som vanligt, men vi hade tur, det var uppehåll och delvis sol. Svag V vind, my. kyligt, god sikt. - OBS: en ruggande glada vid Krankesjön flög hastigt undan, när en fiskgjuse nalkades och satte fart mot gladan. SLUT.

Juli omkring 5: rödstjärt sågs i villaträdgård alldeles nära Ekologihuset. Sågs två olika dagar. Ålder oklar. På alldeles samma plats hade jag tidigare (i maj) trott mig höra sjungande rödstjärt, likaledes vid ett par skilda tillfällen, men alldeles bergsäker blev jag inte då.

" 5: maximala antalet tornsvalor sedda från Ekologihuset: 5 ex

" 13: motsvarande antal: 6 ex. Högtrycksläge.

" 14: vid bostaden på Tenorgränden glest flygande tornsvalor, men rätt många ex var det. De flög mycket lågt över villorna och trädgårdarna, ofta ner till jämnhöjd med villataken eller ännu lägre, ner till 2-3-4 meter över marken. Flög individuellt, ej 2 eller flera följande varandra. Högtrycksläge.

" 15: vid Ekologihuset kl 1110: 4 tornsvalor	} Högtrycksläge; men på e.m. ökande ostlig vind
1215: 6	
1325: 2	
1345: 6	
1405: 3	
1505: 4	

" 15: på e .m. vid Tenorgränden en Aeshna flygande mot väster över trädgården, höjd 3-4 meter

" 16: vid Ekologihuset kl. 1200: 3 tornsvalor	} Väder: tvärtemot prognosen, som spått fortsatt högtrycksväder, om ock med ökande ostlig vind, hade det redan igår
1330: 12 "	
1420: 5 "	
1510: 1 "	

kväll mulnat starkt, och man såg bl.a. höga, mot sydost konvergerande molnstrimmor. På natten till 16 juli regn. På morgonen många sniglar (vanliga Cepaea sp.) ute och kröp; och vädret var kyligt och mulet. Regnet hade dock upphört. Framåt dagen ljusare, men fortfarande helt mulet.

" 16: vid Ekologihuset sågs en rödstjärt, ♀ eller juv.

" 17 } se särskilda protokoll
" 18 }

" 19: vid Tenorgränden på kvällen var tornsvalor rätt livliga, ganska många var det också, de flög glest.

" 21: vid Ekologihuset kl. 1215 maximalt 19 tornsvalor samtidigt, men vanligen sågs bara 4-5 samtidigt; en gång dock 14. Väder halvklaart, ibland svag sol.

kl. 1300 sågs 6 tornsvalor, och samtidigt kom en ensam trana högt och i alldeles rak flykt mot SO!!

kl. 1405 sågs 3 tornsvalor. Solsken

kl. 1530 " också 3 "

kl. 1640 " 4 "

En dag, det var troligen också 21 juli, kom en Aeshna i rak flykt österut vid middagstiden. Sågs från mitt fönster på Ekologihuset, flög nog högst 15-18 meter högt.

FORTS

Notiser juli 1987 forts. Maximala antalet tornsvalor sedda vid Ekologihuset, med kommentarer om vädret m m; samt några andra observationer

Juli 22, } kl 1055: 6 ex. Helt mullet, men rätt ljus och relativt
onsdag } varmt. Stilla väder. Temp. var c 17° C
kl 1140: 22 ex. Väder som förut, men mörka moln i norr
kl 1205: 17 ex. " ~~heller~~ för oförändrat, intet blått
på himlen, trots prognos!
kl 1225: 14 ex.
kl 1325: 7 ex. Fortfarande mullet.

H unge

Juli 23, } kl 1220: 6 ex. Uppklarnande, fint, ej kallt. Vindstilla
torsdag } kl 1345: 4 ex. } Sakta uppklnande, men mest mullet.
kl 1405: 7 ex. } Lugnt och tämligen varmt.

På e.m. sågs på Östra Torn, i träd vid Anders Dahms villa, en törnnskata hane ad. Tveksamt om jag sett arten i staden på de sista 8-10 åren. Där i närheten även en rödstjärt, mycket mattgrå grundfärg, det var hona eller juv. Bröstets teckning icke sedd. Några minuter senare sågs utanför vår bostad ännu en rödstjärt, hona eller juv, och en stenskvätta.

Juli 24, } Inga observationer vid Ekologihuset. Lena och jag plockade
fredag } jordgubbar på en gård vid Rögge nära Hardeberga. Jättestort fält, riklig fruktsättning, men en synnerligen hög procent av alla mogna bär var ruttna eller i begynnande förruttnelse. Om man kasserade 75 procent av alla bär man plockade kunde man dock få en god skörd, fast det naturligtvis tog längre tid än vanligt. Vädret var dåligt och kyligt, men regn kom ej förrän efter kl 1230, när vi plockat våra 25 liter.

Juli 25, } Besök i Vomb m.m. Se särskilt protokoll
lördag }

Juli 26, } Inga observationer vid Ekologihuset. Kallt och ruskigt.
söndag }

Juli 27, } kl. 1210: noll! } Väder: lågtryckspräglat. På morgonen mullet,
måndag } kl 1305: noll! } tjocka drivande moln, något regn, och frisk
kl 1350: 2 } till hård vind omkring väst, 10-13 m/sek.
kl 1410: 2 } Delvis uppklnande omkring kl 12 men sedan
kl 1450: noll! } åter grått. På e.m. avtog vinden snabbt; och kvällen blev nästan molnfri med utmärkt sikt. Hela dagen kall, c 11 - 13 eller högst c 14 grader C.

OBS: när jag studerar tornsvalor från Ekologihuset, närmare bestämt från fönstret i mitt arbetsrum, där jag har fri sikt mot norr, ser jag mig noga omkring i ungefär en minut. Den siffra som här anges som maximum är alltid det högsta antal exemplar jag ser samtidigt. Det duger absolut inte att se sig om i bara 5-10 sekunder. Men naturligtvis kan man inte heller hålla på alltför länge; och att addera ihop alla exemplar man ser komma och (oftast) försvinna upprepade gånger är också grovt felaktigt.

jämte spridda andra observationer

dag	tid	antal	kommentarer
-----	-----	-------	-------------

28	1045	7	
	1125	16	
	1200	10	
	1225	9	
	1305	6	
	1335	5	
	1355	3	

inga kommentarer gjorda denna dag

men se härnäst

29	1000	1	
	1135	1	
	1230	noll	
	1245	2	
	1305	4	
	1415	noll	
	1435	1	

flög mot SV. Väder: mulet, måttlig V vind

" : som ovan

Övriga anteckningar:

a) kl 0930 sågs 1 tornfalk över Östra Torn, flög mot N-NV.

b) gårdagsvädret bra på f.m., bättrade sig ytterligare, men från middagen sämre; ett utlovat högtryck från NV hade sjunkit samman, och det mulnade på e.m. och kvällen. På natten till 29/7 något regn, morgonen kl 8 var temp. +12° C, och vinden måttlig. Mulet. Men det försämrades ej ytterligare på middagen.

30 c 0800

Morgonen lugn, sval, disig, vertikal sikt c 75 - 100 m. Vått.

1050 }
-1052 }

1 flög snabbt mot SV

1110 }
-1115 }

→ först 2 rundflygande, sedan noll, sedan 5 glest och snabbt mot SV. Väder som ovan, det har ljusnat något

1145 }
-1147 }

1 rundflygande. Väder oförändrat

1214 }
-1216 }

4 rundflygande. Väder oförändrat i stort sett, helt grått men ljusnar något, och diset höjer sig

1245 }
-1247 }

7 rundflygande. Det ljusnar mycket sakta, molntäcket fortfarande obrutet, men ljusare fläckar syns

1247 }
-1248 }

17 snabbt rundflygande

1325

12 rundflygande. Vädret ej ljusare. Helgrått

1340 }
-1343 }

3 rundflygande. Väder oförändrat

1420 }
-1422 }

2 rundflygande. Väder: det har tättnat och mörknat, lätt regn har just börjat. Alldeles jämngrått. Marksikt knappt över 500 m.

1455 }
-1458 }

noll Väder: tjockt, stilla. Måttligt regn

1500 }
-1615 }

noll dessa 75 minuter ej sammanhängande observationer, men talrika kontroller. Intet liv. Väder ungefär som sist.

1987-08-01, lördag.

(82)

På förmiddagen fann jag en svart rödstjärt sittande på trottoaren utanför vår bostad på Tenorgränd. Avstånd 40 meter. Fågeln tedde sig faktiskt svart där den satt. I kikare: mycket mörkt grå, gråsvart, men ej med inblandning av brunt. Mörkast på främroppen, men hela ryggen var mycket mörk och bröstet likaså, kontinuerligt ljusnande mot buken, men endast ett litet parti på buken/undergumpen tedde sig blekt. Stjärt röd, mellersta pennorna väl avsatta, mörka, ej röda. Intet spår av fläckar i dräkten på bröstet eller annorstädes. Stämde mycket väl med bilder av hona ad i flera gängse fågelböcker. Satt länge stilla eller rörde sig helt korta sträckor så att den förblev fritt synlig. Ett tu tre kom en vanlig rödstjärt och fällde bara någon meter från den svarte.. Den nykommande var inte hane ad, men dräkten var inte fläckig; säkerligen var det också en hona ad. Den förblev inte länge stilla utan angrep den svarte varvid båda virvlade runt mycket snabbt. Ett kort ögonblick var också en stenskvätta intill de andra. Rödstjärtarna fällde på nytt, fritt synliga, men försvann strax för gott. Obsen var långvarig, jag kallade på Lena som också fick se den svarte i kikare. Det var en ny art för henne i Sverige.

OBS att vanliga rödstjärtar, både hona och årsungar, setts här på Tenorgränd rätt många gånger de sista veckorna, ofta 2 och ibland 3 ex samtidigt. Men svart rödstjärt har jag inte sett här förut, och nästan säkert var detta första gången på flera år som jag såg arten i Lund.

1987-08-03, måndag.

Tornsvale-obsar på Ekologihuset:

<u>tid</u>	<u>antal</u>	<u>kommentarer</u>
1105	10	alla mot V, i måttlig motvind, utom <u>ett</u> ex som rundflög
1200	7	några av dem mycket högt. Totalsiffra kan ha varit högre än 7. De högsta endast med svårighet synliga för blotta ögat. Rörelseriktning sannolikt mot V, men ej lika entydigt som kl 1105. - Väder: lågtrycksbetonat, ostadigt, svalt, med solglimtar. Måttlig till frisk V vind, mycket drivande moln, några regnskurar på morgonen men ej senare. Delvis blå himmel
1225	5	ej högt. Rörelseriktning ej tydligt mot V eller annan riktning. Det mörknar från V
1250	4	ej högt, ingen riktad rörelse. Det har ljusnat mycket; de mörka molnen har dragit förbi, himmel delvis blå, men ej solsken
1301 } -1304 }	8	alla sakta mot V, delvis högt. - Ojämnt molntäcke, delvis blå ytor på himlen, men ej sol
1325 } -1327 }	4	förföljde varandra två och två, dock ej alltid tydligt
1400 } -1403 }	2	molnen höjt sig, men ännu skugga, och mest molntäckt
1440	1	mera mulet; lätt regn från stort mörkt moln, upphör just. F.ö. oförändrat väderleksläge
1515 } -1519 }	2	rundflygande. Vädret har lättat väsentligt, det är solsken. Moln fortfarande rikliga men ligger högre
1545	3	rundflygande. Fortfarande lätt och ljust väder, men rikligt med moln av olika typ. I norr stora cumuli, delvis m l m tenderande mot cumulo-nimbus.

1987-08-04, tisdag.

Tornsvale-obsar på Ekologihuset:

<u>tid</u>	<u>antal</u>	<u>kommentarer</u>
1015	17	sedda på vägen till Ekologihuset; samlad, snabbt rundflygande flock, men ej "förföljelse-flykt".
1045	5	Väder: sol, grant, V vind, risk för skurar
1125	max 3	max sol och grant. } vissa moment färre,
1155	max 3	skugga. } ofta <u>noll</u>
1225	max 3	skugga, mörka moln. }
1405	max 2	väder oförändrat. Ofta <u>noll</u>
1430 } -1450 }	noll	mycket regn, mörkt väder
1510	max 1	mörkt, men ej regn.
1545	noll	ljusare, men fortf. mycket moln, bl.a. blågrå eller violettgrå åskmoln.

beteende ej angivet, men uppenbart var fåglarna "rundflygande". När "max" är angivet, var varje observation c en minut lång, varvid antalet sedda kunde växla starkt (som det brukar göra).

1987-08-05.

84

Först tornsvalor sedda från Ekologihuset:

<u>tid på dagen</u>	<u>antal</u>	<u>kommentarer</u>
1100	8	vackert väder, sol, stora cumuli
1130	6	" " " " "
1210	6	" " , stora cumuli, men skugga
1310	17	" " , skugga, det mörknar
1355	max 4	mindre vackert väder, dock ljusnande; antalet sedda tornsvalor denna minut vanligen noll till 2.
1435	minst 6	flög delvis högt och mycket glest. Nu sol- sken, men mörka moln.
1535	5	antalet sedda ex denna minut vanligen noll eller 1. Väder: sol och grant, men mycket moln, delvis m l m tydligt av cumulo-nimbus- typ.

Jag gick hem 1610-1645, mötte bekanta som talade om fågel. Det var sol och grant och relativt varmt, och klar sikt, men mycket mörka molnbankar stod åt olika håll, delvis som stora bolmande cumuli, delvis blåsvarta; och det såg ut som om en ordentlig skur föll neråt SO eller O.

Obsade sedan hemifrån Tenorgränd. Ungefär kl 1715-1730 fortfarande sol, men mäktiga ovädersmoln/bymoln/åskmoln stod i V-S, NV, SO etc. Molnsystemet i sektorn V-S befanns dock avlägsna sig ungefär mot SO. Det räckte inte upp till solen. I det fina, något brännande solskenet flög tornsvalor över trädgårdarna och villorna, enstaka var de men ofta sågs 3-5 ex samtidigt. De flög mycket lågt, ofta precis över villatak och trädgårdar.

Kl 1730 råkade jag skåda upp mot himlen i norr, där stora mörkgrå moln räckte upp till zenit och litet därutöver. Såg då några tornsvalor högt uppe, skyndade ut, fann att c 30-40 ex flög snabbt mot väster, på delvis mycket stor höjd, fann med kikarens hjälp andra exemplar ännu högre, räknade till 60-70; fann efter någon minut en mycket större flock som virvlade runt mera västerut, mot ljusare himmel. Sistnämnda flock på minst 100-120 ex, de sätter plötsligt hög fart mot söder i gles formering men tvärvänder, ansluter till andra. Ett slag blir det ett vimmel av minst 400 exemplar, kanske betydligt flera, ingen under 100 m höjd, men många oerhört högt, med möda synliga i kikare.

Nu övergick jag till att leta österut, mot blåsvart ovädershimmel, fann intet liv här, och när jag skådade åt motsatt håll hade alla försvunnit, såsom fallet ofta är med tornsvalor. Ny rundspaning gav efter flera minuter en flock på c 25-30 ex som snabbt nalkades från sydost. Jag fortsatte att leta till kl 1800 och fann ett antal mer eller mindre glest fördelade ex.

Kl. 1755 drev tjockt moln framför solen, kl 1805 föll några regndroppar, men då kom solen fram igen. Jag obsade inte kl 1810-1825.

Kl. 1825: molnen i N och O kvarstår men är inte lika mörka och mäktiga som förut. Även för övrigt är himlen rik på moln av olika prägel. Men i V och SV delvis klar himmel. Ej sol nu. Regnet upphörde strax. Efter letande fann jag glesa tornsvalor mot molnen ungefär i zenit, totalt dock ej mer än 15-20 ex sedda nu, de var glest fördelade. Därefter slut på obsarna.

1987-08-06.

(85)

Kl 1105 när jag var på väg till Ekologihuset, svar-
made c. 20-23 Tornsvalar i rött gles lövets över
området nära Tunaparken. Därefter blev det mycket
flikiga obsar på Tornsvalar från mitt arbetsrum på
Ekologihuset.

<u>Tid</u>	<u>antal</u>	<u>Tid</u>	<u>antal</u>	<u>Tid</u>	<u>antal</u>
1115	8	1356 $\frac{1}{2}$	2	1536	6
1120	11	1358 $\frac{1}{2}$	5	1539	9
1132	15	1400	4	1540	11
1135	16	1402	2	1542	11
1137	22	1410	2	1545	10
1138	25	1412	3	1547	11
1139	17	1414	noll	1548	14
1140	26	1414 $\frac{1}{2}$	1	1550	19
1141	11	1427	5	1603	7
1141 $\frac{1}{2}$	29	1430	6	1605	9
1142	32	1447	noll	1615	3
1147	27	1448	1		
1149	12	1449	noll		
1150	28	1450	7		
1150 $\frac{1}{2}$	34	1455	6		
1210 $\frac{1}{2}$	14	1457	4		
1220	39	1500	2		
1221	35	1515	5		
1225	31	1517	8		
1245	16	1518	13		
1245 $\frac{1}{2}$	30	1520	20		
1300	6	1521	14		
1302	6	1522	16		
1305	4	1523	13		
1310	6	1524	11		
1310 $\frac{1}{2}$	9	1525	5		
1313	6	1526	3		
1317	6	1527	11		
1325	8	1528	9		
1335	20	1529	19		
1336	25	1529 $\frac{1}{2}$	9		
1337	30	1530	2		
1337 $\frac{1}{2}$	17	1532	11		
1354	3	1532 $\frac{1}{2}$	1		
1355	3	1533 $\frac{1}{2}$	5		
1356	noll	1535	5		

Kommentarer:

se sid. 89-90.

1987-08-07

(86)

Fortsatta observationer på Vornsvälar från mitt arbetsrum på Ekologihuset.

<u>Tid</u>	<u>antal</u>	<u>Tid</u>	<u>antal</u>
1115	7	1400	3
1125	6	1402	3
1140	7	1404	3
1153	6	1415	<u>noll</u>
1154	2	1418	1
1155	<u>noll</u>	1419	3
1156	5	1421	5
1157	7	1434	4
1159	9	1435	5
1200	4	1438	6
1210	6	1455	3
1216	<u>noll</u>	1515	4
1216 $\frac{1}{2}$	6	1535	5
1225	6	1537	6
1230	2	1540	4
1250	4	1550	5
1312	9	1600	3
1320	3		
1329	2		
1330	3		
1331	4		
1350	<u>noll</u>		
1351	1		
1352	3		

Kommentarer: se sid. 89-90.

1987-08-09

Se sid. 89.

1987-08-10, måndag.

(87)

Obsar på Tornsvator fortsatte från Ekologihuset

Tid antal

1100 15
1105 24
1107 29
1109 27
1110 28
1111 > 44

1112 15
1113 36
1114 35
1115 21
1115¹/₂ 35
1116 60

1120 24
1121 36
1122 9
1123 19
1123¹/₂ 20
1124 49

1124¹/₂ 24
1126 8
1127 25
1128 14
1130 5
1130¹/₂ 18

1140 8
1141 8
1142 12
1144 21
1145 21
1146 17

Tid antal

1200 13
1203 3
1203¹/₂ 9
1225 14
1226 9
1227 4

1242 6
1244 1
1245 noll
1246 6
1246¹/₂ 10
1247 6

1248 8
1308 7
1309 8
1327 16
1328 10
1329 14

1330 17
1330¹/₂ 15
1331 3
1332 14
1333 20
1335 26

1336 16
1346 14

Kommentarer se sid. 90.

1987-08-11, Vieäap (88)

kl. 0855-0900: iungt sirrande av Tornvalar över Östra Torn, men inget ex kunde upptäckas. Väder etc. se annan sida.

kl. 0915-0920: iungt sirrande av Tornvalar över Centralstationen, Lund. Upptäcktes, flög högt, c 30-35 ex om varandra. Väder etc se på annan plats.

Senare på dagen observer på Tornvalar från mitt arbetsrum på Skolaparkhuset.

<u>Vid</u>	<u>antal</u>	<u>Tid</u>	<u>antal</u>
1230	> 21	1425	12
1235	c 30	1429	4
1236	> 30	1430	11
1239	55	1431	2
1240	c 40	1438	9
1248	c 45	1439	11
1317	19	1440	7
1319	22	1443	4
1326	17	1453	1
1327	11	1510	5
1328	20		
1329	> 30		
1344	7		
1345	11		
1347	8		
1410	<u>noll</u>		
1411	4		
1412	12		

Kommentarer se sid. 90.

Kommentarer och tillägg till dagarna 1987-08-06 t.o.m. -08-11.1987-08-06.

Vädret var lågtryckspräglat med växlande molnighet, en del blå himmel, svalt; svag vind. Redan före 1115 var det grått och skuggigt, och detta fortgick en stor del av dagen. Solen var framme från kl 1313 och senare c kl 1420-1450 eller längre, även en stund omkring kl 1518. Vinden ökade c kl 1450, den var omkring V, men ökningen var kanske bara tillfällig, och vädret var f.ö. ungefär oförändrat.

Tornsvalorna flög i stort sett "runt", d v s de rörde sig oriktat, individuellt, "om varandra". Två ex kunde följa eller förfölja varandra, men täta flockar på flera ex efter varandra sågs nästan aldrig; klockan 1149 kom dock 8 ex på detta sätt (av en totalsiffra på 12 sedda ex). Det är också möjligt att viss riktad rörelse förekom: jag såg flera gånger glesa exemplar komma österifrån, men detta gällde bara i ringa grad. Från motsatt håll sågs inga ex komma.

Kvällen var kylig, halvklar, med god sikt och höga moln. Då gjorde jag en del obsar från bostaden på Östra Torn; och då kom glesa tornsvalor mot väster. Men bara ringa antal ex sedda.

Trots det ostadiga vädret föll idag intet regn i Lund.

1987-08-07.

Vädret hade stadigare prägel än igår. Västlig vind, uppehållsväder och växlande molnighet: så löd prognosen. Det blev en hel del sol, och drivande vita sommarmoln, fast svalt väder förstås. Från c kl 1250 blev det molnigare men fortfarande mindre ostadig väderlekstyp än igår. Från c 1330 sol omkring en halvtimme, kanske längre. Även från 1515 sol delvis, och grant väder, men från 1535 drar tätande slöjor upp västerifrån, och redan c 1550 täcker slöjorna nästan hela himlen. De ligger dock högt. Små cumulus-moln under slöjorna. Ej omedelbart regnhotande.

Tornsvalorna "rundflög" i stort sett. Ibland sågs exemplar följas åt två och två, men bara kortvarigt. En gång, kl 1153, följde 3 ex tätt efter varandra (av totalt 6 sedda).

Jag tyckte mig se - kanske redan den 5 aug. - att tornsvalorna i viss mån favoriserade ett område alldeles nära den byggnad i norr, som åtminstone förr var Psykiatrisk klinik. Även dök enstaka ex särskilt brant ditned och försvann. Kanske några få par häckade här? OBS att de av mig sedda fåglarna till största delen flög mycket närmare, även om de på tornsvalors vanliga vis far runt över stora områden. Att enstaka ex rätt ofta sågs på långt håll är ju givet, liksom att knappast alla sådana ex. kunde upptäckas vid en vanlig granskning/räkning.

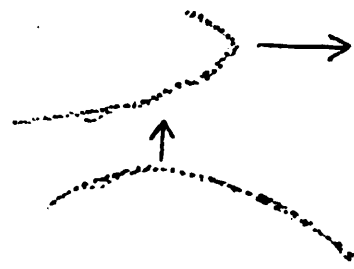
Klockan 1329 flög en hussvala bredvid de två tornsvalorna. Annars icke sedd, trots flitiga efterforskningar. - Överflygande fåglar f.ö. var ringduvor, råkor och kajor samt ibland några skrattmåsar, alla arter dock i ringa antal ex.

1987-08-09, söndag.

Inte mycket observationer. På kvällen kl 2025 (sommartid!) fann jag av en slump en mycket grann högflygande andflock, den bestod av c 120-123 ex och flög västerut, ej mot SV. Fåglarna flög i "bågformig" flock, snett underifrån och bakifrån såg den ut ungefär som övre skissen: Rakt underifrån torde den ha sett ut snarast som undre skissen, med pilen visande rörelseriktningen.

Jag är övertygad om att fåglarna var ejdrar, de verkade alldeles för stora för sjöorre,

även kroppsformen talade för ejder. - Vädret då stilla, rätt vackert, god men ej kristallklar sikt. - Tidigare på e.m., c kl 17-18, var det delvis fint solsken, svagt brännande sol, då flög tornsvalor glest och my. långt över trädgårdar och hus i Östra Torn, säkert på jakt efter små insekter (blådlöss??), eller kanske myror, men jag kunde inte se insekterna.

1987-08-10, måndag.

Väder: milt, stilla, skuggigt, mest molntäckt. Långt bort i norr syntes cumulusmoln. - Tornsvalorna mest rundflygande. Ibland, t ex kl 1107, var de uppdelade i flera flockar, men vissa ex var glest fördelade. Kl 1109 sågs 3 ex i "förföljelseflygning"; f ö flög de delvis lågt och tätt, delvis lågt och glest. Kl 1111 när antalet var högt, sågs ånyo 3 ex i "förföljelseflygning", för övrigt flög fåglarna i flera koncentrationer, vissa ex dock glest. - Kl 1116, när antalet var särskilt stort, sågs c 30 ex mycket högt uppe och långt ~~obs~~ observerade ex borta; de flög glest. Naturligtvis mycket lätt att förbise sådana ex. De övriga c 30 ex flög "som vanligt", på måttligt eller nära håll. Kl 1120 såg jag bara 1 eller 2 mycket högflygande ex. - Kl 1144, då summa 21 ex sågs samtidigt, kom 12 av dem glest och snabbt från öster. Det är möjligt men alls inte säkert att en del ex var på förbiflyttning, men majoriteten bestod avgjort av m l m rundflygande ex.

Kl 1308 och senare stod en blåsvart molnbank uppe i norr; f.ö. var vädret oförändrat, molnighet 80-90 procent, delvis svag sol. Senare, från c 1330, kvarstod de mörka ~~molnen~~ molnen i N-O; ingen blå himmel, men vädret tedde sig dock "fint".

Allmänna anmärkningar:

1. Dagen troligen mycket bra för flygande ~~insekter~~ insekter, såsom myror och bladlöss.
2. En del tornsvalor, ofta rätt många ex, flyger med förkärlek lågt nära "Psykets" östra gavel och bakom den byggnaden så att de försvinner för att bli synliga igen efter få sekunder.
3. Hela dagen rikligt med mörka moln, men intet regn. Rätt fint väder.

- - - -

Ungefär kl 1600-1730 flög tornsvalor lågt över vår bostad på Tenorgränden, antal dock ej stort. Även skrattnäsar, varav en hög procent ungfåglar, sågs där, i regel ej många men en gång c 40 ex synliga samtidigt. De, och säkert även tornsvalorna, tog flygande småinsekter.

- Klockan 20 precis blev det ösregn; ovisst hur länge det varade.

1987-08-11.

Väder: grå, låga skyar, delvis blå himmel, men regnhotande. Kl 0923-
på morgonen: -0928 störtregn, detta just när jag var på väg till Malmö med tåg. Svag vind. Fick ~~sedan~~ sedan veta, att det regnat mycket häftigt i Lund (jfr morgondagen!). - Tornsvalorna vid Ekologihuset mest rundflygande. Kl 1230 sågs minst 21 ex komma från S-SO, kl 1239 sågs 45 ex komma snabbt från N, etc., men sådana ex övergick ofta (kanske alltid) till rundflygningar. Ingen tydlig passage av sträckare. Ibland sågs upp till c 10 ex i "förföljelseflygningar", oftare bara 2-8 ex så.

Rundflygande flockar på upp till 30-40 ex kunde plötsligt "splittras" varvid exemplaren for iväg i olika riktningar, ibland nästan radiärt.

Från c 1315 blev det mera blå himmel, och kl 1345 bröt solen fram; den var sedan framme, med avbrott, så länge obsarna från Ekologihuset varade.

Klockan 1430, när 11 tornsvalor flög runt, kom en tornfalk rakt förbi dem eller snarast inne bland dem, den flög västerut men blev inte mobbad.

På eftermiddagen sågs två ⁺ lövsångare i trädgården på Tenorgränd.

1987-08-12, onsdag.

På morgonen kl 0715, när jag hämtade tidningarna i brevlådan, hördes överflygande trädpiplärkor för första gången denna säsong. Det lätet lärde jag mig av Erik Rosenberg vid Kilsbergen den 19 augusti 1935 (se renskrift 1935, sid. 43). I trädgården sågs två lövsångare. Vädret strålande! Lena och jag hade länge talat om att besöka Österlen, särskilt Ingelstorps Klockaregård. Vi beslöt att starta idag, bäst att utnyttja det vackra vädret.

Start 0920, vanliga vägen österut. Det hade nu länge varit så dåligt väder att anblicken av det skånska landskapet i härlig sommar-sol tedde sig på något sätt främmande!

Vi färdades relativt snabbt, avsåg att komma fram till Österlen snarast. Öster om S Sandby flög en strandskata över vägen framför oss; numera ingen helt främmande syn i inlandet. ~~Det föll mig~~ Det föll mig in att vi, med ändring av vår nyssnämnda plan, skulle kunna passera Vombs ängar och därifrån fortsätta genom Vombs Fure - Ilstorp - Fyledalen. Vi beslöt göra så.

Vid Kvinnevad sågs en lågt men fritt kretsande duvhök över tall-skogen, den satte sedan fart västerut. Rätt sällan man ser den från bil. Efter Silvåkra by for vi ut på ängarna. Här väntade högeligen märkliga saker. Ängsmarken, som blivit skördad en gång, bar ganska kort gräs, saftigt och grönt och tätt. Men marken var delvis över-svämmad, säkerligen efter hårt regn igår (se anteckningar). Det stod vatten över rätt stora ytor, dock till stor del så att gräset stack upp över ~~vattenytan~~ vattenytan. Här, söder om vägen men alldeles nära denna, gick en rikedom på vadare: brushanar i flockar, och uppblandade med dem grönbenor och flera andra ännu mer spännande arter. Gräset var inte högt nog att dölja brushanarna. Dessutom gick här litet mås. På avstånd lyfte massor av vipor och starar; och på vatten ~~litet~~ litet längre bort låg grågäss, medan flerfaldigt större antal grågäss gick och betade i gräset. Vadarna närmast gick kvar fast vi stannade all-deles intill. Totalt sågs här:

grågås: två snabbräkningar gav 290 resp. 315 ex

skrattmås: c 20 ex, ad och juv

fiskmås: 1 juv

stare: 500 är minimisiffra, troligen betydligt mer, men de var för-delade på flera flockar. Delvis m l m sällskapande med viporna

vipa: stora flockar lyfte på avstånd, ett slag var c 500 ex i luften samtidigt med starar etc. Viporna gick inte med de andra vadarna

brushane: flockar på 20, 35, etc, gick my. nära, flyttade sig ett par ggr men kom tillbaka. Totala antalet ex svårt att ange, bland annat eftersom de enskilda individerna inte alltid var lätta att se i gräset. När de reste sig högt, som brushanar brukar göra, var de däremot lättsynliga. Totala antalet kanske 75-100 ex. Båda könen blandade!

grönbena: gick bland brushanarna, enstaka eller på ett ställe 5-6-7 intill varandra. Totalt säkert 15 ex

gluttsnäppa: 1 ex kom, fällde 15 meter bort i så djupt vatten att den ett par ggr måste simma någon halvmeter!

spovsnäppa: till min häpnad fann jag ett ex ad i djupt roströd dräkt, hade dock börjat rugga på kroppssidorna till blekare dräkt.

kärrensäppa: dels 2 ad intill varandra, dels en flygande flock på 7 ex. De två gamla stod först och sov fritt synliga i kanten av en vattensamling. När de rörde sig var de ~~först~~ förstas lätta att förbise, de doldes ofta helt av gräset.

Vidare sågs, ej i vattendränkta mark men alldeles i närheten, delvis också på staketstolpar ~~och~~ och på vägen:

kråka, därav många ruggande

råka, " " "

kaja några få ex

} summa över 100 ex

FORTS

1987-08-12 forts.

92

På mycket låg höjd över ängarna kom vidare
ormvråk 1 ex

brun kärrhök 1 ex, nästan säkert en juv, och på avstånd i söder sågs
tornfalk, 2 ex ryttlande nära varandra.

Några gulärlor lyfte från vägkanten, sågs även sitta på stängsel
ute på ängen.

Det var en absolut ~~enastående~~ enastående syn; jag har inte
sett Vombs ängar på detta sättet någonsin förr. I gamla dagar var
ju ängarna en förnämlig lokal speciellt för vadare under häcknings-
tiden och för sädgäss och annat under höst och vinter. Men att se
en sådan rikedom dels av vadare, dels av grågäss i augusti månad, det
har jag aldrig upplevt förut. OBS hur vadarna - utom viporna -
var koncentrerade till de översvämmade ängsbitarna. Och OBS att dessa
marker säkerligen inte varit översvämmade mer än ett dygn. Fåglar på
flyttning finner snabbt sådana biotoper som passar dem.

Det var inte riktigt slut med upplevelserna än. Ett ringa antal
ungvipor kom och fällde nära brushanarna. Ett slag var säkert 1000
fåglar i luften samtidigt, vipor och starar. Sädesärila sågs och hör-
des, en bergsäker brun kärrhök juv sågs (kan ha varit samma ex som
ovan). Några få gräsänder lyfte, och 5-6 bläsänder passerade, bland
dem en fin hanne ad. Två småänder följde också med, rimligen krickor,
men det gick för fort, jag hann inte bestämma dem. Två fasantuppar
jagade varandra på vägen!!

Och på rätt långt håll utanför Vombs Nygård körde en lantbrukare
och sprutade gift med ett jättestort aggregat. Han for på ett potatis-
fält, sprutade troligen mot bladmögel. Kulturens välsignelser är
aldrig långt borta.

Vi kom att stanna på ängarna 0945-1025. Passerade sedan Bysjön,
häröver hängde två fiskgjusar.

Vid Södergård och därutanför mycket mer kråkfågel, säkert 250-300
ex utöver de nämnda.

Vi fortsatte via Vombs by - Norra Vombvägen genom Furet - Björka
by - korsade väg 12 kl 1036. Över vägen sågs ett par ggr stora slän-
dor av släktet Aeshna, åtminstone delvis hade de bruna vingar (arten
grandis?). - Det kunde ju tänkas att regnet fått Klingavälsån att
svämma över. Vi for därför ner till bron över ån, alltså bron på
vägen mot Kumlatofta - Everlöv. Stod här 1041-1047, gjorde grundlig
rundspaning. Men ån ~~hade~~ ej svämmat över bräddarna, här sågs inte
en enda vadare, inte heller någon and eller gås. Däremot ängspioplärka,
flera ladusvalor, 1 ormvråk juv nära samt 2 tornfalkar också rätt
nära. På avstånd mot Ilstorp en lågt kretsande glada. Rik örtvegeta-
tion längs ån, Eupatorium, Epilobium hirsutum, kåltistel etc. Gräs-
fjärilar, art oklar. Från

Åter samma väg mot Ilstorp. ~~En~~ (död kanin på vägen lyfte gladan
och några kråkor. Kort därefter kom c 8 kråkor och 6 råkor över vägen
framför oss, delvis nästan över bilen. Bland kråkorna en extremt vit-
brokig! Alla fällde osynliga på sandigt fält, men vi fick se dem
fritt efter listig manöver med bilen. Den vitbrokiga satt gynnsamt:
vingarna på den sittande fågeln tedde sig vita eller gråvita, rygg
och huvud (ungefär) normalfärgade, undersida oklar. Lyfte; då sågs
att både arm- och handpennor var vita eller huvudsakligen vita, och
stjärten var mörk men alla eller de flesta stjärtspennor hade vita
(eller ljusgrå) fläckar vid spetsen, kanske ej ytterst utan s.k.
"subterminalt". Exemplaret var också mycket tydligt mindre än ~~den~~
de andra, detta såg jag dels vid första anblicken, dels på den sittan-
de fågeln, dels när den åter flög upp. Lena sade spontant att den
ringa storleken genast kunde ses. Även vingrörelserna var på något
sätt ~~otypiska~~ otypiska, kanske en följd av den ringa ~~storleken~~ storleken.
Jag har sett flera vitbrokiga kråkor på sista 10-15 åren men aldrig
någon så starkt vit-tecknad, och jag måste tillstå att fågeln vid
första, sekund-långa anblicken ~~perinrade~~ om en skata, något som jag
aldrig tidigare haft en tanke på.

FORTS

→, när den kom mot mig på låg höjd,

1987-08-12 forts.

Vid Ilstorps by ännu en tornfalk, sittande, det var den femte idag. En skogsduva och en ringduva flög förbi i sällskap. Vi far österut. Spjälla-korset: 4 tornsvalor. Forts. på väg 13 mot Ystad. Stannar inte vid utsiktsplatsen vid Snogeholmssjön, men jag ser ett stort rikblommande fålt av sjögull (Limnanthemum nymphaeoides, numera Nymphoides peltata) i sjön vid udden utanför rastplatsen. Vi svänger till vänster vid Vasen, mot Eriksdal. Ganska mycket Pieris flyger, det ser ut som P. napi, men inte klart. Kort före Eriksdals lilla by ses en rätt tät svärm av hussvalor, ladusvalor och tornsvalor över ett fålt, totalantal mycket approx. 80-100 ex varav drygt hälften tornsvala.

Passerar Eriksdal 1106. 1 ormvråk. Utefter vägen mot Röddinge, öster om Fyleverken, har det blivit ett rätt stort kalhygge, både lövträd och gran har vuxit här. Vi fortsätter via Röddinge by - väg 12 - ner mot Fylan. Vid sista gården före ankomsten till dalen svärmar 40-50 hussvalor. Fiskmåsar glest över fålten.

Fyledalen vid Fylan: här stannar vi till kl 1150. Härligaste sommarväder, cumulusmoln. Utbyte:

- a) 2 ormvråkar av klar "börringe-typ" flyger nära varandra, skriker. Huvud och undersida vita, vingframkanter likaså, översida relativt fint vitfläckig, ser "vitpudrad" ut på litet håll. Tydliga ung-fåglar.
- b) där i närheten en tredje ljus vråk, men ej lika ljus, har små ruggningsluckor i vingarna. Förälder till de föregående? Sannolikt sågs här även en fjärde ormvråk, tämligen ljus.
- c) mycket hussvalor högt uppe
- d) en lågt kretsande stork upptäcktes i motljus. Kom sakta närmare, steg något, kom i gott ljus: svart stork. Kretsade rätt länge, steg alltmer, blev ofredad av en normalfärgad ormvråk. Släpptes ~~ur~~ ur synfältet sedan storken nått stor höjd, nära solen. Många minuter senare, när jag granskade himlen, fann jag storken på oerhörd höjd, sakta kretsande, men den gav sig just iväg i rak glidflykt mot söder och försvann.
- e) ännu en normalfärgad ormvråk
- f) fina ex av den silverstreckade pärlemorfjärilen, en art som vi sett här tidigare år och hoppades få se på nytt idag
- g) en gräsfjäril, enligt Lena skogsgräsfjäril
- h) en glada kretsade ett slag nära storken och vråken men "ingrep" inte
- i) fasantupp hördes. Men inga andra fågelläten utöver vråkarna; ingen fågelsång.
- k) glesa måsar, mest skrattnås, även fiskmås, flög över mot norr, det blev många tiotal tillhoppa.

Vi flyttade oss ner till utsiktspunkten mitt emot Benestad backar. Stod här 1200-1215. Sluttningen ovanför vägen bär tät, nu rätt hög granskog, men närmast vägen rik örtvegetation, bl a Origanum och oväntat nog flera långa revor av Lysimachia nummularia. Rapsbaggar (Meligethes, men art ej kritiskt bestämd) satt i massor på diskblommorna av Matricaria, Chrysanthemum och blomkorgarna av Cirsium lanceolatum, ofta 10-20 ex så ~~mycket~~ tätt att de berörde varandra. Pieris napi flera ex. Näselfjäril sedd (men ännu ingen Vanessa io sedd av oss sedan försommaren). Ormvråk sedd, säkerligen en som ej setts förut. Måsar fortsatte att komma norrut, en och en, glest, oftast högt. - Mycket alm har dött i dungen på andra ~~sidan~~ sidan dalen,

X)

FORTS

1987-08-12 Forts.

94
nordväst om Benestads kyrka. I övre (=nordvästligaste) delen av dungen är samtliga träd döda.

Fortsatte via Lyckås - korsade väg 14 - passerade söder om Örups almskog, som nu står som en samling skelett - förbi Övraby - mot Tosterup, såg en glada 1 km före och en annan glada kort efter Tosterup - Glemminge - Ingelstorp, ankomst 1237. Flygande måsflockar sedda, eljes intet märkligt.

Klockaregården: kaffe med äppeltårter med enormt god och troligen högeligen kaloririk vaniljgrädde till, beskådade därefter blomstren i kryddgården och gick länge i hemslöjdsavdelningen, köpte en del. Kom i samspråk med ägaren, herr Lewén, som gav en intressant redogörelse för sitt levnadslopp och huruledes han, delvis tack vare en från Helsingborg härstammande barnsköterska, kommit till Skåne och tillsammans med sin familj blivit häftigt förälskad i Österlen.

Kl 1420 start mot Kåseberga. Massor av folk och bilar vid hamnen. På den branta grässluttningen ovanför hamnen satt c 300-350 gråtrutar, och i vattnet etc därtill låg c 200 därtill. Mycket kraftig majoritet av juv. Av 39 ex på en stenkant var summa 4 ad och högst 4-5 var ett- eller möjligen i något fall två-åringar. Vid ett tillfälle kom en man ut ur ett fiskrökeri med en spann avfall, slängde det i vattnet - och med ivriga rop lyfte alla trutarna från gräset och kastade sig över maten, naturligtvis tillsammans med övriga trutar. Snart lugn igen. Trutarna var särdeles orädda. Jag såg trots letande bara en enda havstrut, en ad, och några få skrattmåsar. På en liten kollapsad vågbrytare låg en ejder och två svärter och sov, reagerade inte för folk eller trutar eller oväsen.

Vi fortsatte 1450 med kurs mot Sandhammaren, dit 1505, bara kort besök, mycket folk. Nu skugga av höga moln, småglyttar i vattnet men knappt en enda vuxen person badade. Av fågel intet utom några måsar.

Forts. mot Skillinge men stannade vid "Sigges hemslöjd". Lena köpte en del, jag gick utanför i solen och såg på insekter och blommande örter incl. några vackra gräs, vars namn jag inte kan. Tog ett par humlor som föreföll mig ha en främmande teckning. (bl.a.)

Över trakten, mest öppen mark och tallskog, svärmade även här hussvalor, minst c 25-30 ex, de flesta högt som hussvalor gärna gör. Även en del ladusvalor. OBS ytterst få sädesärlor idag, se kommentar senare. En högst sannolik svartkråka kom precis rakt över, den var absolut helsvart, och jag tyckte att både läte och vingrörelser stämde med kråka och inte med råka, men jag hann aldrig se den ordentligt framifrån och vågar inte anföra obsen som säker.

Skillinge, stranden söder om samhället. Mycket fågel: gråtrut massor, flera hundra. Av 100 expå stenar på fint håll var nittionio ex ad!!! Jämför Kåseberga.

skrattmåsar få

havstrut: minst 15-20 ad sedda, ingen juv sedd

fisk/silvertärna 2 eller 3 flygande

kentsk tärna: några ad och juv sedda och hörda, delvis flygande nära, delvis sittande på stenar. En ad sågs komma med 3 eller 4 små fiskar (tobis??), en ungfågel satt på sten och tiggde, men den gamla flög förbi, vände, tycktes ha svårt att fälla där; det blev rörelse på flera ex, och snart blev en unge (eller rättare: ungfågel) matad, varvid även någon annan ungfågel kom dit, kort kalabalik.

gravand: en ensam juv vid stranden

knölsvan: på nära håll låg en flock på 9 ex, längre bort syntes c 2 + c 15 + c 20 trots att bara c 500 m strand kunde överskådas.

drillsnäppa flera ex på tången och stenarna

kråka flera ex, studerades noga, alla var grå. Från skogsdunge hördes starka skrän av kråkor, men vi gick inte dit.

Mycket rikt fågelliv här, sädesärla sedd. Stilla. God sikt.

FORTS

1987-08-12 forts.

95

Vi tog vägen Skillinge - Ö Hoby - Borrby - diverse små enskilda vägar via "Borrby Tuvor" - Hörup (intressant plats, egendomlig kyrkogård) - Örums by (bensinköp) - Hammenhög. Ankom dit 1650, kände oss mycket hungriga. Beställde skånsk äggakaka med fläsk och lingon på Gästis, mycket gott (men kanske inte fullt lika god äggakaka som före regimskiftet). Över samhället en tät och ivrigt skriande flock på c 30 tornsvalor, de for inte runt i snabb fart utan verkade vara "bromsade", som man stundom ser.

Kl 1755 start, for via Ö Ingelstad,--där några sädesärlor lyfte från vägbanan - Kverrestad (sädesärlor på samma sätt) - Lunnarp - Hedeberga - Spjutstorp - Skåne Tranås - Åsperöd - Vanstad - mot Tolånga.

Här, på vägen framför oss, lyfte 4 kråkfåglar, tre var grå kråkor, en var helsvart. Kvickt stopp. Och nu fick jag lön för mödan. Alla fyra satte sig på en telefontråd så att jag fick dem i profil: den helsvarta var en kanonsäker svartkråka,, möjligen hade den ett litet grått fält i nacken, eljest helt svart! Jag har länge varit intresserad av svartkråkans förekomst i Skåne. Jag tror (a) att den lätt blir förbisedd, (b) att många råkor felaktigt rapporteras som svartkråkor, (c) att den förekommer årligen i Skåne men i mycket ringa antal, och det är tveksamt om man kan anse förekomsten som regelbunden även om den är årlig. Svarta (eller svartbrokiga) ex kan klyva ut i ett "grått bestånd, men svartbrokiga ex ses förvånande sällan, och det är kanske snarare så att enstaka svarta "dragas med" på våren, när de flyttande kråkorna återkommer till Sverige. En annan fråga är dock i vad mån skånska kråkor numera flyttar; och det finns flera andra dunkla punkter.

Tolånga kl 1841. 1 ormvråk juv passerar nära, mot NO, my. lågt. På jordigt fält flock på 103 vipor, en skrattmåsar juv och 2 fiskmåsar ad. OBS: dessa vipor de enda som setts idag förutom flockarna på Vombs ängar.

OBS så få rovfåglar som setts på eftermiddagen. Men då har vi ju också i stort sett färdats genom områden som passar mycket sämre för rovfågel än exempelvis Vombs-Ilstorp-Fyledalen.

Forts. via Klamby - Brandstad - in på enskilda vägar genom Övedsskogarna - kom, som vi beräknat, upp på högsta punkten på Frualid. Klockan nu 1900. Härlig kväll, utmärkt sikt. Ringduva sedd och hörd, c 12 - 15 ladusvalor rundflygande, en fasantupp sedd. Massor av småinsekter flög, vilket syntes fint i motljuset. Trädpiplärka hörd. Måsar, enstaka eller i smärre förband på upp till 10-15 ex, kom över med kurs på Vombsjön, det syntes att de "konvergerade" ditåt. Blandat skratt- och fiskmåsar, troligen mest skratt.

Forts. ner mot Öveds kyrka kl 1915. En brun kärrhök juv över fältet mycket lågt, ryttlade några sekunder, fällde, försvann. 1 törnskata satt i häcken vid vägen. Fasanhöna med kull precis nära, jag såg åtminstone 6 ungar stora som rapphöns.

Nära Svansjö i skogsbyn på avstånd stod 3 "vita" dovhjortar, men färgen var inte rent vit utan blekt grå eller blekt smutsgul. På längre håll även 1 + 1 rådjur, rödbruna och granna.

Vombsjön hade mycket högt vatten, i nordvästra hörnet så djupt att skäggdoppingar låg där. Mycket måsar ligger långt ute, säkert 100-200 sedda, kanske flera längre bort. Ensam gräsand sedd. Massor av flygande insekter när vi färdas längs sjöns V strand, mest små insekter förstås. - På pålar vid fiskegarn sitter 5 storskarvar varav bara 2 är helmörka, de övriga är m l m vitaktiga på undersidan, ter sig delvis ljusa även på långt håll. Ensam fiskmåsar vid stranden, f.ö. som vanligt synnerligen fågelfattigt vid västra stranden och i vattnet därutanför. En sävsparv lyfter nära, flyger över buskarna. Vombs by: några sädesärlor. Ett par harar sedda.

Vombs ängar korsades nu på hemvägen. Gräsmarkerna norr om vägen ej översvämmade. Men morgonens översvämningsar söder om vägen var kvar, liksom mycket av det rika fågellivet: 50-100 brushanar, sannolikt

FORTS

1987-08-12 forts.

96

c 20 grönbenor. Till min stora förvåning återfann jag också den gamla spovsnäppan, det var ~~en~~ alldeles säkert samma ex, jag kände igen mönstret på högra kroppssidan. Vidare nu 4 kärrsnäppor ad i bästa ljus, stod fritt, hade mycket kraftigt svart undertill och hade långa (för en kärrsnäppa långa!), mjukt böjda näbbar: säkerligen nominatformen! Av vipor bara några få sedda nu; stare någon flygande medelstor flock, skrattnäppor i måttligt antal, mest juv. Ingen grågås var kvar på morgonens betesplats, men kackel av grågäss hördes svagt, och Lena fann en flock på 8 betande ett stycke norr om vägen. Troligen hördes andra längre upp i norr, osynliga bakom högt gräs etc. Gulärlor några få sedda även nu.

Kl 2005 fortsatte vi härifrån i svårt motljus. Stannade i Silvåkra allé, dels för granskning av Silvåkrakärret, dels för att tvätta av vindrutan, som blivit nästan ogenomskinlig; tydligen har mängder av mycket små insekter, antagligen bladlöss, krossats mot rutan. Kärret gav intet utbyte. Inte heller sågs något över Krankesjön. Vi fortsatte kl 2020 mot Lund, delvis i ytterst besvärande motljus. Ingen fågel sedd förrän i S Sandby, där en tät och sirrande flock på c 40 tornsvalor flög runt, rätt högt. Kort stopp vid kiosken, därefter avverkade vi sista sträckan till Lund, ankomst c 2045. Precis ~~en~~ när vi stannade, hördes tornsvalor mycket intensivt. Intet sågs rakt upp, men västerut, ungefär över motorvägen, upptäckte jag en flock på allra minst 130 ex; 50 eller 60 av dem höll ihop mycket tätt men rörde sig rätt långsamt framåt, liksom om de vore "bromsade"; därbakom ett vimmel av minst 75 ex, vilt ~~farande~~ farande om varandra ehuru rätt glest. Flög rätt högt.

Oerhört kul exkursion.

Kommentarer och tillägg:

Förvisso en dag värd att minnas. Några iakttagelser gjordes utan att bli antecknade:

1. Brushaneflockarna innehöll både hannar och honor; dock fick jag den uppfattningen att hannarna övervägde. Intet enda exemplar visade rester av kragen, något som ju ej heller var att vänta. Alla i detalj studerade ex, och det var många, hade alldeles jämn färg på framhalsen och bröstet, ofta snarast grå, somliga ex mera i grågult. Fjäderkanterna på ovansidan hos somliga ex bleka, ungefär gulbruna, hos andra ex betydligt mera mot rödbrunt.
2. En negativ faktor fäste jag mig vid: antalet sedda sädesärlor var mycket lågt: nästan inga ex sågs utöver vad som antecknats. Annars brukar man ju ofta vid denna tid på året se rikligt med sädesärlor på vägarna. En del unga och oerfarna ex förolyckas förstås. Men i dag sågs bara få ex. Dålig föryngring i det dåliga vädret? Eller alltför hög dödlighet, år efter år, på grund av trafiken? OBS att just denna art med förkärlek vistas på vägarna. Den är snabb och varsk, men det hjälper inte mot mycket snabb och tät trafik.
3. Antalet idag sedda småfåglar mycket ringa, som det oftast blir när man ägnar uppmärksamheten mest åt större arter. (Men sädesärlan borde vara ett undantag, på grund av sin vistelseort).
4. Många gånger, särskilt på e.m. och kvällen i motljus, fäste jag ~~mig~~ mig vid den rikliga förekomsten av flygande smärre insekter: ~~insekter~~ diptera, skalbaggar, även m l m medelstora arter av flera grupper. Föga underligt att de flög så rikligt, när det nu äntligen blev en varm och fin dag, ett högtrycksläge.
5. På Revingefältet massor av betande boskap på flera ställen. Väl också en positiv faktor för insekter ~~av~~ av vissa grupper.
6. Följande dag fick jag veta av Paul Eric Jönsson, att tornsvalor flugit i stort antal vid Ekologihuset på kvällen 12 aug. Minst 150 ex, sade han, och högljudda hade de varit.
7. Protokollet från denna dag ovanligt utförligt. Men det kan kanske anses berättigat. Vem vet hur många sådana fina exkursioner som man får uppleva i framtiden. GRck 1987-08-15.

SLUT

1987-08-13, torsdag.

På morgonen, i härligt högttrycksväder, såg jag samtidigt minst 7 lövsångare i trädgården i höga örter och/eller i buskarna och småträden. De var mycket livliga, tre av dem fällde kortvarigt bara någon meter utanför fönstret. De tog bl.a. bladlöss på det granna beståndet av renfana (Tanacetum).

På vägen till Ekologihuset sågs bara fem tornsvalor, de flög vid Tunaparken och följde varandra tätt och lågt och var mycket högljudda. Därefter obsar från Ekologihuset sålunda:

<u>Tid</u>	<u>Antal</u>	
1025	100 - 105,	delvis tätt, delvis glest, snabbt
1033	c 70	" " " " "
1039	c 35	" " " " "
1050	12	några lågt, de flesta my. högt, glést
1105	11	mycket glest
1108	8	" "
1120	21	" " , delvis långt bort
1135	13	" " , 3-4 ex tätare
1142	c 30	kortvarigt svärmande om varandra
1200	c 30	de flesta i två grupper, c 10 ex och c 15 ex
1203	11	
1204	7	
1210	29	
1215	30	
1224	19	
1225	v 12	
1255	27	
1305	45	
1330	1	
1345	20	
1355	23	
1412	10	
1445	9	
1500	17	delvis långt borta
1517	26	delvis my. högt; de flesta flög mot V
1530	13	rätt glest
1545	16	

Vädret dessa timmar: utmärkt fint, mot slutet något ökande molnighet.

På hemväg vid Tunaparken c kl 1610 såg jag minst 40-45 tornsvalor rätt tätt samlade och snabbt rundflygande över Tunaparken och närmaste omgivningar.

Från c kl 1630 tilltagande molnighet, delvis slöjartade moln. "Regnbågsfläckar" till vänster och till höger om solen, som bara sågs matt eller ej alls. Molntäcket tätnade mer och mer men låg fortfarande högt. - Omkring kl 1645-1730 flög tornsvalor glest och lågt över kvarteren vid Tenorgränd, säkerligen var de på insektjakt. De försvann senast c kl 1800, troligen eftersom det då, rätt snabbt, blev betydligt kyligare, vilket rimligen gjort slut på (eller kraftigt reducerat) svärmningen av insekter.

"Regnbågsfläckarna" är ett halofenomen, men något utöver dessa fläckar sågs inte. (sådant)

1987-08-16, söndag,

(98)

För obsar före kl 1045 och efter kl 1510 se nästa sida. Här kommer Gornvale-obsarna från Skolaparkhuset:

Tid Antal

1045	25	} minst 10 koncen- trerade vid "Psyket's hörna"
1050	18	
1112	21	
1120	42	
1122	11	} Höga siffror: <u>ingen</u> konc. till Psyket. Låga: motsatsen
1125	31	
1135	13	
1145	25	
1150	52	merst glesst. ny små grupper
1159	27	15-18 konc. Psyket.

Tid Antal

1503	3	} Lågt
1504	2	
1505	1	
1506	1	
1507	6	
1508	8	
1509	11	
1510	15	

1200	> 38	glesst högre
1210	18	de flesta vid Psyket
1225	60	→ = 18 + 42 alla med full fart mot V-SV
1226	> 25	högst sannolikt återkom en del
1228	25	varav c 15 vid Psyket
1230	33	"- en del "- "- lågt, övriga högre
1232	30	"- "- "- "- "- "- "-
1233	34	
1310	15	
1345	18	

1355	7
1356	18
1357	16
1358	22
1359	13
1400	7
1404	4
1420	12
1429	12
1435	6

se nästa sida
många vid Psyket, övriga mycket långt bort

1439	5	med dessa en <u>ladusvala</u> my. snabbt rundflygande. glesst, mycket snabbt liksom nyss.
1440	10	
1442	13	
1450	10	
1455	14	mycket snabbt
1457	17	
1458	14	
1500	12	
1501	2	mycket högt
1502	<u>noll</u>	

FORTS.

forts →

Nästa sida är maskinskriven

1987-08-16 forts.

Högtrycksväder, vackert, men tämligen mycket moln även på morgonen. Gulärla hördes locka över huset på morgonen: första gången för denna säsong. - Kl 1020-1040 gick jag till Ekologihuset, såg 1 + 1 svartvita flugsnappare och hörde ytterligare något ex. Över Tunavägen vid ICA-butiken c 25 tornsvalor, sirrande, rundflygande, antalet ökade till c 35, alla flög runt och var rätt högljudda, men flocken glesnade snabbt igen. Kort därefter, vid Tunaparken, summa 5 + 5 + 3 tornsvalor lågt.

Obsarna från Ekologihuset: se föregående sida. OBS att man ideligen ser en tydlig koncentration vid hörnet på "Psyket", dock sällan eller aldrig mer än c 15 ex. Är totalsiffran högre, flyger resten glest och högre uppe, och närmare. Vissa moment kan naturligtvis koncentrationen vid "Psyket" vara försvunnen, kanske blandar sig de exemplaren då med andra, se t.ex. uppgifterna kl 1120-1135. - Rätt ofta ser man två ex följa, eller förfölja, varandra helt nära och snabbt, men de separerar fort igen. Täta, snabbflygande "förband" på c 8-10 ex eller fler sågs nästan inte alls idag.

Klockan 1420 fann jag på mycket stort avstånd en högkretsande rovfågel; den kom närmare och gled eller flög stadigt, men långsamt, ungefär mot SO. Det var en glada med röd stjärt och ovanligt tydligt ljust huvud.

OBS ladusvalan kl 1439; dess beteende var som om den "smittats" av tornsvalorna, den flög runt väldigt snabbt.

- - - -

Jag gick hem kl 1515-1545 i fint väder; då sågs och hördes minst 3-4 svartvita flugsnappare nära varandra i träd och buskar vid vägen, och glesa tornsvalor sågs hela vägen, rundflygande och/eller kanske i viss mån flygande ungefär västerut, om ock i många krokar.

Även hemma vid bostaden vid Tenorgränd såg jag tornsvalor överflygande c kl 1545-1630, glest och bara 20-50 meter högt. De tycktes röra sig västerut, ehuru ofta krokigt.

1987-09-14, måndag.

Vid järnvägsstationen i Lund, inne på bangården, en högst överraskande iakttagelse kl. 0855. Två normalfärgade kajor kom strax efter varandra och fällde på ett spår mindre än 10 meter från mig. Deras inbördes avstånd bara c en meter. Strax därefter blev jag varse en fågel, som gick ensam på motsatta perrongen, c 20 meter från mig. Det var en starkt vitfläckig kaja. Den tedde sig högeligen brokig; i första ögonblicket tog jag den för en spräcklig tamduva. Sådana fåglar, både spräckliga och andra, fanns nämligen i närheten på bangården, dock ej närmare än c 100 - 150 meter.

Kajans utseende: normal grundfärg. Men undersidan rikligt försedd med rätt stora, ungefär rundade, vita fläckar, inte likstora och inte symmetriskt placerade; deras diameter uppskattningsvis omkring en centimeter. Vingarna brokiga; långa handpennor och kanske även armpennor troligen helt normalfärgade, men en stor, avlång, vit fläck lyste lång väg; den satt på "skuldran" när fågeln sågs med hoplagda vingar. Det måste varit de övre vingtäckarna som till betydande del var vita. Ett par tre små vita fläckar också synliga i samma område. Ryggen troligen normalfärgad, och stjärtpennorna åtminstone i sin yttre del med säkerhet normalfärgade, men när fågeln lyfte och flög bortåt, såg jag ett väl avsatt vitt tvärband vid stjärtroten. Det var ungefär lika brett över hela stjärtens bredd. Troligen var övre stjärttäckarna vita. Det stack av mycket starkt.

Kajans beteende: den gick ensam på perrongen och plockade. Jag såg att vänster vingspets hängde ner mer än höger, men den lyfte och flög tillsynes lika lätt som normala kajor. Den försökte inte nalkas de två normala kajorna, som gick nere vid rälsen c 15-20 meter bort. Ett par tre personer gick på perrongen nära kajan, men den var mycket orädd. Ett lokaltåg kom in, och väl 100 personer steg av just vid den perrongen och måste passera kajan vid utgåendet. Då lyfte den, dock mycket sent, och flög bort, så att jag fick en god observation av den bakifrån. Sedan kom fler tåg och dolde sikten, och jag återsåg ej kajan. En mycket ovanlig partiell albinism. Färgen var, som sagt, så avvikande att det dröjde flera sekunder innan jag såg vilken art det var.

1987-09-15, tisdag.

Var på Ekologihuset ungefär kl 1000 - 1400. Hård vind omkring V, men god sikt och föga regn. Jag skådade ut genom fönstret bara ett par minuter inalles men såg då en tornsvala komma från öster, sakta och i många krokar mot vinden, höjd kanske 75 meter. Men ett tu tre störtade den sig ner och försvann just vid Psykiatriska kliniken hörna - och kom inte upp igen. Måne en fågel som ännu har en sen kull där eller en som i alla fall ännu är kvar vid sin häckplats? (Jämför obsar tidigare i aug. - sept.) Men naturligtvis kan det också ha varit en genomflyttare, som av någon anledning fällde just där. Det finns en del träd åt det hållet, men ~~men de döljer inte byggnadens övre delar, och om fågeln stiger bara någon meter över den eventuella häckplatsen så måste jag kunna se den.~~

storlom 1 ex prakt-dräkt.	stenfalk flera ex.	tornsvala 2 ex.
x skäggdopping 1 ex.	tornfalk några ex.	spillkråka 1 ex.
storskarv my. allmän	x fasan: tupp i Falsterbo.	ladusvala: åtskilliga
häger 6 ex sträckande + 1 ex Ljungen.	strandskata 1 ex.	småflockar passerade.
x gravand Måkläppen.	vipa stora flockar	ängsfiolärka ofta sedd och hörd.
gräsand några få ex.	Vellinge-Fotevik.	trädpiolärka hörd rätt många ggr.
bläsand: flera smärre sträckflockar.	x ljungpipare: c 10 sedda i vipflock.	sädesärta allmän.
x stjärtand: en flock.	rödbena: 2 ex.	gulärta: rätt många kvar.
x kricka sedd.	grönben: 1 ex.	x stenskvätta sedd.
x vigg sedd Måkläppen.	brushane: 1 ex.	mindre flugsnappare: 1 ex demonstrerades av ringmärkaren.
ejder fåtalig.	havstrut några ex.	skata sedd.
småskrak rätt få.	gråtrut rätt många.	kaja "
obestämda änder: några flockar på långt håll, mot V.	skrattmåå fåtalig.	kråka "
ormvråk: fåtalig.	x dvärgmåå 1 ungfågel	stare fåtalig.
bivvråk: ett par ex.	kentsk tärna: flock c 40 ex rastande.	bofink sträckte i måttligt antal.
sparvhök: mycket gott sträck.	ringduva mycket få.	obestämbara småfåglar.
	skogsduva: flera små sträckflockar.	
	tamduva sedd.	

Summa 46 bestämda arter, varav dock några (markerade med x) ej sågs av alla deltagare.

Några uppgifter om sträcket:

Andfågel: intet starkt sträck. Icke en enda passerande ejderflock, något som annars ofta är ett karakteristiskt drag. Men smärre flockar av bläsand passerade flera ggr, och ett par andra arter (se ovan) kom i ringa antal. Obestämbara andflockar, som flyger västerut på mycket långt håll, ses ofta från Nabben, men idag sågs bara ett fåtal sådana.

Rovfågel: sträcket av sparvhök var mycket livligt. Gunnar Roos hade räknat c 150 ex före kl. 0830, och sträcket fortsatte ju mycket längre. Stenfalk sedd i oväntat stort antal (men den är aldrig talrik!).

Vråkar: några få ex visade sig; de brukar inte komma i större antal tidigt på morgnarna. Efter en klar morgon blev det skugga av ett uppdragande högt molntäcke, därför ingen termik över Ljungen - och därför ~~ingen~~ inte heller mycket vråk.

Duvor: småflockar av skogsduva sträckte rätt ofta. Ringduvan, som utgör ett dominerande element i sträcket ungefär under tiden 20 sept.-slutet okt., hade ännu inte börjat sträcka; sågs i helt få ex.

Vadare: de flesta arter har redan lämnat landet. Fåtaliga ex kvar av några arter. Vipan dock kvar i stort antal som vanligt, men ej i Falsterbo eller på Ljungen utan i området Vellinge-Fotevik. Ljungpipare finns ofta på samma område i stort antal, gärna tillsammans med vipor, men idag bara få ex sedda.

Småfågel: av nattsträckande arter skall den mindre flugsnapparen framhållas: en stor raritet; nästan alla som fångats för ringmärkning hit-tills har varit ungfåglar, men dagens ex var en gammal hona.

Dagsträckande småfågel: på morgonen svagt sträck, mest ärlor och litet piolärkor. Senare började bofinkar komma på stor höjd, ofta svåra att räkna, men summan blev fyrsiffrig enligt besked av Gunnar Roos. Inte möjligt att bestämma varje individ kritiskt, därför korrekt att anföras att även obestämbara småfåglar passerat. OBS att antalet rastande gul- och sädesärlor var rätt högt; de skrämdes ofta upp av sparvhökar.

Kräkfåglar sågs i helt ringa antal; några arter (kråka, råka, kaja) blir allmänna på sträck senare på hösten, vanligen efter 10 oktober.

1987-09-28, måndag. OBS: insektnotisen sist härnadan!!

Utmärkt fint väder, svag vind, utmärkt sikt. På morgonen molnfritt; ännu kl 0930 likaså, dock syntes cumulus-liknande moln mycket långt neråt SV, men de höjde sig bara några grader över horisonten. - Jag stod i trädgården på Tenorgränden 8 och gjorde mycket noggranna observationer kl 0930-1100. Resultat:

- 0930 obsar börjar
0932 krets på 9 ormvråkar upp-
täckts i SV, my. högt; ett
ex upptäcktes av slump,
de andra nära detta, i
kikare.
0934 de 9 slutar kretsa, gli-
der mot SV
0937 jag letar hela tiden mot
himlen, hittar glest för-
band av minst 15 ladusva-
lor högt uppe, de rör sig
rätt sakta mot V. Kanske
någon hussvala däri.
0945 en obestämd mås mot V
1001 långt bort i Ö en duvflock
mot SV, c 200 ex, rätt
högt
1003 upptäckts 2 ormvråkar kret-
sande i Ö, ej högt
1005 en ormvråk lågt från Ö,
nästan säkert ej räknad
förut. Börjar kretsa, sti-
ger högt, c 400 m, glider
sedan rakt mot V
1017 flock 250 duvor jättehöjd
på gränsen till osynliga,
flock långsträckt, bakåt
gles. Kurs SV.
1012 1 trut juv mot öster
1026 tredje flock duvor, 190
ex, kurs SV, my. högt
1029 4 måsar varav 1 fiskmå
och 3 något osäkra gråtru-
tar, glest mot V, delvis
kretsande
1030 2 unga trutar kretsar på
kanonhöjd
1033 3 ormvråkar mot SV, mått-
lig höjd. 2 andra ormvrå-
kar mot SV, högt, och
ännu en dito, kanonhöjd.
Osäker sparvhök sedd där-
uppe,
1035 2 sparvhökar och en näs-
tan säker duvhök mot SV,
mycket högt
1037 1 obestämd vråk mot SV,
måttlig höjd, och 1 så
gott som säker ormvråk
mot V eller VSV, högt.
Nu my. lång paus.
1057 1 sparvhök kretsar rätt
högt, sträcker nog mot SV.
1100 obsar slut.

Väder: först molnfritt enligt ovan,
c 0945 ett par ytterst små och kort-
variga molntrasor, men de återkommer
snart i ökad omfattning, dock oavbrutet
solsken och my. fint väder. Omkr. 1030
tättnar det starkt i NV, stora mörka
molnmassor, ser hotande ut, men det
lättar igen. Södra himmelshalvan klar
eller m l m molnfri hela tiden. Mot
slutet minskar molnigheten avsevärt.

Småfågel 0930-1100: sträckte glest och
i my. små flockarmot SV-SSV. Men ända
från början kom även småfågel ensamma
eller i små glesa förband "på baksträck"
alltså med kurs ungefär mot NO. Enstaka
ex sågs flyga högt i båda riktningarna,
jfr även nedan om vilka arter som bara
hördes. Småfågel avtog Aktiviteten av-
undnan för undan senast från c kl 1000.
Småfågel nästan hela tiden i luften,
men antal ringa. Omöjligt att säga hur
stort antal som "sträckte definitivt".
Rörelserna mot SV och NO föreföll appro-
ximativt lika starka. Jag hörde och/el.
såg följande arter: (h=hörd, s=sedd):
sånglärka s h få ex; trädlärka s h 2 ex
mot NO-N lågt; ladusvala bara 1 ex s
förutom den ovannämnda flocken. Hus-
svala kanske hörd; ängspipl. ofta h,
enstaka s; trädpiplärka h; järnsparv
ofta h, särskilt första timmen;
taltrast 1 s, obest trastar (=taltrast
eller rödvinge) några s; gråsparv s h,
ett ex fällde men kanske ej sträckbe-
teende; bofink h fåtalig; bergfink h
många ggr; grönsiska h flera ggr och
en flock på c 10 kom snabbt och lågt
förbi mot SV-SSV; hämpling h.

I trädgården, alltså icke sträckande,
sågs en rödstjärt med begynnande han-
dräkt, tydligt vitt över ögat men intet
av det svarta på bröstet; vidare sågs
rödhake, koltrastar, talgoxe och blåmes,
och gärdsmyg hördes.

Omkr. kl. 1430, på återväg från Ekolo-
gihuset, strax hemma, såg jag en låg-
flygande insekt rätt nära med helt
främmande prägel och flygprofil. Den
förlorade höjd och landade på asfalten.
Det var en ryggssimmare. Aldrig sett den
flyga förut! Jag tog den, så klumpigt
att den stack mig, men det smärtade
bara föga och kortvarigt. Insamlades
för Entomologiska Museets räkning.

1987-09-29, tisdag.

På morgonen och förmiddagen utmärkt fint högtrycksväder. Jag hade endast begränsade möjligheter att observera eventuellt sträck. Kl 1140-1200 dock mycket noggranna obsar. Väderlek etc. föreföll optimala för dagflyttande rovfågel och duvor, men intet sådant sågs!

Därefter lika noggranna obsar kl 1300-1330; väder fortfarande utmärkt fint, med tämligen rikliga och mestadels stora cumuli, men solsken nästan hela tiden. Nu sågs:

- 1300 obsar startar
- 1302 1 fjällvråk upptäcks, kretsar på högst 150 m höjd rätt nära.
- 1303 i zenit, i utkanten på stort cumulusmoln, upptäcker jag en fin vråkkrets på jättestor höjd, säkerligen c 1000-1200 m. Befinnes innehålla 24 ormvråkar och 1 sparvhök
- 1304 alla kretsar fortfarande under molnets utkant; nu 29 vråkar.
- 1305 vråkarna slutar kretsas, börjar glida bort. De 3 första blir kortvarigt "dimmiga" eller rentav ett par ögonblick osynliga i molnet. Alla 29 glider mot SV, glest fördelade i långsträckt förband. Ett ex viker dock av och synes röra sig ungefär mot NV, tappas snart. En sparvhök kvar, men det var kanske det nyssnämnda exemplaret, sträcker säkert bort strax.
- 1313 duvflock nalkas, höjd högst 200 m, avstånd högst 400-500 m när de är närmast, rak kurs mot SV, antal ex c 103, varav flera skogsduvor
- 1324 jag spanar runt och uppåt hela tiden, finner nu i kikaren en tranflock långt bort i öster, c 43-46 ex, flyghöjd nog högst 300 m, kurs S eller kanske SSO. Solen lyser på de silvergrå mantlarna. Flocken växlar form, men det är ingen tydlig plog. En lång rad på c 15 ex släpar efter, hänger som ett bihang på huvudmassan. (i varje fall inte på sträckflykt.
- 1330 obsar upphör. Praktiskt taget inga andra fåglar sedda,
- 1350 jag har ärende till staden. Det har mulnat mycket starkt och hastigt, är grått och märkt, spridda regndroppar faller.
- 1355 } obsar noggranna, intet ses.
- 1405 }
- 1425 } likaså. Molnigt men ej regnhotande
- 1435 }
- 1450 } likaså; nästan helt molnigt, men svagt ljusnande
- 1500 }
- 1510 nya obsar startar. Allra mest molnigt av grått, "bulligt" täcke. Men smala klara stråk mest i söder och SV.
- 1514 en sparvhök ses kretsas rätt lågt i öster
- 1518 flock c 20 snöskator flyger mot NO. Ett par oroliga taltrastar.
- 1522 " 14 " " " NO.
- 1530 obsar slutar. Vädret nästan oförändrat, molntäcket visar svaga och små luckor här och där. Långt i söder ett m l m klart stråk.

Mycket småinsekter, mest bladlöss, flög kl 1300-1330, måhända även kl 1140-1200, fast jag då inte tänkte på saken.

Rätt mycket blommor (Chrysanthemum, ringblom, Tanacetum, Achillea m m) blommor fortfarande i trädgården, men jag såg bara en enda fjäril, en noctuid, art okänd, men det var inte gammaflyet.

1987-10-06, tisdag.

104

Mycket snabb tur med Lena till Krankesjön, Vombs ängar, Vombsjöns västra sida. Ut vanliga vägen via S Sandby - Revingehed - Kvinnevad - ner till fågeltornet/stugan vid Krankesjöns SO hörn. Sedan via Vombs ängar - Vombs by - Vombsjöns V sida - dess NV hörn - sedan via Harlösa förbi Kvinnevad - åter söderut via Silvåkra by - Silvåkra allé - Tvedöra - S Sandby - Lund. Tider och väder etc se efter tabellen. Kr = Krankesjön. VÄ = Vombs ängar. VSV = Vombsjöns västra sida;

VSNV = sjöns NV hörn (Hjälmarödshörnet)

art	Kr	VÄ	VSV	VSNV	kommentarer + tillägg
skäggdopping	4	-	2	-	my. glest, enstaka
storskarv	2	-	8	-	se kommentarer nästa sida
knölsvan	11	-	-	-	Kr: 7 ad + 2 ad 2 juv
obest. svan	2	-	-	-	Kr: 2 skymtade i vass
sädgås	ja	-	-	-	se kommentarer
bläsgås	c 100	-	-	-	" "
grågås	c 65	-	-	-	" "
obest. gäss	ja	ja	-	-	" "
bläsand	c 100	-	-	-	" "
gräsand	c 50	-	-	350	" "
kricka	-	-	-	150	" "
stjärtand	1	-	-	-	" "
vigg	4	-	-	-	" "
brunand	20	-	-	-	" "
obest. änder	< 50	-	-	några	" "
ormvråk	3	-	-	-	" "
fjällvråk	1	-	-	-	1 ryttlande över Ivans backe, 1 över Silvåkra-skogen mot S på hemvägen
sothöns	350	-	-	-	se kommentarer
vipa	-	-	-	-	flock utvägen, se komm.
skrattnås	c 4	-	1	c 10	se kommentarer
fiskmås	-	-	1 ad	c 15	" "
gråtrut	-	-	c 3	c 15	" "
obest. måsar	-	-	-	c 25	" "
ringduva	-	-	-	-	fåtal på fälten nära S Sandby - Skatteberga
gröngöling	hörd	-	-	-	
sånglärka	-	hörd	-	-	
ladusvala	>100	-	-	1	sedd hemvägen, se komm.
sädesärta	-	-	c 5	-	på landsvägen vid sjön
rödhake	hörd	-	-	-	hörd Silvåkraskogen
blåmes	sedd	-	-	-	
skata	-	-	-	-	sedd Vikens gård etc
kaja	ja	-	-	ja	se kommentarer
råka	ja	-	-	-	" "
kråka	ja	15-20	-	ja	" "
nötskrika	1	-	-	-	flög mot NO förbi tornet
stare	-	-	-	-	se kommentarer
grönsiska	ja	-	-	-	" "
bofink	ja	-	-	-	" "
bergfink	ja	-	-	-	" "
summa bestämda arter: 35 (men vipa ej i det undersökta området)	26	2	6	8	

bestämda arter

Fort.

Kommentarer och tillägg. (Alla artnamn ej med säkerhet upprepade).
storskarv: i Kr. 2 ex på låg död buske ute i vattnet; ena ex här hade utpräglat vitt buk. I Vombsjön alla 8 sittande på pålar som höll uppe ett fisknät

knölsvan: i Kr. dels 5 ad + 1 ad nära varandra, dels 1 ad med 2 vuxna årsungar. Senare sågs dessa ungar/ungfåglar med 2 ad, och ytterl. en ad sågs. En stund låg 6 ad nära varandra; 4 av dem lyfte, ⁶fällde efter någon km; de 2 andra lyfte också, fällde igen.

gäss: intressant läge. I Kr. låg vid min ankomst dels minst 50 grågäss, dels ett par tiotal gäss som var svårbestämbara, troligen sädgäss. Några få grågäss kom från NO, fällde, och plötsligt hördes bläsgäss, de kom österifrån och fällde i sjön några hundra m utanför grågässen. Det var c 80, men ytterligare en del kom. Oroliga; en gång lyfte c 75 ex i flock och kom precis emot mig i solskenet. Jag såg att alla eller nästan alla hade välutbildade bläsar, och kören av läten var mäktig. En sädgås, trasig i båda vingarna följde med i utkanten på denna flock. Ytterligare sädgåsflockar, bergsäkra men inte stora, kom till sjön. Siffrorna är nog i underkant för alla bestämda gäss.

simänder: i Kr, på närmsta klarvatten, låg bland sothönsens huvudstyrka c 70 ~~bläsänder~~ bläsänder, de lyfte efter en stund och fällde c 700 - 100 m mot N eller NNV. Därute sågs ett par tre smärre bläsandflockar. I den lyftande flocken sågs nog högst 12-14 hannar ad. Gräsand i Kr. låg glest, jag såg ej mer än 50, men det fanns skäl att tro att antalet var betydligt större. En stjärtand sågs. - I Vombsjöns NV hörn var det ~~mycket~~ faktiskt tätt med änder, i vattnet och stående på blottad strand utanför vassbältet. Det var ungefär 350 gräsänder och 150 krickor. Alla ex kunde ej studeras kritiskt, men de flesta. Se även under dykänder.

Dykänder: i Kr. på närmsta klarvatten flock 4 viggas varav 2 hannar; och brunänder fanns längre ute i ~~glesa~~ m 1 m glesa flockar ihop med sothöns och litet bläsand och litet gräsand. Jag letade noga efter änder eller andra vattenfåglar långt ute men fann nästan ingenting. Utanför sydsidans vass var det bevisligen tomt. Sikten till västra ändan av sjön var inte god, men där var så gott som säkert tomt på fågel.

Ormvråk: nära Kvinnevad kretsade ~~2~~ 2 ex i sällskap mycket lågt över en talldunge, och närmare Silvåkra ännu 1 ex. ~~Därute~~ Därute över ej sedd. Av rovfågel bara ormvråk och fjällvråk sedda.

sothöns: i Kr vid ankomsten en mycket välsamlad flock på närmsta klarvatten, drygt 250 ex. Bläsänder och knölsvanen med kull låg bland sotarna. Efter en stund lyfte bläsänderna, och sothönsen simmade dels norrut, dels västerut, så att den lilla yta där fåglarna tidigare varit koncentrerade, blev helt tom på fågel. Längre ute ytterl. sothönsflockar. 350 är minimum som totalsiffra.

vipa: ej sedd i Kr-Vomb-området. Men på utvägen, på harvat fält nära Hardeberga, stod en mycket gles vipflock, jag såg säkert 200 ex men fler kan ha funnits.

måsar: OBS fattigdomen på mås i Kr. Vombsjön bättre, särskilt dess NV hörn mest stående på blottad yta utanför vassen. Siffror ungefärliga, antalet av alla tre bestämda arterna kan ha varit större

ladusvala: över Kr. lågt och glest över vassarna, men jag fann en klar koncentration: över vassen som avgränsar "tarmen" svärmade minst 100 ex tätt och mycket lågt, särskilt över en ensam buske där. Det såg ut som om de fällde delvis i den busken. - Därtill på hemvägen: den där sedda fjällvråken som kom rätt lågt mot S över gläntan, förföljdes av c 6-8 ladusvalor!!

kråkfågel: några få kråkor i buskar i Kr, knappt mer än 4-5 sedda.

I mycket måttligt tal även på Vombs ängar. På stranden vid Vombsjöns NV hörn gott om kråka och kaja. - Över Silvåkra by c kl 0950 en livligt flygande flock på c 75-85 kråkfåglar, mest kaja och råka, kanske några kråkor. Och nära Harlösa en mycket stor flock kråkfågel: kaja, råka och kråka, summa c 300 ex, som vanligt mest kaja och råka (vilket inte behöver betyda att kråkan är fåtaligare om man räknar per ytenhet, men kråkorna sluter sig inte till sådana blandflockar lika lätt som kaja och råka).

finkar: vid Kr. hördes bofink och bergfink bara ett par ggr, grönsiska hörd betydligt oftare. Dessa arter kom i mycket ringa individantal förbi tornet, jag såg inalles kanske 40-50 ex på 25 minuter, och flygriktningen var föga utpräglad, men svagt sträck mot SV förekom nog.

Stare: (~~stare~~) i sistnämnda stora svartfågelflock medföljde också c 40 starar. Denna art sågs bara här, ej alls på ängarna etc.

Denna tur företogs i hast. Vi lämnade Lund 0845, kom till vanliga tornet 0915, jag var däruppe till 0940, sedan for vi via Silvåkra by till Vombs ängar, rundspaning där ett par ggr men nästan intet att se, bara kråka sedd, sånglärkor hörda, och ett par små obestämbara gås-flockar sedda flygande på avstånd. Fortsatte till Vombsjöns V strand, gjorde ett par korta uppehåll här och ett längre vid sjöns NV hörn, detta med gott utbyte, annars (som väntat) mycket magert i sjön.

Vassen i Krankesjön ~~hade~~ hade ej kommit upp ordentligt nedanför tornet. Stor yta här gulvit-gulgrå, dominerad av fjolårsstrån; endast ett några meter brett bälte närmast klarvattnet var grönt, kontrasterade mycket klart. Även vassen utefter sjöns sydsida var tydligen i dålig form, tedde sig som ett långt vitt eller gulvitt band i solskenet när man stod i tornet! - Vombsjöns vattenstånd var lägre än sist men fortfarande högt.

Vi lämnade Vombsjöns NV hörn kl 1015, köpte en ~~glass~~ ^{glass} i Harlösa, for ner via Silvåkra by - allén - genom skogen, här på skördat fält ~~finns~~ massor av ruttnande halm, idealisk att lägga på trädgårdsland och runt ~~finns~~ ömtåliga rötter av vinstockar (allt detta enligt Lena). Stannade därför och fyllde bilen med sådan halm, så att vi knappt fick plats själva, kom dock hem kl 1056. Snabb tur!

Väder: på morgonen sol, molnfritt, svagt till måttligt dis, så att sikten från tornet till motsatta änden av sjön var dålig, men sikt upp till 1000-1500 m god. Rätt behaglig temp., sydostlig vind, som friskade och vid Krankesjön var ordentligt frisk. Samtidigt rätnade det från SO, ganska snabbt men ändå på något sätt omärkligt. Klar sol ännu kl 1000, sedan svårt att säga om ~~det~~ ^{is} skulle ~~vädret~~ ^{vädret} anses mulet eller bara "slöjigt". Men det blev faktiskt mulet kl 1030 och mörknade snabbt (enligt prognosen ungefär). Dock, redan före 1045 lättade det och blev på nytt blå himmel nästan utan moln. Intet regn på ~~hela~~ ^(nattflyet) dagen.

På middagen i trädgården två ex av Plusia gamma (Phytometra gamma) eller någon mycket snarlik art, om sådan ~~finns~~ ^{finnes}. Jag har ej sett gammalflyet på många år, däremot var den åtminstone någon säsong i Falsterbo på 40-talet avgjort talrik och flög då i stort antal även på dagen.

OBS att fåglarna låg i hög grad på närmsta klarvatten, som var i lä idag. Och Vombsjöns NV hörn faktiskt också nästan utan vågor, eftersom hörnet avgränsas utåt av en bank av sand, som delvis ligger över vattenytan, delvis under ytan men helt grunt så att "hörnet" får stilla vatten. GRck 1987-10-06, snabbt nedskrivet efter fältanteckningar.

1987-10-10, lördag.

Falsterbo och inre SV Skåne. Se anteckningar efter artlistan.

	Falsterbo	Klosterviken av Böringe - sjön	Havgård och rast- platsen	Häckeberga etc.	Övrigt + kommen- tarer
skäggdopping		sedd			
storskarv	massor				
knölrvan	1	$\Sigma 8$		2 ad 4 juv	ja
sädgås	2 mot V	några få			
blårgås		2 ad			
grågås	sedd ?	800			ja
prutgås	2 mot V				
gravand	(sedd)				ja
blårand	några få	några ex			
grårand	—"—"	500		200	
kricka		1			
stjartsand		1			
brunand		(sedd)			ja
ejder	fåtalig				ja
smårök	sedd				
ormrök	4-5 på Lj	ofta	många		ja
fjällrök	12-15—"—"	ofta	flera ex	1	ja
oberf. vråk	≥ 10 Lj	någon	någon		ja
glada				1 Rockarp	
sparvhök	bra sträck	sedd	flera ex		
blåhök	c 3, (ej öst)				

1987-10-10 forts.

(108)

	Falsterbo	Klosterbiken av Bärtinge -sjön	Havgård och rast- platsen	Häckeberga etc.	Övrigt + kommen- tarer
duvhök			1 ?		ja
tornfalk	1	summa	tre till		
stenfalk	minst 5	sedd			ja
sothöns		(sedd)			ja
strandskata	2+10				
större strandp.	2				
skrämmår	sedd	sedd	sedd		ofta ja
fiskmår	sedd				ofta ja
gråtrut	> 1000				ofta ja
havstrut	flera ad				
silltrut	1 ad				ja
ringduva	> 10000	sedd	sedd	sedd	ja
skoopeduva	väl 500	sedd	sedd	sedd	
sånglärka	my. få		sedd + hört		
laduvåla	25	sedd		sedd	
ångpipelärka	fåtalig				
trädpipelärka	(sedd/hört)				ja
gulärta	(sedd)				ja
sädesärta	(sedd)				ja
gårdsmyg		1			ja
rödhake	hört				ja
kungsfågel	sedd				ja
varfågel	(sedd)				ja

1987-10-10 forts.

(109)

	Falsterbo	Klosterviken av Bönne - sjön	Haugård och rast- platsen	Häckeberga etc	övnings + kommentarer
skata	sedd		sedd		
kaja	småflockar, men ej sträck				flersvädes
råka					allmän
kråka					ofta
svarfkråka	ja, men ej sträck				ja
1					
korp			2		
nötskenka					sedd
stare	några få flockar				ja
bofink	> 100000	sedd	sedd	sedd	ja
bergfink	kanske 10% av bof.				ja
grönfink	i sträcket				ja
grönsiska	ofta i sträcket				ja
hämpling	i sträcket				ja
steglits	c 10 +				ja
sävsparv	få i sträcket				ja

För kommentarer och tillägg se följande
sidor, som är markinlevnaderna.

Forts.

Jag ledde en tur med Dalarnas Ornitologiska Förening. Jag reste ner till Falsterbo redan på e.m. på fredagen och bodde på fågelstationen. Här var några bekanta som vanligt, men de flesta var obekanta och 40 - 50 år yngre än jag. På lördagsmorgonen var jag vid Kolabacken från kl 0545. Dalmasarna kom enligt överenskommelse, en stor buss full. Det var bra väder men frisk till hård vind omkring SO, vilket inte är någon gynnsam faktor vid sträckobsar på denna lokal. Ungefär kl 0620-0630 gick vi sakta ut till Fyren; då kom några sparvhökar på låg höjd och några få småfåglar. Men kort därefter, när vi ännu stod i lä av fyrträdgården, visade sig småfåglar i mängder, mest fink förstås, och ett starkt sträck satte in. Vi fortsatte som vanligt ner mot Nabben i sakta mak. Mängder av småfågel sträckte över oss, mestadels lågt. Jag gjorde inga noggranna räkningar och nästan inga anteckningar överhuvudtaget, ty alltid upptogs av bestämmningar och diskussioner; men jag såg tydligt att sträcket nådde en styrka på några hundra ex/minut, något som jag inte hade väntat. Vid Nabben stod Håkan Lindskog och skötte räknandet med stor bravur; jag hade redan genom telefonsamtal med Gunnar Roos fått veta att Håkan skulle vikariera för honom.

På Nabben och i lä av dynen längs sydkusten mycket folk, en del bekanta ansikten. - Nu hade också ett starkt, eller snarare jättestort, duvsträck satt igång. Flockarna var ibland kilometerlånga, ofta av varierande täthet så att det blev en smaksak ~~man~~ man ville avgränsa dem. De flesta gick på låg eller måttlig höjd och lämnade land uppåt fyren eller längre upp, så att de alltså passerade väster om oss. Vissa flockar vände helt eller delvis men gick ånyo ut, ofta efter att ha anslutit till nyanländande flockar. Ringduvor med i regel ringa inblandning av skogsduvor; men små rena skogsduveflockar förekom också.

Ute på blottad sand vid Måkläppen låg en hel del säl. Jag demonstrerade naturligtvis detta för deltagarna men framhöll att man på så stort avstånd inte kunde skilja på knubbsäl och gråsäl.

Småfågelsträcket nådde en styrka på c 1500 ex/minut och var som starkast omkring kl 0830, i varje fall avtog det tydligt ungefär från kl 0900.

Vi stannade på Nabben till c 0945, gick sedan sakta upp till bussen, stannade rätt kortvarigt på Ljungen, gjorde sedan en runda i inlandet med längre uppehåll (1) vid Klosterviken av Börringesjön, (2) nära Havgårdssjön och strax därefter (3) vid landsvägen norr om järnvägen Malmö - Ystad och söder om E 14, den plats där vi och många andra brukar stanna till, samt slutligen (4) vid Håckebergasjön. Utbytet blev bra, särskilt låg massor av fågel i Klosterviken, så som ofta är fallet. Men dessa inlandsobsar kunde dock ej mäta sig med Falsterbo, som rent ut sagt gav mycket mer än jag vågat hoppas. Som ofta är fallet ~~vid~~ vid mycket starka småfågelsträck fällde även idag massor av fink m m på golfbanan, ofta på nära håll och i gott ljus. Därför blev det också möjligt att demonstrera diverse arter som annars är svåra att se bra, exempelvis steglits och sävsparv.

Närmare uppgifter om sträck och väderlek måste tagas från Håkan Lindskogs anteckningar. Men en del korta notiser hann jag med, dels från Falsterbo, dels från Ljungen och inlandet. Här följer ~~notiser~~ sådana notiser om de enskilda arterna:

knölsvan: de 8 exemplaren i Klosterviken bestod av 2 ad samt på avstånd därifrån 2 ad och 4 juv
grågås: jag fick bara en osäker obs vid Falsterbo. Men antalet i Klosterviken var i stället exceptionellt högt. Jag såg mycket tydligt att bara några få sädgäss låg där! Och 2 bläsgäss ad!

ejder: vid Falsterbo bara en enda liten flock förbisträckande, det var c 15 ex, både ♂♂ och ♀♀.
Dessutom ett par tiotal rastande.

ormvråk } OBS det ringa antalet
fjällvråk } ormvårkar och det relativt stora antalet fjällvråkar!

Forts.

III
II

duvhöken vid rastplatsen är enligt min åsikt så gott som säker

stenfalk: påfallande många ex iakttagna idag, först ett par ex på Nabben på passage, sedan minst 3 på Ljungen. Redan tidigare i år har arten tydligen setts i relativt stort antal

skrattmåsar } inte närmare studerade idag
fiskmåsar
gråtrut

silltrut: en praktfull ad sedd från Nabben

ringduva: antalet sträckande kan ha varit betydligt högre. Jag har inte sett Håkans siffror

svartfågel: intet sträck, men enstaka ex och/eller smärre flockar visade oro i Falsterbo.

svartkråka: ett ex kom mycket fint förbi, flög strax utanför Nabbspetsen mot öster. Jag vet att flera andra deltagare såg den, men det är tveksamt om Håkan Lindskog hann se den. Han hade ju förvisso nog att göra med att räkna sträcket.

korp: 2 ex uppe och kretsade över rastplatsen, där vi tog lunchpaus.

stare: påfallande fåtalig, bara några få sträckande flockar, och de var små allihopa, tror jag.

alla de arter som står inom parentes i artlistan: sedda av andra deltagare på exkursionen, men inte av mig.

diverse småfågel, som ej anförts inom parentes: siffran för bofink är approximativ, kanske för låg, andelen bergfink nödvändigtvis högst ungefärlig. Andra arter: sträckte i växlande antal men rastade dessutom - i sällskap med bergfink och mängder av bofink - på golfbanan, satt ofta så tätt att småfåglarna nästan berörde varandra.

Härutöver har jag bara antecknat följande:

1) ungefär kl 1545 var vi på väg mellan Dalby och Lund. Då såg jag från bussen två stora ringduveflockar som flög mot SV på betydande höjd. Sen tidpunkt på dagen! Vädret var fortfarande fint.

2) dagens enda rödhake hörde jag c kl 0530 på vandrigen från Fågelstationen till Kolabacken.

3) OBS att ingen enda trast antecknades av mig idag! Men jag gjorde ju nästan inga anteckningar under pågående sträck. Å andra sidan brukar jag faktiskt komma ihåg alla arter när jag omedelbart efter en exkursion gör en artlista.

4) andra negativa drag: ingen gulsparrv antecknad, inga vipflockar eller ljungpipare, ingen korsnäbb, icke en enda trädlärka; förvånande ringa antal ormråkar åtminstone i Falsterbo och på Ljungen.

5) positiva drag: det utmärkta småfågelsträcket, rikedomerna på fågel i Klosterviken, speciellt antalet grågäss där; rätt mycket måsar över inlandet; ovanligt många stenfalkar, även många fjällvråkar. Fina obsar av ormråkar i ovanliga dräkter etc.

Viktigt tillägg: jag finner en kort anteckning om vädret etc.; den lyder sålunda:

"Mest fint väder, sol, god sikt, svagt dis. Men från uppvaknandet kl 0400 till åtminstone kl 1400 frisk eller hård vind omkring OSO-SO, 10-14 meter/sek. Jättesträck av småfågel och duvor Fbo."

Kommentar vid renskrivningen:
vindstyrkan måhända något överdriven?
GRck 1987-11-06.

1987-10-30, fredag.

Rundtur med Lena; se nedan. Arter:

Skäggdopping: Kronsjön långt ute en gles flock på minst 10 ek, på annat ställe 3 ek nära varandra. - Vombsjön: från utsläppspunkten i SO sågs 2 ek nära och några få andra ek mycket glesst spridda, långt ute.

Storshen: i Vombsjön på fjckepålar vid V sidan 2 ek, i NV hörnet minst 3 ek, i östra delen ett par tre ek sedda flygande.

Häger: Kr. 2 sedda, delvis samtidigt; de slog efter varandra i flykten; båda var juv. I Vombsjön NV 2 ek överflygande, på sjöns Ö sida 1 ek stående.

Knölsvan: Kr. på närmsta klarvatten 2 ad; längre ute låg 2 ad med 2 vuxna juv och vidare 2+2+2 ad. Totalt 2 ek långt bort var nästan säkerligen knölsvan.

Sångsvan: Kr vid vassruggarna som avgränsar närmsta klarvatten låg 2 ad.

Överb. svan: se knölsvan

Sädps: Kr: ungefär 15 ek kom och fyllde. Senare sågs 4 ek rundflygande, delvis tillsammans med en grann gammal blåsgräs. - Över Vombsjön sågs en flock på 7 ek. På Sugarna ingen sädps (men se överb. ps).

1987-10-30 forts. (2) (113)

blågåsar: en grann ad flygande över Kr.,
merst i sällskap med 4 rödpärs.

obero gåsar: på håll över Vombs ängar en
liten flygande flock på 6 ex. de rör
små och spetsvingade ut. Kan ha varit
mågon spännande art. Men prutpås eller
vitkindade var det absolut inte.

gräsand: i Kr. mycket fåtaligt sett; först
bara ett par vidtal långt ute; senare
kom några få ex och fyllde på NK.
I Vombjön vid V sidan en liten
flock på ≈ 10 ex, mycket slugga.
Uppre i NV hörnet på blottad sand
eller dy i vattenkanten minst 100 ex
tätt stående; längre väntas vid
stranden flera flocker satta i mob-
lus, säkert minst 200 ex. - Och
i njans SO del en mycket gles
ansamling på vatten ≈ 300 ex; de
flesta ligger i smiskaror på 5-10 ex,
från stranden nästan en kilometer ut.

bläsand: i Kr. på NK minst 45 ex;
de flesta m h m inne bland rothäsen;
~~någon~~ men några ex mest ♂
i par, ligger för sig själva. Här sig
jag minst 3 granna ♂, men bland
de övriga ingen utpräglat ♂.

kerika: Kr. en liten flygande flock på 5 ex.
Vombjön NV välsamlet flock på ≈ 170 ex
på våt dy med lite örvegetation.

1987-10-30 forts. (3) (114)

krans: Kr: 6 ex, varav 5 ♂♂, låg i sot-
hörnfloran på NK. Något enstaka ex
sågs flyga längre ute. - Vid Vombjörn
strand, nära äns avflöde, låg dels
en flock på 8, dels en på 24 ex;
och i sjöns SO del, med de gläsa
gräsändarna, sågs minst 5 ex.

vigg: ~~bländ~~ bland sothönsen på NK i Kr.
fann jag 6 ex, varav 2 ♂♂ i pin dräkt.
Däröver ej sett!

knipa: ~~bländ~~ i Vombjörn, nära NV hörnet,
låg en flock på 6 eller 7 ex varav
ingen ♂ i grann dräkt.

ormvrik
hjällvrik
sparrhök
blåhök
glada

se särskild Tabell

sothöna: på närmsta klavstaden (NK!):
Kranhögarna låg minst 450 ex i all
samlade, nära vassen nedanför Tornet.
Jag räknade c 410 fjör, men när en
blåhök ♀ drog helt nära fjör, sågs
att antalet var minst 450. Dels sett
på andra ställen, varken i Kr. eller
för övrigt.

vipa: på dygn i Vombjörn NV gick ett
biotal vipor, rätt gläsa. - Dels en
vipa var att se på Vombs ängar

1987-10-30 forts.

(4)

(115)

enkelbecharin: vid Vambjans V sida vid
ans avflöde, lyfte ett ex från en
helt vegetationsfri liten udd med
grus och smitten!

glutonäppa: 1 ex gick och plockade
pi dyr vid Vambjans NV.

brashane: 2 ex pi samma ställe!

skrattnisar: Längre ute över Vambjans c 6 ex
nära varandra. Vid Vambjans NV
hörs stöt en samlat misflock pi
c 200 ex, härav var minst 180
skrattnisar. Alla som granskades nog
var ad i vinterdräkt, men över
njon sågs även 1 icke utpräglad ex.
Se även överbända misar.

fiskmisar: några ad redde Vambjans NV

grätmis: i nyssnämnda flock c 10 grä-
tmisar ad. Se även överbända misar.

havsmis: i nyssnämnda flock stod 2 havs-
tmisar ad.

? villtmis: 1 ad flög förbi vid Vambjans V
sida. Praktiskt taget säker, låts i
flykten, spetsvingsad, men obsen blev
kanske en aving kortvings. Därför frige-
tecknet.

överbända misar: över Vambjans, mest över
östra delen, och pi där befintliga långa
fiskegarn med många pålar, sågs minst 75
-100 misar pi håll. Grätmis förhållsvis många
där, f.d. skrat- och kanske fiskmis, men
procentuell fördelning ej klar.

1987-10-30 forts.

(5)

(116)

ringduva: ett par enskilda ee redda över
Vombs ängar och vid Filviken etc.

Inga flockar sedda

ångspiplärka: hört vid Tornet vid Kr.

varfågel: 1 ee flög fjärrt vid Tornet, satte
sig i hög brödbopp, försvann snart.

Min första fjär i höst.

stare: ett ee (!) på dyn vid Vombjön
NV; senare en flock på 22 ee över
Vombs ängar. Fler ee ej sedda

rödslenke: sedd och hört ~~ett~~ i Furub vid
Vombjön SO, i skogen norr om Vombjön,
när Vombs by, vid Filviken och på
nära plats därtill. Flög fjärrt, men
bara enskilda ee på varje plats. Icke
desto mindre mer märkbar än vanligt.

Invasion?

skata sedd vid Vombjön, när Tornet

keja
riska
kriska
obero. svartfjöl

se särskild tabell

gårdsmyp: 1 ee hordes i varsen i Kr.

rödhake: 1 ee sigs i skogen när öved

rödvingebarr: några ee sedda och hörda över-
flypande vid Kr. etc.

snöskata: på hemvägen sigs minst 2 glasa
flockar på < 50 ee/flock. Och stor flock
fällde i brödboppen i Lund, men bröt upp
snart igen. Säkert 60-70 ee.

1987-10-30 forts. (6) (117)

Galgoxer: flock passerande vid Tornet vid Kkr.
blämes: minst ett par ex oleri därvides
svarmes hördes i skogen när Öveds-
kloster, flera ggr.

Hallvite hördes i skogen vid Vambjörn SO,
oleri flera pöper

? entita soligen hört i skogen när
Övedskloster

hopink: några snarare sällsynta flög
från Tornet vid Vambjörn; de
flög mot NO.

grönsida: en eller två flocker redde
från Tornet. Troligen två olika
flockar på 10-12 ex vardera.
En flock rundflygande, en annan snabbt
passerande mot S eller SV.

Se f. ö. maskinskriven text; samt
Tabellerna.

Forts.

1987-10-30, fredag, forts.

118

Mycket fint väder, alldeles molnfritt, rätt frisk vind omkring 50, svagt dis på större avstånd; rätt kyligt. Lena och jag gjorde rätt snabb rundtur. Start från Lund 1025, för via S Sandby - Tvedöra - Silvåkra by till stugan/tornet vid Krankesjön. Jag uppe i tornet 1050-1120. Fortsatte 1125 via Vombs ängar, där vi stannade ett par gånger utan att se mer än några kråkfåglar. Sedan upp längs Vombsjöns V sida, stopp här vid åns utlopp ("Fiskar Bergströms" i gamla tider); och nytt stopp vid NV hörnet. Västra stranden som vanligt fågelfattig, men vattenståndet hade sjunkit sedan sist, och NV hörnet hade stora blottade ytor av dy eller av sand som var m 1 m blandad med detritus (och därför inte vit utan mörk, som vanligt). Här bra med fågel. Fortsatte 1220 härifrån, på väg 104 österut, men efter Färs Härads hembygdsgård och efter ytterligare några hundra meter genom skogen vek vi av mot vänster, alltså norrut, från väg 104. Stannade vid trevlig glänta med utsikt över hag- och betesmarker med gamla ekar m m men i kanten av halvstor, tät tallplantering, trädhöjd c 6-7 m. Fin stund här, såg en nässelfjäril flyga, den satte sig flera ggr på bilen! Fågelliv däremot oväntat fattigt på denna plats. För via sjöns Ö sida till vanliga utsiktsplatsen i SÖ: vackert, men rätt klen utbyte. Reste härifrån vidare kl 1255, genom fure, korsade ängarna på nytt, nu med något bättre utbyte, liksom också vid Silvåkrakärret. För hem via Silvåkraskogen, stannade vid samma fält som för en månad sedan och samlade ett stort fång ruttnande halm till trädgården. Därefter hem via Tvedöra - S Sandby. Kom till Tenorgränden 8 kl 1355. Fortfarande lika fint väder; diset nu ännu svagare men inte helt borta.

Fågelutbyte: se den handskrivna förteckningen. OBS att förkortningen NK betyder "närmsta klarvatten" i Krankesjön.

Rovfågel och svartfågel redovisas separat härnedan.

	ormvråk	fjällvråk	sparvhök	blåhök	glada
Lund - Kvinnevad	1	1	0	0	0
Krankesjön vid tornet	4	≥ 2	4	1♀	0
Vombs ängar, utvägen	0	0	0	0	0
Vombs by - runt Vombsjön - åter Vombs by	0	0	0	0	0
Vombs ängar, hemvägen	0	1	0	0	1 nära Södergård
nära Silvåkrakärret	0	4	0	0	0
Silvåkra-Lund	0	2	0	0	0
summa	5	10	4	1	1

FORTS

	kråka	råka	kaja	m l m obestämmd svartfågel
Lund - Kvinnevad	sedd	c 20 sedda	sedd	-
Krankesjön vid tornet	enstaka	-	-	-
Vombs ängar, utvägen	3 ex!!!	- (!)	-(!)	flock långt nere i söder
Vombs by - runt Vomb- sjön - åter Vombs by	fåtaligt sedd	se →	se →	flock på högst c 50 ex vid sjöns Ö sida
Vombs ängar, hemvägen	c 50	c 200	c 70	ja, ytterl. svartfågel sågs på avstånd i norr
Silvåkra - Lund	se →	se →	se →	flock c 50 Eliselund och stora fl:r S Sandby etc

Kommentarer, även till den handskrivna artlistan:

sädgås: obs det ringa antalet!

obest. gäss: den lilla flocken såg mycket intressant ut, men jag har intet gott tips om arten. Det var inte någon Branta-art.

brunand: ett par, hanne och hona, låg också i Vombsjön vid västsidan rätt nära "Furets hörna". Här är praktiskt taget alltid my. fågelfattigt. Brunanden idag relativt talrik, och sedd på flera platser.

vigg däremot avgjort fåtalig!

Och observera att ingen skrake sågs.

ormvråk: ex. på utvägen satt i träd på "halv höjd" nära Lilla Abusa. Mörk men med mycket klart avsatt ljust bröstband. - Ett ex vid Krankesjön var en utpräglad börringevråk, satt i tallskogen på Ivans backe, lyfte, flög lågt. Alla ex f ö sedda flygande, och m l m normalfärgade

fjällvråk: obs riklig förekomst. Ett par troliga eller möjliga fall av dubbelräkning har utelämnats.

sparvhök: alla 4 kom, i ordning 1 + 2 + 1, på kort stund förbi tornet.

blåhök: dagens enda ex kom lågt över vassen i kanten av NK vid Krankesjön. Säkert en hona ad att döma av färgen

gladan lågt kretsande vid Vombs Södergård.

enkelbeckasin
gluttsnäppa
brushane

} något oväntat att se dessa tre arter så sent, samma dag

nötskrika: männe invasion på gång? OBS min lustiga iakttagelse över centrum av staden Wien för c 14 dagar sedan, se dagboken.

svartfågel: på utvägen sedd i ringa antal. Och på Vombs ängar, som numera oftast är mycket fågelfattigare än förr, brukar man dock nästan alltid se mycket svartfågel. Men idag på utvägen inte ens det. På hemvägen hade läget ändrats.

Allmänt om rovfågel: OBS det stora antalet fjällvråkar. - Rovfågelaktiviteten föreföll hög på förmiddagen, se t ex de 4 sparvhökarnas passage; men sedan blev det magrare, dock att fjällvråkarna fortfarande sågs i betydande antal.

1987-11-01, söndag.

Ingen utfärd, men ett par brevliga obsar från bostaden. Kl. 1215 upptäckte jag en gran-sångare i det nästan avlödade äppeltridet. Den var visserligen livlig och flyttade sig även till angränsande träd, men den var kvar länge och visade sig frid många gånger. Liten, nästan utan grönaktig ton, inga spår av vrigland. Tarserna var inte svarta utan mellangrö, vilket sågs mycket tydligt.

Omkring en kvart senare när jag av en slump tittade ut mot den molna och blåa himlen, beträdde en jorduggle på c 35-40 m höjd över grannhusen. Flög med egendamt "mekaniska" vingslag bortåt men återkom efter lång rund. Tre råkor steg upp på rätt långt håll och malkades ugglan, kom fram men hann knappt adäcker. Ugglan gjorde några skarpa svängar och gled sedan med rak kurs mot SV, varit råborna egendamt nog satte samma kurs, framför ugglan!

Någon timme senare mycket rikligt med snöskator flygande över; vid två tillfällen satte de sig i mängder i triden, upp till 30-40 ex i ett smältat men brida gräset. De efter mindre än en halv minut. Det rörde sig om minst 150-200 ex; kanske var det två olika flockar.

1987-11-17, tisdag.

(121)

Lena och jag gjorde bilrunda för att kolla läget på fågelfronten. Från Lund 0930, jag obsade från Silvåkratornet vid Krankesjön kl 0957-1027. Fortsatte via Vombs ängar - Vombs by (ej stopp) - Vombsjöns V sida och dess NV hörn (rätt långt stopp) - väg 104 förbi Svansjö - Övedskloster - Vombsjöns Ö sida - Björka - Ilstorps by - Ilstorpsgården (stopp) - Tågra (stopp) - f d Sövdeborgs station (stopp) - stora vägen norr om Lottentorp (stopp) - tillbaka till Ilstorpsgården - mot Sövde, men stopp strax efter gården för granskning av den mycket stora gåsfloeken - vidare mot söder - in på enskilda vägen förbi Saxeröd - kvarnruinen (kort stopp) - Frihult (stopp och granskning av Sövdesjöns 8V vik och markerna söder därom ner mot åsen) - ut på stora vägen mot Blentarp - Blentarp - Everlöv - Kumlatofta - bron över Klingavälsån (rätt kort stopp) - ånyo till Ilstorps by - upp till väg 12 - följde denna till vägskalet mot Vomb 4 km - tog in där - Vomb - Vombs ängar - Silvåkra by - allén (stopp där) - Stensoffa - Tvedöra - S Sandby - nära Lund (stopp vid plantskola där Lena köpte kalk och gödsel till trädgården) - hem, ankomst ~~1350~~ 1350.

Väder: hela tiden mulet, grått, disigt, fuktigt, stilla, mycket milt. Vädret växlade dock faktiskt; sikt ibland 2-3 km, någon stund kanske mera, men ibland bara någon km. Ett par regnskurar, en del duggregn; på hemvägen vid uppehållet i Silvåkra allé ljusnande så att blå himmel syntes, men snart jämngrått på nytt.

Jag ville särskilt gärna se hur mycket gäss som fanns i markerna. Gässen - alltså sädgäss och numera sedan många år ett ökande antal bläsgäss - brukade alltid komma till Skåne omkring 20 sept, öka snabbt i antal och vara talrika från första oktoberveckan och sedan långt fram mot vintern. Jakttiden, som sedan rätt många år omfattar tiden 1 - 21 november, ställer visserligen till besvär för dem på många sätt, men de brukade vara kvar hela november och längre, även i betydande antal på vintern om den blev som en "normal" skånevinter. På sista åren har gässen emellertid samlats i oerhört antal vid Tåkern, så att man där haft c 25000 - 40000 ända från slutet på september och nästan hela oktober eller ännu längre. Följden har alltså blivit att gässens huvudstyrka kommit till Skåne minst en månad senare än förr. I år tycktes de komma rekordsent, att döma av besked från Berith Cavallin härromdagen; hon hade också fått höra att de etablerat nya rastplatser i Uppland. Inte utan belåtenhet konstaterade hon att de nu ~~tycks~~ tycks komma till Skåne först när jakttiden går mot sitt slut.

Turen idag blev mycket givande trots vädret. Vissa sträckor, även långa sådana, tillryggalade vi utan att stanna. Total artlista: (för arter markerade med X se kommentarer efteråt).

skäggdopping: 1 ex bland gräsänderna Vombsjön NV
storskarv: 1 rundflygande över Kr., 2 flygande i sällskap över Sövde-
häger: 1 adad + 1 juv Kr, 2 sedda Sövdesjön; på hemvägen sågs 2 ex
flyga i sällskap västerut över Silvåkraskogen
knölsvan: Kr. 1 ad med 2 juv och längre ute 2 ad + 4 ad + 2 ad + 1 ad,
dessa delvis rätt nära varandra och några slöt sig ihop till en
flock.-Sövdesjön SV: dels 2 ad med 4 juv, dels 2 ad med 2 juv.

Se även obest. svan.

sångsvan: på mjukt kuperad, helt öppen gräsmark c en km SV om Sövdesjön stod till min stora förvåning 2 ad och 1 juv sångsvan; upp täcktes på långt håll, det var lätt att förstå vad det var, och i tuben sågs näbbfärg etc alldeles utmärkt. Egendomlig rastplats, eller rättare betesplats. Men sikten var fri och området helt folktomt.

obestämmd svan: i Krankesjön) dels en flock, troligen en familj, dåligt synlig bakom vass, dels flera ex i västra änden, troligen både ad och juv.

X sädgås
X bläsgås
X vitkindad gås } se kommentarer efter artlistan

FORTS

1987-11-17 forts.

- X gräsand: se efter artlistan
 bläsand: 2 ex, icke hannar ad, fällde på närmsta klarvatten i Kr.
 kricka: ett enda ex sågs i den stora gräsandflocken i Vombsjön NV
 brunand: vid Vombsjöns V sida en flock på 18 ex varav 14 hannar i fin
 praktdräkt, de 4 andra var inbördes olika färgade: nästan säkert
 2 normala honor, de 2 övriga såg snarst ut som hannar med avsevärt
 fördunklad dräkt, ovansidan vattnad men kraftigt bruntonad och
 mycket mörkare än normalt. Tveksamt om jag sett sådan dräkt tidigare.
 - Nära gräsandflockarna i Vombsjön NV låg också en del brunänder,
 säkert 15-20 ex, men långt ~~håll~~ håll. Antalet kan ha varit betydligt
 högre.
- vigg: endast i Sövdesjöns SV vik, där c 40 - 42 ex låg, ovanligt
 glest fördelade, ofta 3-4-5 meter mellan exemplaren, delvis ännu mer.
 knipa: bara Vombsjön, dels 2 ex, honfärgade och små, nära varandra,
 dels en grann hanne ad för sig själv
- storskrake: Krankesjön på närmsta klarvatten c 43 ex varav bara 2
 hannar i praktdräkt! Låg mycket glest, var livliga, några ex lyfte,
 flög korta bitar, eller simmade snabbt en sträcka, etc. - Längre ute
 på sjön låg flera smärre flockar och glesa sällskap, minst 40 ex ut-
 över de nämnda. En av dessa flockar omfattade 9 ex varav 7 granna
 hannar, och de två återstående såg ut att vara hannar på väg att få
 praktdräkten, de var stora och avgjort ljusa men absolut inte helt
 utfärgade. - I Vombsjön nära NV hörnet 4 ex förbiflygande, det var
 2 större och 2 mindre, men ingen hade dräkt som hanne ad.
- ormvråk: vid Ivans backe vid Krankesjön ~~mycket nära~~ kom en fjäll-
vråk mycket lågt och nära och gjorde ett häftigt utfall mot en ut-
präglad börringevråk, som satt i en buske eller eventuellt just dök
 upp över backen när vi kom. Kortvarig men häftig attack, fåglarna
 separerade strax. Därefter dröjde det mycket länge innan nästa orm-
 vråk sågs, vid bron över Klingavälsån SV Ilstorp. Detta ex var nor-
 malfärgat ovan men ljust undertill, bröstet mycket ljust, huvud ej
 avstickande ljust. - Tredje ormvråken på telefonstolpe nära Silvåkra
 allé. Se även obestämd rovfågel!
- fjällvråk: första ex vid Ivans backe enligt ovan, kort därefter 1 ex
 lågt flygande över Vombs ängar. Slutligen ett sittande ex nära Ilst-
 torps by.
- blåhök: vid bron över Ån nära Ilstorp 1 ex mycket lågt och sakta av-
 patrullerande ängar och dikeskanter, mörk, säkert juv. Kort därefter
 ett annat ex vid Ilstorps by, juv eller hona, också lågflygande.
- tornfalk: ej i det undersökta området, men ett ex kom precis över
 handelsträdgården där Lena och jag stannade på hemvägen, i utkanten
 av Lund.
- obestämda rovfåglar: en sittande vråk i kanten av Vombs ängar och en
 dito nära Stensoffa. Därtill en spännande sak i kanten av Vombs
 ängar på hemvägen: satt i träd c 6-7 meter upp, såg stor och kraftig
 ut, jag trodde på fjällvråk, men ~~den~~ den lyfte och flög bort och
 demonstrerade tydligt att den inte hade spår av vitt på stjärten.
 Vingslagen inte örnlila, och vingarna inte alls tydligt "fingrade",
 men vingarna ovan var inte helt enfärgade, kanske övre vingtäckarna
 delvis blekare. I stort sett färgad som en ormvråk (bröstet sågs
 dock aldrig), men huvudet var grovt byggt och, som sagt, kropps-
 storleken talade också emot ormvråk. Fågeln fällde några hundra
 meter bort men vi kunde inte fortsätta obsarna. Det är inte otänk-
bart att det var en ormvråk med maximimått.
- fasan: en tupp gick nära Hardeberga och en dito väster om Revingeby,
 båda på utvägen. Därutöver ej sedd.
- sothöna: icke sedd i Krankesjön (men se obst. vattenfågel, efter art-
 listan). Icke heller ett enda ex sett i Vombsjön. Men i Sövdesjön
 SV, längs stranden ~~håll~~ nedanför kullen, låg c 110 ex samlade i ett
 smalt men rätt tätt band.

1987-11-17 forts.

vipa: tät flock på dyn, och delvis i det ytterst grunda vattnet därinvid, i Vombsjöns NV hörn. Här var stora ytor av dy blottade. Jag räknade noga och fick 98 ex. Troligen kom några till. - F.ö. ej sedd.

ljungpipare: när vi stannade vid sistnämnda lokal, som var mycket rik på fågel idag, kom en flock på 18 ljungpipare på c 100 m höjd. Måhända kom de just från NO, kanske var de inte nyanlända; i varje fall flög de runt här i ett par vida cirklar. De sänkte sig inte nämnvärt, försvann sedan i oviss riktning.

skrattnås: Kr. 5 ex, alla i utfärgad dräkt med brunt på vingar och stjärt. De höll sig oftast över storskrakarna, de skrek också en hel del, men jag såg inte att de lyckades ta byte från skrakarna. Ibland lade sig ett eller ett par ex på vattnet. - Vid Vombsjöns NV hörn gick c 25 ex på dyn helt nära vägen. Härav var åtminstone många ad i vinterdräkt. Fåglarna lyfte när vi stannade så nära, men några återkom rätt snart. Jfr fiskmåsnas beteende.

fiskmå: över Vombsjöns V strand 2 ad flygande. Vid sjöns NV hörn satt c 60 ex, alla som kunde ses noga var ad (och nästan alla kunde ses bra!). Dessa 60 stod i samlad flock på dyn c 150 meter ute; sällskapade alltså inte med skrattnåsar.

gråtrut: på dyn i kanten mot öppna sjön stod 1 ad och 1 juv, dessutom sågs enstaka ex på längre håll, flygande över sjön.

ringduva: icke sedd förrän på hemvägen vid handelsträdgården, då ett ex flög över!

hackspett, rimligen större hackspett: hördes vid kvarnruinen vid Sövdesjön

gårdsmyg 1 ex hördes vid Kr.

skata sedd flera ggr under färden

kaja sedd ofta, bl a i Vombs by } se även under kråka.

råka " " ,

kråka " mycket ofta. Två ex satt i bräden vid kanten av närmsta klarvatten vid Kr och gav sig flera ggr ut över skrakarna, gick ända ner till vattnet och höll sig m 1 m fladdrande strax över skrakarna men tog intet byte så länge jag såg dem. - Senare kom en samlad flock på 7 ex mot SV över sjön, nära tornet. Några ex över Vombs ängar. Ren flock på minst 22 ex vid Vombsjöns V sida.

Blandad svartfågelflock på minst 75 ex vid Vombsjön NV. Mycket stor blandad ~~flora~~ sådan flock vid gård SV Sövdesjön, säkert 250 ex eller flera. - På hemvägen vid Eliselunds gård såg jag c 12-14 råkor sitta i träden med råkbön (rätt liten koloni, kanske 15-20 bön). På fälten alldeles i närheten också stor, blandad svartfågelflock.

korp: praktiskt taget säkert hörd från Silvåkra allé på hemvägen

stare: 14 + 3 ex fällde på telefontråd vid " " " " . Därutöver icke sedd idag.

gråsparv ej sedd i undersökningsområdet, men flock 25-30 ex i handelsträdgården vid Lund

grönfink hörd i Silvåkra allé

grönsiska: ett ensamt ex flög högljutt lockande mot S-SV vid Silvåka-tornet vid Kr.

domherre: ensam hona satt i träd vid Sövdesjön SV, lät höra sig många ggr också

gulsparv hörd från tornet vid Krankesjön, dock bara 1-2 ggr.

varfågel: 1 ex, mitt första för i höst, lyfte från telefontråd när vi passerade Svansjö gård på Vombsjöns N sida.

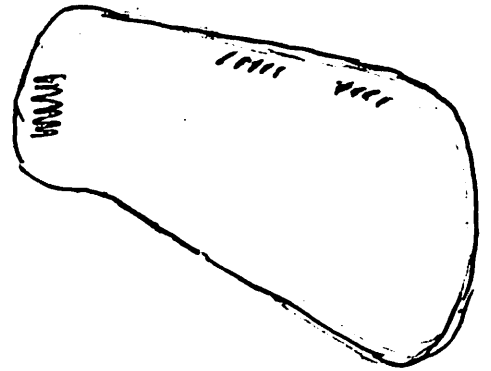
X sädgås,
X bläsgås,
X vitkindad gås,
X gräsand,
X obestämd vattenfågel i Kr.
X allmänt om småfågel

} se kommentarer nästa sida!

FORTS

1987-11-17 forts. Kommentarer om enskilda arter etc.

gräsand:i Krankesjön inte ett enda ex på närmsta klarvatten. Längre ute en flock på c 55 ex och en på c 20. Därtill obestämda vattenfåglar dels i rätt glesa flockar utefter sjöns norra strand, dels långt bort i västra änden på sjön. De förstnämnda minst 200-250 inalles, troligen mest gräsänder; de senare omöjliga att räkna i diset, dock såg jag en tät flock på högst approximativt 250 ex, som troligen bestod av sothöns. Se skiss här:

I Vombsjöns NV hörn, på öppna vattnet, låg c 200 änder, allra mest gräsand, men ett par tiotal brunänder sågs. På dyn och precis i strandkanten i NV hörnet stod drygt 200 andra gräsänder tillsammans med många andra fåglar, se artlistan.

- Utanför Vombsjöns västra strand låg som vanligt nästan ingen fågel. Övriga delar av Vombsjön inte undersökta idag.

Sövdesjön: icke en enda gräsand sedd! Sydvästra viken och en god del av den öppna sjön kunde jag se bra, men norrligaste delen och området utanför kanalen från Snogeholmssjön sågs inte idag.

gäss:

	Kranke-sjön	Vombs ängar	nedom Vikens gård	Ilstorp's gård	Tågra	nära Sövdeb.stn rast.	flyg.
sädgås	5 ex mot V	noll	noll	250	300	75	150
bläsgås ad	noll	noll	noll	c 10	c 10	> 20	några
vitkindad	noll	noll	noll	noll	noll	16	noll
=							

	nära Lottentorp rast.	flyg.	Ilstorp's gård	Sövdesj. SV etc	bron över Klingv.-ån	Vombs ängar återvägen
sädgås	70	40	1050	30	noll	noll
bläsgås ad	1	noll	c 300	noll	noll	noll
vitkindad	32	noll	noll	noll	noll	noll
=						

OBSERVERA fattigdomen på gäss vid Krankesjön + Vombsjön + Vombs ängar. Den lilla flocken på 5 ex flög över Krankesjön rätt högt mot väster.

Flocken vid Ilstorps gård var på minst 250 ex när den först sågs. På återvägen sågs den på nytt, hade minskat något i antal. Den mycket stora flocken som senare sågs vid Ilstorps gård, söder om gården, hade inte setts förut. Dubbelräkning kan ha skett av högst något hundratal ex, men detta är oviktigt eftersom antalet överflygande ex har angivits starkt i underkant.

Gässen vid Ilstorps gård gick mest på höstsäd, vid Sövdeborgs f d station och Lottentorp delvis på höstsäd, delvis på naken jord, delvis såg jag idag även gäss på betesmark och stubbåker.

Gässen gick delvis färvånande nära stora vägen Sjöbo - Ystad; detta gällde bl a de 32 vitkindade. OBS att siffrorna för bläsgås gäller gamla exemplar med tydlig bläs! Jag såg näbbfärg m fl karaktärer på massor med sädgäss, men inte så detaljerat att jag vågar ge några siffror. - Vissa flockar stod på svagt kuperad terräng och kan ha varit större än vad som anges härövan. - Rätt mycket gäss flög i flockar över fälten vid Sövdeborgs f d station och Lottentorp, men

1987-11-17 forts.

i övrigt stod flockarna lugnt och lät sig inte skrämmas när vi stannade på närmaste landsväg.

En starkt albinistisk gås sågs vid Sövdeborgs-flockarna. Den kom flygande med 4-5 normalfärgade sädgäss. Albinisten tedde sig vit på avstånd. Översidan var det första jag såg, den var vit på rygg och övre vingtäckare, ett mycket stort vitt fält som sträckte sig långt bakåt på vingarna, alltså i riktning från vingarnas framkant ~~mot~~ mot deras bakkant. Men färgen blev kontinuerligt mörkare dels mot bakkanterna, dels och ännu tydligare mot handpennornas spetsar. Men den var till stor del vit, upptäcktes på 500 m avstånd i diset som en stor vit fågel, även om de höll nära ihop med normalfärgade gäss och det därför var lätt att förstå att det var en gås. Storleken av fullt ut som en sädgås. Det var absolut ingen snögås, varken ung eller gammal. Säkerligen en sädgås!

Roligt att se så mycket gäss. OBS slutligen att rundspaningen från bron över Klingavälsån (på vägen Ilstorp- Everlövså) inte røjde en enda gås. I gamla dagar kunde man vara praktiskt taget säker på att se massor av gäss här i oktober-november.

Obestämd vattenfågel: se under gräsand. OBS att antalet sothöns kan ha varit betydande i västra Krankesjön. Men på klarvattnet nedanför tornet låg icke en enda sothöna.

Småfågel: ytterst få exemplar sedda. Men detta är åtminstone delvis en följd av exkursionens uppläggning. Dock blir jag alltmer styrkt i uppfattningen att många arter småfågel avtagit starkt på senare år. Jämförelse bör dock göras t.ex. med sträcksiffrorna från Falsterbo.

- - - - -

Tider för dagens exkursion:

- 0930 från Lund
- 0957-1027 obsar från tornet vid Krankesjön
- c 1035 rundspaning på Vombs ängar
- 1040-1103 obsar vid Vombsjöns NV hörn. Lätta krusningar på sjön.
- 1127 Ilstorps gård, första besöket
- 1135 Tågra gård
- 1140-1147 Sövdeborgs f d station etc
- 1152-1201 obsar på största flocken vid Ilstorps gård
- 1210-1215 " från kvarnruinen S om Sövdesjön. Inte mycket att se, dels p g av dålig sikt, dels har enarna nu vuxit så mäktigt att man inte längre har fri sikt över Sövdesjön
- c 1225 obsar vid sjöns SV vik och sänkan ner mot åsen
- c 1250 rundspaning vid bron över Klingavälsån
- 1256 " " Ilstorps by
- 1307 vi passerar Heljesjön vid Vombs by. Ytan fågeltom.
- 1310 rundspaning på Vombs ängar
- 1315 " från Silvåkra allé
- 1325 passerar Tvedöra
- 1350 hemkomst till Lund.

SLUT

Notiser november 1987

1987-11-08.

Gick på Hardebergaspåret ut och hem kl 1510-1605. Efter en mest molnig dag blev det mot förmodan klart och fint på kvällen, stilla väder, flera plusgrader. Sol och blå himmel, i väster dock moln långt borta. Jag tänkte på möjligheten, att den kalla luft som enligt rapporterna nalkades från norr skulle sätta fart på en del flyttare. Men av sådant syntes inte mycket.

Från kl 1510 och framåt kom måsar mot SV, först 15 skratt- och 3 fiskmåsar, därefter glesa exemplar av samma arter, alla åt samma håll. Mest ad, men jag såg 1 fiskmåsjuv. Inte mycket inalles, och ingenting alls efter ungefär kl 1530.

Kl 1530 kom 36 sädgäss från öster, rakt över mig, kacklade en hel del, mycket fint. Praktiskt taget samtidigt kom 16 andra sädgäss med samma kurs ungefär rakt mot väster, men på måttligt avstånd söder om mig.

Kl 1548 flög en flock på c 15 ljungpipare norrut, rätt långt håll men lätta att bestämma i kikare.

För övrigt mycket litet: bara helt enstaka kråkor, skator etc., samt på hemvägen några koltrastar, ett par tre talgoxar och någon blåmes. Skön vandring.

1987-11-21--27.

Vistelse i Stockholm för arbete med mina anteckningar, närmare bestämt den kopia som sedan rätt länge stått förvarad på Riksmuseet. En dag, 24 november, for jag med båt Stockholm - Mariehamn och åter. Se särskilt blad.

1987-11-29, söndag.

I skymningen spanade jag ut över trädgården och fann en uggle sittande i en trädtopp på granntomten. Det var för mörkt för att se färger, men i kikaren syntes genast - som jag hoppats och trott - två långa fjäderöron. Hornuggla! OBS: sällsynt iakttagelse här! Arten är nog ännu ingen sällsynthet, och jag vet att kolleger även på senare år sett hornugglor i mångtal på rastplatser i Lund eller dess omgivningar. I gamla dagar fanns en sådan rastplats med upp till 20 ex eller flera på Norra Kyrkogården; jag tror den användes flera vintrar i sträck. Men att se ugglor på andra platser i staden är mycket ovanligt. Länge fanns kattugglor i Lundagård, men det är tveksamt om de finns kvar.

1987-11-30.

På morgonen c kl 0915 flög en sparvhök mot SV, nästan rakt över, höjd c 50-60 meter, och kursen hölls oförändrad så länge jag såg den. Fint och klart väder. Såg ut som sträckflykt.

1987-12-12, lördag.

127

Lena och jag gjorde rundtur, rätt kortvarig, med sen start. Från Lund 1400, till stugan/tornet vid Krankesjön 1425, jag var i tornet 1430-1450. För sedan till Vombs ängar, där föga var att se. Fortsatte på vägen längs Vombsjöns V strand till NV hörnet (Hjälmaröd) och sedan samma väg tillbaka längs sjön till Vombs by. Denna sväng skedde 1510-1525. Se nedan.

Härligt vackert väder, molnfritt, skarp sol, svag vind, utmärkt sikt, men kallt. Intet spår av snö. Krankesjön frusen så här som på en liten vak i SO och ett eller ett par smärre områden i V delen. Se nedan. Vombsjön öppen, spegelblank, delvis krusningar. Det NV hörnet, vid Hjälmaröd, som är avgränsat av en sandrevell och mycket grunt, hade dock tunn is.

Förkortningar:

U = utvägen. Kr = Krankesjön från tornet.

VÅ = Vombs ängar. VSV = Vombsjöns västra sida incl. NV hörnet.

Arter:

- 1 häger: på Kr på isen i SO hörnet, i vasskanten, stod 3 ex varav 1 juv, de andra av oklar ålder. Ytterl. ett ex sågs flyga mot V över sjön, rätt högt
- 2 gräsand: långt ute på Kr:s västra del sågs en synnerligen tät flock, minst 350 ex, kanske bortåt 500. De enskilda exemplaren kunde ej detaljstuderas. Jag kunde inte heller se med säkerhet, om denna flock låg på isen eller i en liten vak! - VSV, vid stranden nära åns avflöde säkert 200 ex m 1 m tätt fördelade. Längre ute på sjön låg gräsänder i flockar på 10-30 ex per flock. Säkert såg jag 250 ex där, men det var inte möjligt att se vad som fanns längre bort mot O och SO. Det kan ha funnits stora mängder av gräsand i Vombsjön idag.

- OBS: inga skrakar sedda
- OBS: ej heller vigg sedd

- 3 knipa: några my. glest liggande ex i VSV utanför stranden, högst 10 sedda där. Men obsar my. flyktiga.

- X) 4. sädgås: ett ensamt ex flög över Kr. Sedan inte en gås sedd förrän kl 1443, då jag av en slump fann att väldiga mängder gäss nalkades från V/NV, alltså från en ovanlig riktning,. Åtminstone har jag aldrig sett detta i sådan omfattning; det var faktiskt så att ~~gäss~~ förmörkades därborta.

Flockarna upptäcktes på långt

håll. De sågs innan de hördes, men så småningom hördes en mycket mäktig kör. Gässen sänkte sig mot västra sjön (de ~~flög~~ var på låg höjd redan när de upptäcktes). Rundflög lågt, och c 1300 - 1500 ex fällde långt eller täml. långt ute på isen. Bara sädgås hördes. Fåglarna kom till stor del i god belysning. Ungefär 200 ex fortsatte mot O-SO över sjön och kom alltså över ungefär mig, mestadels i utmärkt ljus. Alla dessa var sädgäss.

På VÅ: långt nere i S sågs några tiotal gäss, inalles kanske 50 ex, flyga lågt. Därtill högst 30-40 betande ex. - Norr om vägen sågs ej en gås. Över Vombsjön kom kl 1520 några flockar mot V, summa högst 100 ex. Långt senare, kl 1625, hördes sädgäss över Vombs by, och en ~~flock~~ flock på c 20 ex kom, rätt livligt kacklande, ungefär från sydväst med kurs mot Vombsjön. Då rådde rätt djup skymning.

- 5 kanadagås: på rätt nära håll och i utmärkt ljus låg i Vombsjöns NV del några glesa flockar på inalles c 70 ex.

- 6 knölsvan: i liten vak i Kr. SO samt på vakens kant sågs 8 ad och 16 juv. På isen ett stycke därifrån stod 2 ad; och i annan, mycket liten vak och på iskanten därintill sågs 14 ad och 6 juv. Summa alltså 24 ad + 22 juv. Se även obestämda svanar.

- 7 sångsvan: kör av sångsvan hördes hela tiden från sjöns västra del, och från tornet såg jag på långt håll därborta minst 115 svanar! De låg delvis glest, delvis tätt,

- X) Långt uppe i NV på sjöns is upptäckte jag en gåsflock på c 30 ex., detta innan jag såg den ensamma gåsen.

FORTS

sångsvan forts.

- X) delvis på isen, delvis i vakar. Omöjligt att avgöra närmare hur många ex som var juv, men andelen sådana var någorlunda hög, kanske 30 ex, kanske fler. Det var också omöjligt att bestämma alla dessa svanar kritiskt. Se övr. svanar!
- obestämda svanar: på utvägen, väster om Revingeby, kom 5 svanar flygande mycket lågt väster ut ungefär över Kävlingeåns fåra. Troligen 2 ad + 3 juv, men arten kunde ej avgöras. Kort därefter kom 4 andra obestämda svanar mot väster på större höjd. - Se även knölsvan och sångsvan.
 - 8 ormvråk: U: 1 sittande nära Skatteberga, och 2 ex i sällskap med 2 kråkor lyfte från vägkanten nära Revingeby. Därefter 1 ex över Ivans backe och 1 ex sittande vid Silvåkrakärret. Summa 5 ex
 - 9 fjällvråk: U: 1 flygande vid Kvinnevad och 2 sedda nära varandra vid Silvåkra by, varav 1 sittande i träd, mycket orädd, och 1 flygande.
 - obestämd vråk: 1 ex sittande på långt håll på VÅ.
 - 10 blåhök: en ♂ ad lågt över det sumpiga området väster om vägen längs Vombsjöns V sida.
 - 11 tornfalk: U: 1 ex nära Kungsmarkens golfbana.
 - obestämda måsar: på långt håll dels några ex lågt över Krankesjön, dels några få ex långt ute över Vombsjön. Det var fiskmåsar och/eller skratmåsar.

- 12 större hackspett: 1 ex flög rakt över Vombs by kl. 1545.
- 13 kråka: på isen på Kr. nära SO hörnet några spridda ex. Senare ökade antalet här, och c kl 1450 sågs en samling på minst 23 ex flyga över isen; därtill andra ex på avstånd.
- 14 skata sedd i Vombs by
- 15 snöskata: 2 ex i busktopp vid Vombsjöstranden nära åns avflöde
- 16 grönfink: flock 11 ex nära föregående
- 17 domherre: U: en ♀ vid Revingeby i trädtopp, ♂ jag tror den satt i en ask.
- 18 grönsiska hörd vid Kr.
- osäkert meslåte hört vid Vombsjön, rätt nära åns avflöde.
- - - - -

En rätt flyktig undersökning, begränsad till ett par eftermiddagstimmar just när dagen är som kortast. Därför bara få arter sedda, särskilt av småfågel som vanligt. Mycket anmärkningsvärd förekomst av sångsvan och knölsvan, och ovanligt beteende av sädgässen. Också egendomligt att icke en enda storskrake eller vigg sågs!

Lena och jag for ut delvis för att delta i Luciafirandet i Vombs by. Det blev en del sång och en dressyruppvisning; sången klen, men dressyruppvisningen, som gjordes av halvvuxna ungdomar, tyckte jag var skicklig. - Vi träffade Berith och Elin men deltog inte i kvällens Luciakaffe utan återvände till Lund c kl 1730.

X/ Tillägg: även i Vombsjön, vid stranden i NV hörnet, låg sångsvan, ungefär 25 ex, mest ad. De såg små ut, men jag granskade många ad noga och fann att de hade mycket gult på näbbarna. Och halsarna tedde sig alls inte proportionellt kortare än hos vanlig sångsvan. Absolut Cygnus ~~cygnus~~ cygnus!

1987-12-26.

(129)

Grått väder, måttlig sikt, flera plusgrader, rätt svag vind omkring SV. Lena och jag for från Lund 1125. Vid Kungsmarken 1 ormvråk sittande på stolpe i vägkanten, lyfte ej. Vid S Sandby 1 ormvråk flygande mot S. Spridda småflockar av gäss flög också mot S ungefär, det blev fler och fler, flockarna konvergerade ungefär mot en punkt c 500-700 meter söder om gamla "storkgården", Revingeby 8. Det blev flera hundra ex, de fälldes därnere; och en hel del lågflygande gäss sågs där, alla föreföll att gå ner. Även ungefär rakt österifrån kom några smärre flockar dit. Alla ex som kunde bestämmas var sädgäss.

Vid Kvinnevad 1 fasantupp utan vitt halsband; här även c 20 kråkor i tät flock i vägkanten. - Silvåkra by 1 kretsande fjällvråk. - Jag såg att kanalen från Silvåkrakärret till Krankesjön blivit uppgrävd. Detta tycks ske då och då, med ett par tre års mellanrum(?).

Stopp vid tätet 1145, jag var sedan däruppe i 20 minuter. Sjön nu helt isfri (jfr förra besöket!). Det var grått, och delvis duggregn. På "tarmen" låg 2 ad och 2 juv knölsvanar. På NK (=närmsta klarvatten) c 3 knölsvanar ad samt 3 spridda knölsvanar juv, dessutom en tät men ej helt fritt synlig grupp på c 2 ad och 3 juv av samma art, därtill några halvdolda svanar. Vidare på NK 22 viggas och 10 sothöns samt drygt 50 synliga gräsänder; sannolikt låg fler sådana dolda i vassen. Vidare 3 storskrakar varav 2 ♂ ad.

Ute på sjön i södra delen inalles c 30 svanar ad, m 1 m glest, alla var knölsvan; därtill en familj knölsvan på 2 ad och 3 eller 4 juv, samt några ex till, summa knölsvan 50 varav 10 icke utfärgade (siffror något approx.) Vidare på sjön c 800-1000 gräsänder, de låg ungefär som skissen visar, koncentrerade i ett smalt band (jfr djupförhållandena!!). Avstånd alltså delvis långt, och kritisk bestämning av alla ex kunde ej ske på långt när. Även 1 havstrut ad och några kråkor sedda, samt 2 hägrar stående i vasskanter. Några få överflygande gäss. Fåglar längst bort i västra änden knappt synbara, dis och dåligt ljus, jag tyckte mig se några svanar.

Silvåkrakärret: 1 ormvråk. Vombs ängar 1 fjällvråk sittande. Inga gäss synliga trots noggrann spaning. Litet kråkfågel på håll. Mulet och fuktigt, vinden ökar sakta. Långt borta ses 6 rundflygande gäss, de flyger lågt. På gröna marken med kort gräs intill "oljevägen" på S sidan går drygt 60 fiskmåsar, samtliga ad, plockar i gräset (mask?). Närmare Södergården mer kråkfågel, kråka, råka, kaja, summa minst 100 ex, varav nog 60-65 procent råkor. Även kråkfåglarna gick på den gröna betesmarken, men mestadels norr om vägen. Nu finner jag även 3-4 fiskmåsar juv, de kommer lågt, faller. Någorlunda nära vägen men svåra att se i det dåliga ljuset finner jag en betande flock på 34 sädgäss och en gammal fin bläsgås med stor bläs. Alla går, eller delvis ligger, i relativt högt gräs intill ett staket. - 3 rådjur ute på ängarna ett stycke norrut. - Antalet sedda kråkfåglar stiger till c 150, det syns när de plötsligt lyfter, av okänd orsak. I den enda någorlunda stora busken vid vägen här, väster om Södergård, sitter en flock på 40 gulsparvar, något nervösa men rätt orädda, lyfter, faller strax på staket och i halmstack. Flera grant färgade ex. I flocken även 2 småfåglar av annan art, nästan säkert gråsiskor.

Vi fortsätter genom Vombs by, där ses intet. Vombsjöns V sida: vattnet som vanligt tomt på fågel, även marken väster om vägen nästan tom, bara 2 kråkor sedda. Äns utflöde ur sjön: också noll! Sjön är förstås helt isfri. Uppe i sjöns NV hörn rikt liv: 800-900 gräsänder ligger fritt, delvis i m 1 m tydliga flockar på 15-50 ex, delvis i större men m 1 m glesa skaror. Granskades noga, men jag fann intet utöver gräsänder i dessa flockar. Flock 25 sädgäss flyger över.

X/ bandet brett men med en del avbrott.

FORTS

130

Vi fortsätter längs Vombsjöns N sida. 1 sittande ormvråk, eljes noll. Vägen längs (=nära) sjöns Ö sida: här står 2 hägrar på fältet mellan vägen och sjön, nära "Stannys affär".

Vombsjöns SO hörn, vanliga utsiktsplatsen. Stopp här 1250-1310. Ute på sjön låg c 290 gräsänder i samlad flock; ytterligare c 25 ex kom från Ö och fällde. Liten flock 5 storskrakar också på vattnet, samt ett stycke därifrån 2 + 1 andra dito. - Mycket tyst i Furet, men jag hörde svartmes. Flock 20 gäss flög över, däri hördes bläsgås.

Vi far genom Furet på den s k Norra Vombvägen, men intet ses! I Vombs by svänger vi söderut. Heljesjön öppen, men vi stannar inte; sjön såg tom ut. Vi far ner till väg 12 - Veberöd, kort stopp vid kiosk, sedan söderut mot Skurup, ovanligt fågeltomt. Vid Dörröd några fiskmåsar ad och mycket ungefärligt 50 blandade kråkfåglar på fälten. Helt grått, disägt. 1 ormvråk kretsande. Vi svänger in mot Sångletorp på avtagsvägen som gränsar av norr om Skönabäck. Ser 1 ryttlande fjällvråk. Far lång sträcka via Gyllebo - förbi gamla kejsarörnsplatsen (av år 1962-63, om jag minns rätt) och vidare norrut till Häckebergasjön, en milslång färd genom trevlig och välkänd terräng, men ser bara en enda sittande ormvråk före Häckeberga. Stannar där vägen går nära Häckebergasjön. Lövsboden mellan vägen och sjön under avverkning, dock ej total, och de på denna plats relativt rikliga döda och m l m ruttna stammarna står kvar. Även de grova stammar som fallit ut i vattnet ligger kvar. Sjöns S del granskas noga, här syns inte ett liv. Forts. kort sträcka och ser på den del av sjön som ligger norr om slottet: här ligger 750 gräsänder på öppna vattnet, en del mindre flockar även invid stranden / som är skogklädd; dessa flockar är skygga och lyfter när vi kliver av bilen. Bara gräsand sedd här också, trots noggrann granskning. Fortsätter kl 1405, far genom Genarp - förbi Björnstorps slott - Björnstorps f d station. På fält nära skogsbyn 5 dovhjortar betande! - Vi tog in på nya väg 12 utanom Dalby; fortfarande intet att se utom en tät samling på c 100 kråkfåglar, starkt koncentrerade på ett litet oplöjt stycke stubbåker, omgivet av stora nyplöjda arealer. Vi undvek som vanligt att fara vägen Dalby - Lund, för istället norrut mot S Sandby men tog in förbi Rögle. I trädkoppar vid Rögle dammar stora flockar svartfågel. Men osedvanligt magert fågelutbyte på hela sträckan Veberöd - Häckeberga - Lund; delvis väl beroende på vädret, men sikten var rakt inte hopplös. - Ankom Lund 1448.

Artlista:

häger	fasan
knölsvan	sothöna
obestämd svan	fiskmås
sädgås	havstrut
bläsgås	kråka
gräsand	råka
vigg	kaja
storskrak	svartmes
ormvråk	gulspurv
fjällvråk	obest. småfågel

	rådjur
	dovhjort

Summa 18 säkert bestämda fågelarter; det måste vara nära ett bottenrekord, även om det är en gammal erfarenhet att man ser färre småfåglar på bilrundor av detta slag.

X) och på den stora soptippen därinvid.

121

Notiser december 1987

Datum

- 4 en rödhake i trädgården på Tenorgränden
 5 " " i Botanicum
 6 " " i trädgården på Tenorgränden
- 7 första klara dagen på länge, utmärkt sikt, kallt; svag vind. Klockan 1605, alltså efter solnedgången, kom 12 stora gäss mot väster. Långt håll, artbestämning omöjlig. Flyghöjd c 75-100 m. Jag hade gjort en del obsar tidigare på dagen, men intet sträck hade iakttagits.
- 8 klockan 1440 kom 2 svanar mot SV över Östra Torn, flyghöjd c 150-200 m. Artbestämning omöjlig. Vädret jättefint, klart, utmärkt sikt, minusgrader. Jag letade denna dag efter flera sträckande fåglar men såg intet. Obsar dock kortvariga, med många avbrott.
- 10 på förmiddagen en sidensvans överflygande nära Zootis. Min första obs för säsongen
- 12 exkursion; se särskilt protokoll
- 15-23 rödhake sedd och/eller hörd i Lund tre olika dagar, på Tenorgränden och/eller nära Zootis.
- 23 på kvällen ungefär vid solnedgången svärmade en trichocerid alldeles utanför fönstret på Tenorgränden 8. Liten, gles, individfattig svärm. Mild och lugn kväll.
- 26 exkursion; se särskilt protokoll
- 28 på morgonen såg jag en rödhake och 4 domherrar, varav två hannar och två honor, alla fåglarna i buskagen på väg till Zootis.
 Klockan 1115 samma dag såg jag från mitt arbetsrum på Ekologi-
 huset en flock - en vacker snedrad - på fem stora gäss på jättehöjd, de flög mot O eller ONO. Det var bra väder, blå himmel, eleganta cirrusmoln, västlig vind. Men samtidigt med att jag såg fåglarna, drog låga grå moln upp från väster, det gick mycket snabbt, och strax blev det ett sammanhängande molntäcke. Det kan bara ha dröjt någon minut innan detta låga molntäcke hunnit ikapp gässen, vilket måste medfört att de kom att flyga över detta täcke.

Tilläggs
B
1987-03-17, -18 och -19. Lund och Helsingborg.

Rätt roliga obsar vid fågelbordet. Det hade kommit ny snö, både natten till 17 och - särskilt - till 18 mars, delvis även på dagtid, så att snötäcket 17 mars var c 7 - 10 cm och den 18 mars säkert 15 cm i Lund.

Den 17 obsade jag från 0645, men nästan inga fåglar kom till fågelbordet förrän c 0845-0900. Därefter obsade jag ofta, men på intet sätt sammanhängande, liksom ej heller följande dagar.

Den 18, när så mycket ny snö kommit, var det full rulle vid fågelbordet redan kl 0700, och flera intressanta saker hände.

Den 19 gjorde jag bara obsar på förmiddagen. Fortfarande ovanligt mycket fågel. - Arter:

skrattnås: dagligen överflygande, enstaka eller några få tillsammans. Åtminstone delvis med svarta huvuden

fiskmås ungefär som föregående, totalt kanske 6-8 ex sedda, varav bara 1 ex icke utfärgat.

ringduva: 1 ex 18 och 19 mars, se nedan

råka 1 ex 18 mars, se nedan

koltrast: minst 2 ♂♂ ad med helt apelsinfärgade näbbar, och en dito ♂ med näbbspetsen mörk, en liten tydlig fläck. En ♀, igenkännlig på ett svagt bröstband (!!), var mycket dominerande. Därtill ännu ett ex, hon-färgat. - Antalet ex har ökat på slutet

talgoxe: dagligen, ibland 2-3 ex samtidigt, men aldrig mer än ett ex samtidigt vid fågelbordet.

blåmes: 1 eller 2 sedda dagligen, som föregående.

gråsparv: dagligen max. c 6 ex, hannar och honor

pilfink: ej dagligen, max 2-3 ex.

bofink: en ♂ 18 och 19 mars

bergfink: upp till 12-15 sågs, maximum vid fågelbordet var c

12 ex. En ♂ är skadad, har bara ett ben och är trasig i stjärten; den ligger helst på marken

[snön eller på]. Har hittills klarat sig trots kattor etc. - Vissa dagar tycks honor dominera i antal, andra dagar hannarna.

domherre: sedd 17 och 18 mars, max 2 ♂♂ och 3 ♀♀. Ej sedd 19 mars.

stenknäck: på morgonen 18 mars vistades 3 ex länge på fågelbordet, mäktiga att skåda. Första gången sedan 1929, tror jag, som jag sett denna art på fågelbord. Vintern 1929 var det i Helsingborg, en rekordkall vinter. Foto därifrån finns fortfarande.

grönfink: allmänaste art, 18-20 sedda samtidigt, dock knappast mer än 12-14 samtidigt framme på fågelbordet. Vissa ex var aggressiva.

gulsparv: 1 ex 18 mars.

18 mars flög alla småfåglar bort för en ringduva, som efter tvekan vågade sig ner. Duvan flög sedan plötsligt bort. Orsak: en råka svängde över, fällde på TV-masten på Oxelius' villa, kom sedan fram till fågelbordet och åt glupskt.

Skator ses dagligen men nästan aldrig framme vid själva matplatsen när jag obsar. Spår i snön ses dock, som visar att de nyttjar maten.

Kommentar gjord 1988-04-18:

Jämför läget vintern och våren 1988: skator ideligen framme, och ringduvor likaså.

19 mars: Jag skulle fara till Israel för rovfågelkonferens i Eilat. Lena och jag for idag via Helsingborg-Helsingør till Köpenhamn. Öresund fyllt av ~~drivis~~ drivis, intet öppet vatten där, ej en and eller annan simfågel sedd. Men på isen i Helsingborgs hamn sågs:

gråtrut c 150 ex varav hälften eller något mera var juv; havstrut 2 ex;

fiskmås bara helt enstaka, c 2 ad och 1 juv sedda; skrattnås minst 20 sedda.

1987-

1987 - 08 - 17, måndag.

Mulet och regn på morgonen och förmiddagen till c 1130; därefter uppehållsväder men fortf. helt mulet och grått och "långt i tak".

Jag kom till Ekologihuset 1225. Stilla väder. Obsade tornsvalor från mitt arbetsrum, som vetter mot norr. Räknade alltså vid varje angivet klockslag totala antalet synliga tornsvalor, så snabbt som möjligt. Därtill eventuella kommentarer.

	<u>Tid</u>	<u>Tornsvalor</u>	<u>Kommentarer</u>
	1230	2	relativt högt
	1245	2,	därtill 3 + 1 + 1 flygande måsar c 150 m höjd, delvis inne i moln. Helt grått
	1250	noll	Helt grått men marksikten bättras, blir c 500 - 800 m
	1251	1	
	1252	3}	
	1253	3}	högt, trots vädret
	1255	3	himlen helt grå men ljusare i N - NV, även mot zenit
	1256	2	varav en mycket högt
	1257	4	" 2 " "
	1258	1	" "
	1259	1	långt
	1300	noll	det ljusnar sakta, men fortf. helt grått
	1301	2	
	1302	noll	
	1305	noll	
	1315	8	mycket högt; de "sirrarna" ett slag, de flyger delvis tätt, splittras. - Det har lättat, är ljus i zenit, men intet blått
	1316	14	nästan alla högt, flyger m 1 m tydligt mot S
	1317	4	
före	1318	11	högt-my. högt, delvis svåra att se
	1318	10	" " " , glest, men 2 nära ihop, sirrar
	1323	10	" nästan hela tiden
	1325	16	
före	1326	23	högt och glest
	1327	40	i stor gles rundflygande svärm
	1328		svärmen löses upp, några ex far mot SV men de flesta mot N, försvinner på måttlig höjd mot den grå himlen
	1330	55	några på måttlig höjd, men över 45 ex mycket högt. Strax sluter sig c 30 ex ihop i <u>en</u> svärm och sirrar (liksom de rel. lågflygande gjorde nyss). De 30 i tät "förföljelse-flykt" på låg höjd, och de c 25 övriga bildar <u>annan</u> svärm.
	1331	≥ 55	glest svärmande, högt, sirrar livligt. Minst 20 <u>andra</u> tornsv. upptäcks i norr
	1333	c 90	mest glest, snabbt rundflygande, sirrar
	1334	c 37	därtill andra m 1 m osynliga långt i N
före	1335	70	
	1336	20	rätt nära
	1336	>40	samtidigt, men my. långt borta
	1337	c 27	glest
	1337	c 28	andra samtidigt, "förföljelseflykt", sirrar, men denna flock löses upp strax
	1340	många	livlig rundflygning
	1350	25	glest, mest högt, sirr. Fortf. helt mulet
	1351	12	i svärm, långt; på avstånd c 10-15 andra
	1354	färre	långt bort
	1410	minst 40	glest och högt. <u>OBSAR SLUT</u>

1987-08-18.

Grått väder. Hade regnat på natten. Nu på f.m. relativt varmt, 17° C. Föga obsar före kl 1200. Stor flock blåmes kom snabbt förbi, det var nog minst 20 ex; de som sågs bra var juv.

Obsarna 1200-1315 gjorda vid bostaden, Tenorgränden 8.

- 1200 75 tornsvalor rundflygande, snart därefter c 75 + 100 + ytterl. en del på håll. Väder grått, lugnt, ljusare grå partier i molnen. Molnens bas skattat på 400-500 m höjd, ej högre.
- tre c 1205 nu flera ggr olika svärmar tornsvalor, c 50 + 150 + 100, högt eller mycket högt. Siffror nödvändigtvis approximativa.
- 1210 40-50 skrattnåsar tar insekter; ett antal starar, kanske 25
- 1225 ex, gör sammalunda; försvinner snart. Hussvala hörs, ~~flera~~ 1 + 1 ses också. 1 sparvhök kretsar. En högkretsande rovfågel och en ungtrut kretsar högt, 400-500 m, försvinner i molnen. Tornsvalorna fortsätter, vimlar om varandra. Helt tydligt att småinsekter är i farten.
- 1245 jag fångar flygande insekter med häv, får massor av små-
- 1300 staphylinider, små flugor, bladlöss.
- c 1250 före c 1250 ser jag nog 1000 (ettusen) tornsvalor, flockarna splittras och det är my. svårt att se var de blir av; men jag ser att nya ex kommer ungefär från N. Därefter inga tornsvalor.
- 1300 ej obsar. Väder oförändrat
- 1315
- 1315 obsar börjar på nytt. 12 - 15 hussvalor kommer över i flock, därtill en tornsvala.
- 1320
- 1340 går till Ekologihuset, ser summa c 15 tornsvalor, alla glest och m 1 m lågt.
- 1340 Fr o m nu obsar från Ekologihuset, Helgonavägen 5.
- 1340 minst 27 tornsv., de flesta långt i N; några vid Psyket
- 1349 37 " , glest och högt
- 1351 145 " i två glesa flockar plus enstaka ex därtill, rundflygande (åtm. de flesta).
- 1353 minst 160 " glest, rätt högt, rundflygande om varandra
- 1354 en duvhök passerar över Blocket (Lasarettblocket). Minst 150 tornsvalor rundflygande över höken men mobbar den inte. Höken mot SV, tornsvalorna sprids strax: antal sedda kanske 20 där det nyss var 150
- 1356 antal tornsvalor nu 200 - 210, rundflyger
- 1357 få tornsv. ses nu med blotta ögat, bara c 10 ex högt. Men i kikare ses säkert 200 ex i sektorn NV - N - NO. Ungefär 8 - 10 skrattnåsar, både ad och juv, kommer; de och tornsvalorna stiger högt, till c 400-500 m.
- 1359 tornsvalor i stort antal reser mot S och/eller SV
- 1400 nu ses 45 tornsvalor på rätt nära håll
- 1400 dessa ex flyger mot SV - S - SO
- 1401
- 1402 andra tornsvalor, c 20 + 25, bildar två lågflygande, sirrande flockar, som snart splittras. Väder: hela dagen grått, sammanhängande molntäcke. Molnbas troligen högst 500 m. Ljusare partier finns hela tiden i molnen, oskarpa.
- 1403 400-450 tornsvalor inom synhåll med kikare i NV - N - NO, de rundflyger högt eller mycket högt.
- 1405 } inga observationer
- 1414 }
- 1415 högst 35 ex sedda med blotta ~~ögon~~ ögat, men på långt håll i NV - N - NO ses väl 500 tornsvalor, kanske fler; de svärmar om varandra utan luckor, högt till jättehögt, tätast i NO.
- 1417 starka rörelser mot SO och SSO

1987-08-18 forts.

- 1420 på nära håll bara få tornsvalor, men långt i N c 200 - 300. Glesa måsar flyger täml. lågt mot NV, c 25 - 35 ex. Andra måsar, c 20 ex, rundflygande bland tornsvalorna i NV, tar insekter, men c 10 ex ger upp, kommer nära förbi med kurs mot V - VSV. Det är både fiskmåsar och skrattmåsar, ad och juv
- 1424 få tornsv. synliga för blotta ögat, och högst 120 med kikare, my. högt.
- 1425 obsar slut.
- 1447 " återupptagas. Några regnstänk, himmel mörk men ljusare i öster.
- 1448 jag ser 2 tornsvalor
- 1449 " " 3 "
- 1450 måsflock långt upp i ONO, rundflyger. Man kan ana flock (-ar?) av svärmande tornsvalor däruppåt. På närmare håll 8 tornsv. sedda
- 1452 9 ex rel. nära
- 1454 7 ex " " , och mot den lilla ljusa delen av himlen i ONO ses en stor svärmande flock, med möda urskiljbar i kikare
- 1457 summa 3 ex närmare. Det ser ut som om de undvek att svärma under det stora mörka molnkomplexet. Intet spår av blå himmel. Kanske också kyligare under molnet? Mindre insektsvärmning?
- 1459 Plötsligt kommer minst 13 ex mycket snabbt och lågt mot SV
- 1501 6 eller 7 ex (av dessa, avses säkert) kommer tillbaka mot NO, strax därefter 7 till, också mot NO.
- 1502 } jag obsar bara mot S, där det delvis nu är klar himmel
-1513 }
- 1513 minst 12 ex snabbt mot SV, c 10 andra rundflyger. ~~Himmel~~ Himmel mörk i N och O, ljusare i NV-V. Bara 2 andra tornsv. ses.
- 1517 4 ex ses
- 1518 8 ex ses lågt
- 1519 4 snabbt ovh lågt mot V, c 8 andra rundflyger
- 1520 2 ex snabbt mot S, därefter 17 till likaså. Ungefär 10 ex kvar. Skrattmåsar mot V
- 1521 7 ladusvalor snabbt mot SV. Några skrattmåsar ses, strax borta.
- 1525 en skrattmåsar "stannar upp", tar föda i luften. Några tornsvalor, 3 - 5 - 7 ex, ses, rundflyger
- 1526 3 ex snabbt mot VSV
- 1527 några till på samma sätt, men tre ex går (återgår?) mot Ö.
- 1528 summa 1 ex ses över Psyket
- 1529 4 ex ses
- 1530 några skrattmåsar mot V eller VNV. Obsar avbrytas.
- 1545 Väder: jämngrått, men ej mörkare än förut. En tornsvala ses.
- 1605 noll
- 1610 noll. Lugnt och grått. Jag tror det blivit kyligare
- 1615 2 ex ses. Måsar drar glest mot V
- 1615 } jag går hem. Ej en tornsvala sedd. Väder jämngrått, behagligt.
-1645 } Dis på långt håll.
- 1650 7 tornsvalor hemmavid, lågt, rundflyger.

~~senare:~~

senare: flera m 1 m korta obsar, intet sett eller hört av tornsvalor förrän kl 2005, då ivrigt sirrande hördes. Men intet sågs. De flög tydligen högt. I trädgården hemma många lövsångare och en ärtsångare, även en svartvit flugsnappare. ~~senare~~ Så ej i morse.

SLUT 1987-08-18

Tilläggs
B
1987-08-23, söndag.

Exkursion till Krankesjön, Vombsjön och Vombs ängar. Mycket varmt, disigt, stilla. Före kl 12 var himlen disigt blå; därefter blev den blå färgen mycket klarare.

Egendomligt läge vid Krankesjön: rätt mycket vattenfågel som synes härnedan, men knappt en fågel i luften. Vid ankomsten lyfte 7 sked-änder, senare lyfte en ensam and, och en gång sågs en svala över vattnet, eljes inte ett liv i luften. Ej en kråka, ej en småfågel.

Förkortningar: Kr = Krankesjön, VS = Vombsjön, VÄ = Vombs ängar.

Artlista:

skäggdopping Kr > 10, VS c 10

storskarv VS 8 ex

knölsvan Kr 10

grågås Kr 4, VÄ några ex

gräsand 25-40

bläsand 15-30

kricka 100-120

skedand 30-40

brunand c 150

obest. and c 50

} samtliga i Kr.,
inga andra änder
sedda.

ormvråk 1 ex nära S Sandby

fiskgjuse 1 ex Kr

lärkfalk 3 ex, se kommentar

sothöna se kommentar

vipa VÄ 150, därtill 60 på utvägen

brushane 3 på VÄ!

skrattnås VS 250, på utvägen 300;

däremot ej sedd Kr.

fisknås VS 100, utvägen c 100;

ej heller sedd Kr.

gråtrut några ex VS

havstrut 1 ad VS

obest. måsar på håll över VS

ringduva sedd VS och VÄ

ladusvala ett enda ex på utvägen

hussvala 15 ex vid Öved

obest. svala ett enda ex över Kr.

gulärta sedd i Vombs by

sädesärta sedd på utvägen

lövsångare sedd vid VS samt på
vägen från Lund

näktergal hörd vid tornet, Kr

svartmes i Vombs Fure

obest. mesar skymtade i Furet

kaja 1 ex

råka 78 ex } se kommentar nedan

kråka sedd Kr, VS, VÄ samt på
vägen ut och hem.

korp: flock ej mindre än 12 ex
vid Öved

DESSUTOM SÅGS EN HERMELIN PÅ
VOMBS ÄNGAR, VID ÅN!!

Kommentarer:

1) inga anteckningar om färdväg, tyvärr, men obsarna vid Krankesjön skedde som vanligt från Silvåkratornet; och vi for runt Vombsjön.

2) lärkfalk: obsplats ej tydligt angiven, men de sågs vid Vombsjöns norra sida, ~~utanför~~

3) sothöna: ingen siffra angiven, men i originalanteckningarna är utrymme sparad i tabellen för Krankesjön; säkerligen sedd där, även om ingen siffra kan anges.

4) kaja och råka: egendomlig obs: på telefonråd vid Tvedöra satt en kaja och 78 råkor, uppräddade som starar, alla satt i ungefär samma position med näbbarna öppna. De flesta var ad. Väder: stilla, varmt.

Hemma i Lund obsade jag 1745-1810. Helt grått, varmt, svag vind; mycket gynnsamt för att se högflygande fågel. Nässeljärilar allmänna i trädgården, men blomflugor voro mycket färre idag, trots fortsatt fint väder.

Fågel: kl 1749 1 tornsvala rundflygande

1751 1 "

1752 2 "

1754 8 eller 9 tornsvalor

1759 1

1806 1

därefter: noll.

} tornsvalorna rundflög mycket lågt och ~~snabbt~~ snabbt över husen. Diptera svärmade.

Egendomlig dag; beklagligt att inga mer detaljerade uppgifter finns om väder etc.

Tilläggs
B
1987-09-13, söndag.

Vi startade från Lund 1125 i soligt och grant väder. Frisk V vind, rätt mycket vita moln. Tog bensen i S Sandby. Här lyfte, kanske för överflygande militärplan, en stor flock snöskator; jag såg säkert 40-45 ex men fick ej hela flocken inom synhåll. Detta är ett tidigt datum för flockar av denna storlek. - Kort därefter kom en stenfalk rakt över bensenmacken mot SV, höjd 25-30 m. Dräkten såg ut som ♂ juv, men detta ej bergsäkert.

Vi fortsatte. Väster om Revinge mycket kråkor och råkor på betesmarken, även på landsvägen förresten. Vid "stora heden" öster om Krankesjön 2 tornfalkar. Ankomst vanliga tornet kl 1215, stannade där till 1300. Såg:

mycket
gräsand 50, men tydl. fanns fler
bläsand 100 + 100

stjärtand 1

grågås 400

sothöns c 250-300, därtill fler
brunand my. approx 100 sedda

obest. änder långt i V: 200 ex,
men detta en rätt grov skattn.
obest. måsar några ex

gråtrut enstaka juv

knölsvan: ♂ med 2 pull, därtill
8 ad

skäggdopping: bara c 3 sedda, men
grundlig genomgång ej gjord
sparvhök: 1 juv + 1 ex till
lärkfalk 3 ex sedda, varav en
var ad, en juv, den tredje av
oklar ålder. Ungfågeln tiggde
mat!

glada 1 ex, ruggade i stjärten
ormvråk 1 ex

tornfalk 1 ex utöver de två som
sågs över heden (se ovan)

obestämmd rovfågel, kanske en
börringevråk, 1 ex.

~~████████████████████~~

OBS: nordöstra delen av sjön
tom (som vanligt)

OBS: enda högflygande fåglar idag
i den starka V vinden var
2 gråtrutar, en ad och en
juv!

Vi fortsatte mot Vombs ängar. Här
sågs minst 2 tornfalkar, de tog
insekter. Jag såg att sländor
flög. Vidare ormvråk 1 + 1 ex.
Inga gäss sedda trots letande.
Däremot fanns på ängarna en stor,
glest fördelad kråkfågelflock på
250-300 ex inalles, det var mest
~~██████~~ kaja, en hel del kråka, men
rätt få råkor. De vistades på
betesmark och slagna fält, delvis
bland kreatur.

I Vombs by besökte vi Berith Cavalin. I hennes trädgård 1 amiral och 1 påfågelöga. - Över Bysjön kretsade en fiskgjuse rätt högt i vinden. Enstaka svalor.

Vombsjöns V strand, som är lästrand idag:

6 skäggdoppingar i flock

16 storskarvar på garn, mycket
lägt över vattnet; några av
dessa hade mer eller mindre
ljus undersida. Även 1 flygande
skarv, och i ~~██████~~ lå vid
vasskant låg 22 skäggdoppingar
till. Ett fåtal skratmåsar ad
och dito fiskmåsar ad och juv.

På håll obestämmd måsar samt en
tyvärr obestämmd tärna. 3 flygande
gräsanddrakar. Granna färger.
1400-1440 kaffe på Sjögården, satt
utomhus trots den hårda byiga vinden. Såg:

1420	1	gjuse	mot S,	höjd c 400 m
1426	1	sparvhök	mot S,	höjd 50 m
1436	1	"	" SSV,	" 100 m
1439	1	glada	mot S-SSV,	" 350 m

For sedan via Oved - Stannys affär
- Vombsjöns SO hörn, ~~████████████████████~~
såg 1 kretsande glada, 1 lyftande
ormvråk. 1500-1540 noggranna obsar:
i sjön några kanadagäss incl. en
albino, vidare skäggdopping 2 + 10
+ några, storskarv 8. Havstrut och
gråtrut och obest. måsar sedda,
svalor mot V. Ej en rovfågel nu trots
my. noggranna obsar.

Kl 1545 start hemåt via ängarna.
Såg 1 + 1 sparvhökar, den ena ofredade en tornfalk my. ilsket men blev själv mobbad av först 1, sedan 2, 3, 4 kråkfåglar. Ännu 1 tornfalk nära Silvåkra. Silv.-kärret: massa kreatur, mycket bete, fin e.m. men ingen fågel. Även sedda: ng få ringduvor, 2 skogsduvor, ng få bofink, ng sädesärlor, ng ladusvalor, ng backssvalor vid Vombsj SO. Måsar över Vombsjön, och på hemvägen ~~██████~~ bl.a. 220 skratt/fiskmåsar på plöjnad vid Ostra Torn. Hem kom vi 1635.

Tillägg
B

1987-09-18.

Fysiografiska Sällskapet gjorde exkursion till Vin- och Sprit-centralens fabrik i Åhus. Efter lunch på Åhus Gästgivargård fortsatte vi till Stenshuvud, där vi gick upp till toppen, 97 meter över havet. Trevlig och vederhäftig demonstration av området av uppsyningsmannen (jag har tyvärr glömt hans namn). Både geologi, vegetation etc.

Över bergets topp 4 tornsvalor samt en del ladu- och hussvalor. I havet några knölsvanor ad; och en rätt stor flock av ejdergudingar sågs långt ute. De vanliga måsarna.

På gräsmarken flera larver av Macrothylacia rubi (gräsulven), som jag visade för kolleger i närheten.

Under färden, även på Stenshuvud, rådde gråväder, på f m snarast dimma, senare något bättrad sikt. Men först på hemfärden kl 1640-1755 lättade det och blev sol och fint i östra Skåne. Intet märkligt sågs från bussen på hemfärden, möjligen bör dock antecknas att jag såg rödstjärt flera ggr. (i Åhus)

X) Tillägg: demonstrationen av fabriken och redogörelsen för verksamheten överhuvudtaget, incl. den stora framgången med den svenska Absolut Vodka, var högeligen givande och behandlade många aspekter som man inte har mycket aning om, såvida man inte är affärs-minded.

1987-09-19, lördag.

Exkursion med Lena samt Carin Ehrenberg. Från Lund 1035, for via S Sandby - Harlösa - Öved - Björka - väg 12 - Sjöbo Ora - Eriksdal - Röddinge - ånyo upp på väg 12 - Fylan. Stopp för kaffe på vanliga platsen i dalen tvärs för Benestads backar. Sedan forts. via Lyckås - Orups almskog; den är nu helt spöklik. Klockan nu 1230.

På denna långa sträcka sågs: vid Hardeberga 1 tornfalk, därefter icke en enda rovfågel förrän vid kafferasten, då minst 2 glador och minst 4 ormvråkar sågs över krönet. Här även 2 korpar. Därefter sågs vid Lyckås 1 sparvhök hanne och vid Orup 2 glador. Flock 70-90 måsar flög västerut. 1 spillkråka, 1 mindre hackspett hanne samt bofink, entita och järnspARv sedda i Orups (döda) almskog; järnsparven även hörd i den biotopen flera ggr.

Vid Övraby: jättestora fält harvas, här stod c 900-1000 ~~stora~~ måsar, mest fiskmåsar, vidare c 800 vipor. Kort därpå 700-800 skratmåsar, flera hundra starar samt på håll ytterligare c 1000 måsar(!!!) 1 ormvråk, 1 tornfalk och c 15 kråkor också sedda. Vid Tosterup sågs ännu 1 glada samt 2 ormvråkar som ryttlade mot frisk V vind! Sedan ytterligare 1 glada och vid slottet 1 sparvhök.

OBS: vid Övraby och Tosterup långa alléer av frisk alm längs vägarna. - Mer måsar på håll bortåt Bollerup.

Hannas kl 1320: här 500 måsar efter harv på fält. Hela sträckan Hannas - ~~St.~~ Ingelstad - St.Olof - Vitaby - Kivik: endast en rovfågel sedd, nämligen en stenfalk som kom snabbt förbi vid Vitaby; dock fick vi faktiskt också 1 sparvhök just över Kivik. Nu sol och grant, men mycket moln och hård vind.

Vid Ö. Ingelstad finns en stor kalkonfarm; det visste vi om och for dit för att köpa en laddning. Men tyvärr hade farmen stängt en kort ~~stund~~ stund innan vi hann dit.

Kivik: det blev rätt långt uppehåll. Här finns ett välkänt arboretum och ett mindre välbekant dito; Carin hade naturligtvis intresse för båda, och vi studerade dem och lärde oss mycket om dem. Självt hade jag bara sett det ena förut, för mycket längesedan.

Över Kivik och de båda arboreta sågs 1 gjuse flyga mot V, senare sågs också 1 sparvhök, 1 tornfalk och 1 ormvråk.

Kl 1730 fortsatte vi mot Brösarp. 3 tornfalkar ryttlade nära varandra. Otroliga snår. Måsar och vipor. Nära Brösarp 1 korp.

Österlia: 2 ormvråkar "står" mot vinden i kvällssolen.

Knisslinge 1830. 1 sparvhök. Nära Färlöv flock c 40 gäss mot V, men artbestämning tyvärr helt omöjlig, även om jag närmast trodde på sädgås. Kort därefter 1 sparvhök nära Hanaskog. Därmed ej fler rovfåglar för dagen.

FORTS

X) mycket kråkefågel flerstädes
dena dag, men inga räknings gjorda.

Tillägg
B

1987-09-19 forts.

Medan natten föll på, fortsatte vi norrut till Kärrnäs. Där bjöd Carin på läcker måltid. Lena och jag bodde kvar, och nästa dag besökte vi den förträfflige bi-odlaren i Diö och köpte, enligt tidigare överenskommelse, 12 burkar honung av honom. Carin har köpt av honom i flera år.

Slutligen fick vi skjuts till Älmhult, sade tack och farväl till Carin och tog tåget till Lund.

Tillägg (gäller bara 19 sept.)

- a) vipor och måsar sågos flerstädes på sträckan från NV om Kivik till Brösarps backar. Massuppträdande dock bara på en plats.
- b) en råkflock på c 300 ex sågs på en plats vid Brösarps backar. Tidigare på dagen mycket kråkfågel flerstädes; särskilt var råka och kaja rikliga på ~~flera~~ platser på sträckan Lund - Örup - Östra Ingelstad; men jag gjorde ~~flera~~ inga räkningar.
- c) svalor sedda mycket ofta denna dag, det var ladusvala, mest juv, och hussvala. Snarast mer än jag trott, men de var dock bara i ringa antal på varje plats.

1987-09-20: rödstjärt hanne ad i trädgården i Lund

1987-09-21: " " " " " " " " . Denna dag var det fint väder, men trots mycket obsande såg jag bara ~~flera~~ 2 + 1 + 1 ormvråkar och en sparvhök.

1987-09-22: rödstjärt i trädgården, men inte hanne ad. Även en halv-vuxen igelkott i trädgården.

Tillägg B
1987-09-26, lördag.

Bilexkursion med Anders Andersson, Kirsten Thörneby-Andersson och Monica Niklasson. Start 0930, återkomst 1615. Färdväg: Lund - S Sandby - Krankesjön - Silvåkra by - Vombs ängar - Vombs by - Norra Vombvägen genom Furet - Vombsjöns SO hörn, stopp vid vanliga utsiktsplatsen. Sedan vidare genom Björka by - Ilstorp - Spjälla - upp genom Sjöbo Ora - Anklam - Eriksdal - Röddinge - upp på väg 12 igen - Fylan - stopp för matrast på vanliga platsen i dalen nära Lyckås. Därpå färd via Lyckås - Högestad - Baldringe - Eneborg - Krageholmsjöns sydsida; stopp vid vanliga platsen. Därefter fortsatt färd via Bellinga, även här stopp vid backen med fin utsikt över Ellestasjön. Sedan via Bellinga lagård - Knickarps vägsål - Beden - Rydsgård - Slimminge - väg 102 - Skönabäck - mot Genarp - Gyllebo - Hækkeberga - Genarp - Dalby - Lund.

Mycket fint väder, utmärkt sikt, frisk vind omkring NV. Skönt i solen. Fler glador än väntat, men mycket färre vråkar. Ingen blåhök men 2 bruna kärrhökar. Gäss: rätt intressant.

Krankesjön rätt fattig på fågel, dock inte så fattig som det såg ut.

Se även anmärkningar efter artlistan.

Krankesjön:

sparvhök 1 + 1 + 1 + någon till
tornfalk 1

fiskgjuse 1, senare ännu 1, men
kanske samma ex

glada 1, senare ännu 1, men kan-
ske samma ex

ormvråk 6 eller 7, därav en
börningevråk

brun kärrhök: en hona

småfågel: glest sträck. Rödvinge,
järnsparv, ängspiplärka, blå-
mes, bofink, bergfink.

gräsand: tämligen allmän, antal
sedda mellan 100 och 200, men
totalsiffra säkerligen högre

stjärtand: bara en sedd

kricka några

skedand: några få

brunand: allmän på håll i väster,
100-tals ex sågs

sothöna: tät flock på c 300 ex,
där till smärre antal, glesare
sädgås 20

obestämd gås: 7 överflygande, det
var kanske bläsgäss

→ bläsand: några flygande ex sedda

ladusvala några ex

änder nog skrämde, flög delvis
runt i småflockar men återkom,
ehuru ovisst ifråga om total-
antalet

rovfåglarna kretsade eller ifråga
om sparvhökarna kom på smygjakt.
Trevligt och rörligt rovfågel-
liv.

storskarv: 2 ex sedda

vipa 2

skrattnås några ex

skäggdopping några ex ute på sjön

Vombs ängar:

ormvråk 2 ex } över Öbacken
glada 1 ex }
därutöver bara kråkfågel att se!

Vombsjöns SO hörn:

skäggdopping några
havstrut ett ruggande ex
glada 2
tofsmes i skogen

Vägen Björka - Eriksdal via väg 12:

ormvråk 1 vid Spjälla samt 2 ex
på låg höjd öster om Röddinge
sparvhök 1 ex Röddinge
glada 1 ex "
spridda svalor.

Passerade Fylan 1135

Lunchrasten tvärs för Benestad
backar, nära Lyckås. Pågick c
kl 12 - 13, mycket skönt. Såg:

ormvråk inalles c 6 ex, flög
långt, därav 1 börningevråk

glada 3 - 4 ex långt

tornfalk 1 flög norrut

stenfalk 1 ex mot SV

häger 2 ex vid ån

grönsiska flera ggr sedd och

hörd, även en flock c 25 ex
duvor sedda

Därtill efter letande 2 ormvråkar
och 1 glada på jättehöjd, skattat
1000 m, efter kretsande gled de
mot SV

2 sädgäss flög över mot SO

Vanessa io 1 ex

Vi for Lyckås - Ållskog 1300-1330,
såg:

1 sparvhök } på långt håll.
1 glada }

1 tyvärr något osäker duvhök

FORTS

Tillägg
B 1987-09-26 forts.

måsar c 50 ex, art oklar, men
det var skratt och/el. fiskmåsar
ormvråk ännu 1 ex
fasan 6 ex vid Baldringe, därav
5 hannar juv och 1 hona juv
glada först 3 ex i sällskap,
lågt över marken, sedan ännu
1 ex
ormvråk 3 nya ex
obestämd rovfågel 1 ex
sånglärka: flock mot SV.

Ållskog kl 1330:

nu helt underbar himmel med Cu-
mulus-moln. Småfågel flyger mot
nordost (som de ofta gör redan
mycket tidigare på dagen, efter
ett gott morgonsträck i m 1 m
normal riktning!).
här 1 + 1 + 1 glador samt
1 sparvhök.

Vid Eneborg 2 korpar i luften!
Och en fjällvråk sedd nära.

Krageholmssjön, rastplatsen vid
vid sjöns sydligaste vik, ankom
dit kl 1400.

grågås 2
vigg 14
skäggdopping några
måsar 300-400 ex
på avstånd i norr

} i sjön

skratmåsar och
fiskmåsar
gråtrut enstaka

} mot väster
över sjön.

rovfågel:

ett par ex kretsande på jätte-
stort avstånd, arter oklara,
vidare 1 brun kärrhök hona
1 eller 2 sparvhökar mot V

häger 1 ex

vipa: 11 + 900 + c 100 ex, ALLA
kom lågt österifrån över sjön
stare i flockar, dock ej mycket
gräsand hörd

Skårby:

glada 2

ormvråk 1 lågflygande och

" 1 ryttlande, samt

" 1 ex av egendomlig färg,
en "halv börringevråk".

Utsiktsplatsen V om Ellestasjön:

storskarv 4 + 2

grågås sedd och hörd

sädgås också sedd och hörd

obestämbara gäss: många flockar,
troligen var det sädgäss; de
ankom från öster men kom aldrig
nära.

glada 4 ex kretsade i N och Ö
sparvhök 1

änder i sjön,
ängspioplärka många ex.

Fortsatte kl 1500 via Rydsgård till
Slimminge: såg 2 + 1 sparvhökar,
fö en lång sträcka vackert land-
skap men ej mycket fågel, fortsatte
kl 1525, såg mycket måsar flera ggr,
vidare 1 sparvhök och 1 glada. Kom
ut på väg 102, följde den mot N,
vid Skönabäck sågs 2 ormvråkar och
1 tornfalk, därefter en flygande
vipflock på 180-200 ex

Gyllebo: 1 tornfalk
1 stenfalk.

Därefter for vi relativt snabbt
Gyllebo - gamla kejsarörnslokalen
- Härkebergasjön - Genarp - Dalby
- Lund.

Över Råby, alltså nära Lund,
kom 1 ~~glada~~ glada lågt över en gård,
och vi såg dessutom vipflockar,
kråka, råka, kaja, måsar.

1615 hem till Lund i jättefint väder

Artlista se nästa sida.

Tillägg
B 1987-09-26 Forts.

Artlista. Däri ett par arter som ej omnämndes i originalanteckningarna.
För övrigt bara korta uppgifter här i listan. Närmare besked
finns i regel på föregående sidor.

Förkortningar: Ell = Ellestasjön
Fyl = Fyledalen
Häck = Häckebergasjön
Kr = Krankesjön från
Silvåkratornet
Krg = Krageholmssjön

VF = Vombs Fure
VS = Vombsjön, sydöstra deler
VÄ = Vombs ängar

I samtliga fall ingår även
de närmaste omgivningarna.

skäggdopping Kr, VS, Krg
storskarv Kr, Ell
häger 1 Kr, 2 Fyl, 1 Krg
grågås 2 Krg, många Ell
sädgås 22 Kr, många Ell

obest. gäss Många flr Ell
knölsvan 2+2+3 + enst. Kr
obest svan sedd Häck.-sjön
gräsand c 200 Kr, f ö små
siffror

bläsand liten fl Kr
stjärtand 1 Kr
kricka ng småflr Kr
skedand 2 flyg ex Kr
brunand allmän Västra Kr
vigg 14 ex Krg

fiskgjuse 1 el 2 Kr
glada riklig!
sparvhök rätt många
duvhök en osäker Lyckås
ormvråk ofta, men få!

fjällvråk 1 Eneborg
brun kärrhök 1 Kr och
1 Krg, båda honor
stenfalk 3-4 ex
tornfalk flera ex
fasan Högestad 6 juv

sothöns > 300 Kr, även
några ex Eneborg i damm

vipa stor siffra Krg
skrattnås allmän. men
vid Kr bara några ex
fiskmåls täml. allm.

obest. måls allm, galler
fisk- och/el. skrattn.
gråtrut enst. Även några
nära Dalby

havstrut 1 ruggande av VS
ringduva ofta, men bara en
stor flock, vid Beden
skogsduva en osäker Gyllebo
sånglärka: bara flocken
vid Baldringe

ladusvala sedd täml. ofta,
men bara få ex var gång
obest. svalor: backsvala
nästan säkert sedd
ängsbipl. rätt många Ell.

sädesärta: några sedda
järnsparv hörd Kr, Fyl. Krg etc
stenskvätta 1 ex nära Skårby
rödvingetrast överflyg. Kr
andra trastar sedda, men ingen koltrast

snöskata i Lund på morgonen
rödhake 1 ex Lund " "
blåmes Kr m fl ställen
tofsmes VF
andra mesar osäkra, entita trol. sedd

bofink Kr sträck, senare sedd
bergfink Kr " och ofta hörd, senare
hörd några ggr

grönsiska flera ggr, bl a Fyl, även sedd
hämling sedd Lund, kanske hörd senare
stare: flock c 150 Eneborg, 75 Krg,
ett fåtal sedda VÄ etc

skata sedd flera ggr
kaja " i måttligt antal
råka ofta sedd, men ej massvis
kråka " " " " "

corp 2 ex lekande i luften nära Eneborg.

Denna lista uppgjord samma kväll
klockan 1800.

Själv såg jag precis 50 bergsäkert be-
stämda arter; därtill flera högst sanno-
likt rättbestämda andra arter, men
dessa oviktiga.

Kommentarer:

Anders Andersson har disputerat i zoologi
på strukturella avdelningen, har nu fått
bra befattning i histologi inom medicinska
fakulteten. Mycket trevlig man.

Kirsten Thörneby-Andersson är hans maka;
hon har gått på Zootis men sedan slagit
om och läst medicin, är nu läkare vid
hudkliniken i Lund. Umgåtts länge med
Monica. Också mycket trevlig dam.

Monica Niklasson redan presenterad, arbe-
tar på flugor av fam. Lonchopteridae m.
fl. insekter. ~~fram~~ avancerade systematiska
metoder. (använder

Mycket lärorikt att samtala med henne;
hon har arbetat i USA i två omgångar och
lärt sig synnerligen modern taxonomisk
metodik. Handledare (åtminstone i reali-
teten) Hugo Andersson, som är en utmärkt
skicklig specialist på Diptera.

ej Sverige
Tilläggs
1987

1987-10-13, tisdag.

Över Wiens centrum, närmare bestämt vid Opernhaus, kom kl 1400 minst 30 nötskriker i glest förband mot V. De flög rätt högt, i grått väder.

Samma dag hördes 2 gransångare vid Oberlaa (kuranstalten där vi badade och tog igen oss ~~ca 12 dagar~~ ungefär 12 dagar). Anstalten ligger precis i södra utkanten av Wien.

1987-10-14, onsdag.

Lokal: Schönbrunns park, Wien. I parken sågs:

normala grå kråkor..... 5
" svarta kråkor..... 4 eller 5
grå kråkor med mer eller
mindre mörkare grått..... 2 eller 3
grå kråkor med svart buk..... 1
svartkråkor med rätt smalt
grått tvärband över framryggen 1

Ytterligare någon grå kråka och någon svart kråka samt någon blandprodukt sedd. Alla i frihet i parken, på gräsmattor och rabatter, mycket orädda, nära håll.

1987-10-24.

Lokal: Müzzzuschlag i Ostalperna, c 600 m över havet. Fin höstdag; på låg höjd (när vi reste från Wien) dimma och tråkigt, men på uppskattningsvis 400-500 m höjd skingrades molnen och vi fick delvis ~~sol~~ middagssol. Gick på småvägar nära järnvägen. Här blomade rätt mycket höstväxter. Jag tog 4 ex av en Eristalis på en umbellat (antingen en Heracleum eller en Angelica??). Lätta att ta med handen. Tog även en flygande plecopter och senare en hel rad syrphider; de var lätta att ta på blommorna i skugga, svårare i solsken. Detta kl 12-14. Ungefär 85 procent av djuren togs på umbellater, resten på en småblommig men ~~en~~ rätt högvuxen Aster. Syrphider förekom rikligt.

Fågeln:

svartkråkor ideligen förbiflygande, säkert 25-30 ex inalles
nötskrika: 3 sedda

stenknäck: flock c 55 ex fälld

1 hög boktrupp, satt en stund

gransångare: 1 ex, liten och

mörk tyckte jag. Intet ving-

band syntes. Locklåtet var

nästa bara "hss hss", alltså

inte distong. Ras kanske disku-

tabel. Se även nedan!

bofink sedd

talgoxe sedd

gårdsmyg: 1 ex hördes

gulhämpling: flock 8-9 ex sedd

steglits: flock 5-6 ex sedd, där-

om hörd

domherre: en hona nära håll

koltrast: 1 hanne sedd

gräsiska överflygande

duvhök: 1 ex flög förbi

gransångare sedd och hörd på

nytt, sjöng och lockade.

Kommentarer:

Jag lämnade alla syrphiderna till Hugo Andersson, som bestämde dem och meddelade mig resultatet. Inga överraskningar, tror jag, men likväl roligt att samla dem på en sådan lokal. Eristalis-exemplaren var som väntat tenax. Kunde ju ha varit flyttare genom passet, men detta är förstås inte säkert.

GRCK 1988-06-06.